ISSN 2945-2821
9 772945 282001

Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή
Hellenic Parliamentary Budget Office

Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή

Τριμηνιαία Έκθεση

Σεπτέμβριος 2026

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2026

https://www.pbo.gr

Πίνακας Περιεχομένων

Σύνοψη **2**

Summary **6**

1. Μακροοικονομικό Περιβάλλον και Προοπτικές **10**

1.1. Διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις 10

1.2. Εγχώριες εξελίξεις 12

ΑΕΠ και συνιστώσες 12

1.3. Προβλέψεις ΑΕΠ για το 2026 16

1.4. Πληθωρισμός 19

1.5. Αγορά εργασίας 21

Πλαίσιο Α: Πολλαπλασιαστές δημοσίων δαπανών 24

2. Δημοσιονομικές εξελίξεις **28**

2.1. Δημοσιονομικός χώρος 2027, νέα μέτρα ΔΕΘ 2026 και δημοσιονομικοί κανόνες 28

2.2. Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου του 2026 37

3. Ελληνικά κρατικά ομόλογα: αποδόσεις, ανθεκτικότητα και εκδοτικό πρόγραμμα **43**

3.1 Αποδόσεις δεκαετών τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου 43

Πλαίσιο Β: Η ευαισθησία των αποδόσεων των ελληνικών κρατικών ομολόγων σε παγκόσμιες κρίσεις αβεβαιότητας την περίοδο 2016–2026 44

Εκδοτικό πρόγραμμα ΟΔΔΗΧ 48

Παράρτημα **49**

Προβλέψεις διεθνών οργανισμών 49

Εξωτερικός τομέας 51

Τραπεζικός τομέας και ρευστότητα 53

Βραχυχρόνιοι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας 63
Δείκτες τιμών παραγωγού και εισαγωγών στη βιομηχανία 64
Αποκρατικοποιήσεις 65
Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και απαιτήσεις Δημοσίου 66
Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις Δημοσίου 66
Ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις Δημοσίου 67
Ποιοτική διάρθρωση ληξιπρόθεσμων οφειλών φορολογουμένων 69
Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ασφαλισμένων 73
Κοινωνικός Προϋπολογισμός: ασφαλιστικά ταμεία 75
Εξέλιξη των εκκρεμών και των ληξιπρόθεσμων αιτήσεων συνταξιοδότησης (κύριας και επικουρικής σύνταξης) 75
Κοινωνική πρόνοια 78

Ευρετήριο Πινάκων

1 Εκδοτικό πρόγραμμα ΟΔΔΗΧ 48

2 Κατανομή πλήθους οφειλετών με χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση 70

3 Κατανομή ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση, σε εκατ. ευρώ 70

4 Κατανομή κύριων οφειλών και πρόσθετων τελών ανά πλήθος μητρώων οφειλετών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, σε εκατ. ευρώ 74

5 Κατανομή πλήθους οφειλετών με χρέη προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης 74

6 Δαπάνη καταβολής επιδομάτων ΟΠΕΚΑ ανά επίδομα σε εκατ. ευρώ 78

7 Αριθμός δικαιούχων επιδομάτων ΟΠΕΚΑ ανά επίδομα (μέσο πλήθος) 79

Πρόλογος Έκθεσης

Η παρούσα Έκθεση του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή αφορά την πορεία οικονομικών μεγεθών που προκύπτουν από στοιχεία και δεδομένα μέχρι και το τέλος του Σεπτεμβρίου 2026. Ως εκ τούτου οι εκτιμήσεις του Γραφείου τόσο για τα δημοσιονομικά μεγέθη όσο και για τις προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας λαμβάνουν υπόψη όλα τα παραπάνω στοιχεία.

Για τη σύνταξη της Έκθεσης χρησιμοποιήθηκαν επίσημα δημοσιευμένα πρωτογενή στοιχεία στα οποία ο αναγνώστης μπορεί να μεταβεί μέσω των ηλεκτρονικών συνδέσμων που περιέχονται στις λέξεις του κειμένου, αλλά και μη δημοσιευμένα στοιχεία που παρασχέθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Στην παρούσα Έκθεση το Γραφείο αφιερώνει ειδική ενότητα στους πολλαπλασιαστές των δημοσίων δαπανών προσφέροντας οικονομετρικές εκτιμήσεις για το μέγεθος τους. Επίσης ειδική ενότητα για την αγορά κρατικών ομολόγων και τις επιπτώσεις στην τιμολόγηση τους εξαιτίας των εξωγενών αναταράξεων και της αβεβαιότητας.

Ευχαριστούμε το Υπουργείο Οικονομικών (ιδιαίτερα το ΓΛΚ, την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης και τον ΟΔΔΗΧ), το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ιδιαίτερα τις οικονομικές υπηρεσίες, τον e-ΕΦΚΑ και το ΚΕΑΟ), το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (ιδιαίτερα τον ΟΠΕΚΑ) και την ΑΑΔΕ για την παροχή πρόσθετων στοιχείων και διευκρινίσεων. Ενδεχόμενα λάθη και παραλείψεις είναι αποκλειστική ευθύνη του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή.

Ο Συντονιστής

Ιωάννης Τσουκαλάς

Τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής

Κωνσταντίνος Γκράβας

Άγγελος Κανάς

Πλούταρχος Σακελλάρης

Μαρίνα Σπαλιάρα

Σύνοψη

Η αναζωπύρωση των γεωπολιτικών διενέξεων στη Μέση Ανατολή επανέφερε την αυξημένη αβεβαιότητα για τη διάρκεια της κρίσης στην περιοχή και για την ομαλοποίηση των ενεργειακών ροών μέσω των Στενών του Ορμούζ. Ως αποτέλεσμα, η καμπύλη των τιμών ενέργειας παραμένει σημαντικά υψηλότερα από τα προ της σύγκρουσης επίπεδα και η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού έχει ανακοπεί. Σε αυτό το πλαίσιο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αύξησε εκ νέου τα βασικά της επιτόκια τον Σεπτέμβριο, μετά την αντίστοιχη αύξηση του Ιουνίου. Παρά τις δυσμενείς αυτές συνθήκες, η παγκόσμια και η ευρωπαϊκή οικονομία έχουν επιδείξει μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στο ενεργειακό σοκ από ό,τι αρχικά εκτιμήθηκε. Οι πιέσεις είναι ωστόσο ιδιαίτερα εμφανείς στις αγορές κρατικών ομολόγων. Οι μακροπρόθεσμες αποδόσεις σε ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιαπωνία και Γερμανία ανήλθαν σε πολυετή υψηλά, καθώς οι επενδυτές ενσωματώνουν υψηλότερο και πιο επίμονο πληθωρισμό και απαιτούν μεγαλύτερο ασφάλιστρο για τον δανεισμό υπερχρεωμένων κρατών.

Η ελληνική οικονομία συνεχίζει να αναπτύσσεται με ρυθμό σαφώς υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Η βασική εκτίμηση του Γραφείου για τον ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας το 2026, παραμένει στο 1,9%, με εύρος πρόβλεψης από 1,7% έως 2,0%. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) κατέγραψε αύξηση 1,9% το δεύτερο τρίμηνο του 2026 σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο του 2025 σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ενώ το αντίστοιχο μέγεθος στην Ευρωζώνη είναι 1,2%. Σε αυτή την επίδοση συνετέλεσαν η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης (1,7%), η αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (2,2% συνολικά, μείωση 3,1% για υπηρεσίες και αύξηση 6,6% για αγαθά) και η αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης (1,0%). Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αυξήθηκαν κατά 6,1% με αύξηση σε όλες τις κύριες συνιστώσες. Αρνητική για τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ ήταν η συμβολή της αύξησης των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (3,7% συνολικά, αύξηση 8,3% για υπηρεσίες και 2,0% για αγαθά). Ο πληθωρισμός (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή) σύμφωνα με τα στοιχεία της **ΕΛΣΤΑΤ** ανήλθε τον Αύγουστο του 2026 στο 3,7%, παραμένοντας υψηλότερος από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (3,2%). Όπως έχουμε επισημάνει και στην Έκθεση του Ιουνίου 2026, η επιμονή αυτής της απόκλισης εξακολουθεί να αποτελεί πηγή προβληματισμού, καθώς διαβρώνει τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και επιβαρύνει το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.

Στο πρόσφατο διάστημα, ενώ εκδηλώνονταν διεθνώς πιέσεις στις αγορές κρατικών ομολόγων, η πιστοληπτική εικόνα της Ελλάδας βελτιώθηκε περαιτέρω. Οι οίκοι DBRS Morningstar, Rating and Investment (R&I) και Moody's διατήρησαν τη βαθμίδα αξιολόγησης, αναβαθμίζοντας όμως τις προοπτικές της Ελληνικής Δημοκρατίας σε θετικές, ενώ η Scope προχώρησε σε αναβάθμιση της βαθμίδας από BBB σε BBB+. Ως κύριοι λόγοι αναφέρονται η ταχεία αποκλιμάκωση του δημόσιου χρέους, η προσήλωση στη δημοσιονομική σύνεση, η νέα δυναμική των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, οι βελτιούμενοι δείκτες του τραπεζικού συστήματος και η ανθεκτικότητα της οικονομίας στα διαδοχικά εξωγενή σοκ. Παράλληλα, οι αξιολογήσεις επισημαίνουν διαρθρωτικές προκλήσεις –κυρίως την ανάγκη αύξησης του επιπέδου της παραγωγικότητας στην οικονομία, το οποίο συνδέεται και με το διαρθρωτικό έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών.

Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών διευρύνθηκε την περίοδο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025, η εξέλιξη αυτή δεν αντανακλά επιδείνωση των θεμελιωδών μεγεθών του εξωτερικού τομέα. Ειδικότερα, το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών που αποτυπώνει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, βελτιώθηκε αισθητά, καθώς οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν με ρυθμό σχεδόν διπλάσιο από εκείνον των εισαγωγών, με σημαντική συμβολή των ταξιδιωτικών εισπράξεων. Η διεύρυνση του ελλείμματος προήλθε εξ ολοκλήρου από τα ισοζύγια πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων. Σύμφωνα με διευκρινίσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, η μεγαλύτερη επιμέρους συμβολή προέρχεται από τη σημαντική μείωση των εισπράξεων από την ανακατανομή του νομισματικού εισοδήματος του Ευρωσυστήματος. Ακολουθούν οι χαμηλότερες εισροές από αγροτικές επιδοτήσεις και από λοιπά κονδύλια της ΕΕ προς τη Γενική Κυβέρνηση, οι οποίες συνδέονται με τον χρονισμό των εκταμιεύσεων και αναμένεται σε μεγάλο βαθμό να ανακτηθούν. Αντίθετα, οι ροές του νομισματικού εισοδήματος εξαρτώνται από τις συνθήκες λειτουργίας του Ευρωσυστήματος και δεν έχουν κατ' ανάγκη προσωρινό χαρακτήρα. Σε κάθε περίπτωση, οι ροές αυτές δεν συνδέονται με την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Επισημαίνεται, τέλος, ότι μέρος της βελτίωσης του ισοζυγίου αγαθών συνδέεται με το ισοζύγιο καυσίμων και, ως εκ τούτου, με τις συνθήκες στις διεθνείς αγορές ενέργειας.

Σχετικά με τις δημοσιονομικές επιδόσεις για το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2026, το Ενοποιημένο Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης με προσαρμογές καταγράφει πλεόνασμα 11.302 εκατ. ευρώ (4,3% του ΑΕΠ), αυξημένο κατά 1.995 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το αντίστοιχο επτάμηνο του 2025. Τα έσοδα από τον ΦΠΑ παρουσιάζουν αύξηση κατά 2.037 εκατ. ευρώ, οφειλόμενη εν μέρει στην σημαντική άνοδο των ταξιδιωτικών εισπράξεων και εν μέρει στην άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης σε τρέχουσες τιμές. Στην πλευρά των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού παρατηρείται αύξηση κατά 4.916 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το αντίστοιχο επτάμηνο του 2025, η οποία αποδίδεται στην αύξηση των πρωτογενών δαπανών κατά 3.190 εκατ. ευρώ και την αύξηση των δαπανών ΠΔΕ και ΤΑΑ κατά 1.471 εκατ. ευρώ.

Η παρούσα Έκθεση αφιερώνει ειδική ενότητα στους πολλαπλασιαστές δημοσίων δαπανών και την επίδραση τους στην ιδιωτική ζήτηση. Η ανάλυση βασίζεται σε τριμηνιαία στοιχεία της περιόδου 1999–2025 και σε οικονομετρικό υπόδειγμα τύπου Blanchard–Perotti (2002), με διάκριση μεταξύ δημόσιας κατανάλωσης και δημόσιων επενδύσεων. Το υπόδειγμα αυτό διαχωρίζει τις απρόσμενες μεταβολές των δημόσιων δαπανών από τις αυτόματες αντιδράσεις της δημοσιονομικής πολιτικής στον οικονομικό κύκλο. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι βραχυπρόθεσμα οι δύο κατηγορίες δαπανών έχουν παρόμοια επίδραση στο ΑΕΠ, με σωρευτικό πολλαπλασιαστή κοντά στη μονάδα στον ορίζοντα ενός έτους. Σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, όμως, η επίδραση των δημόσιων επενδύσεων είναι ισχυρότερη και πιο διατηρήσιμη. Κάθε ευρώ δημόσιων επενδύσεων συνδέεται σωρευτικά με περίπου 1,7 ευρώ πρόσθετου ΑΕΠ σε δύο έτη και 2,25 ευρώ σε τρία έτη. Για τη δημόσια κατανάλωση τα αντίστοιχα μεγέθη είναι 1,14 και 1,06 ευρώ. Παράλληλα, η αύξηση των δημόσιων επενδύσεων συνοδεύεται, με χρονική υστέρηση, από ενίσχυση των επιχειρηματικών επενδύσεων (φαινόμενο «crowding in»), ως και 2% περίπου σε σχέση με το επίπεδο που θα είχαν διαμορφωθεί αν δεν είχε συμβεί η συγκεκριμένη δαπάνη. Η ενίσχυση αυτή είναι πιο επίμονη και στατιστικά σημαντική από την αντίστοιχη αντίδραση μετά από αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης. Η αντίστοιχη αντίδραση μετά από αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης είναι ασθενέστερη και δεν διακρίνεται από το μηδέν, ενώ σε ορίζοντα τριών ετών η εκτίμηση γίνεται αρνητική. Για την ελληνική οικονομία το εύρημα έχει ιδιαίτερη σημασία. Όπως

έχουμε επισημάνει και σε προηγούμενες εκθέσεις του Γραφείου, η ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων είναι καταλυτική τόσο για την αύξηση της παραγωγικότητας όσο και για τη σταδιακή μείωση του επενδυτικού κενού, ως ποσοστό του ΑΕΠ, σε σχέση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, το οποίο για το 2025 εκτιμάται, σύμφωνα με την Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε 4,4 ποσοστιαίες μονάδες. Συνεπώς, πέρα από το συνολικό ύψος των δημόσιων δαπανών, καθοριστική για την αναπτυξιακή τους αποτελεσματικότητα είναι η σύνθεσή τους. Ισχύουν ωστόσο δύο επιφυλάξεις: αφενός η αβεβαιότητα των εκτιμήσεων αυξάνεται στους μεγαλύτερους χρονικούς ορίζοντες, αφετέρου κάθε έργο πρέπει να αξιολογείται με βάση την ποιότητα, την έγκαιρη υλοποίηση και το δημοσιονομικό του κόστος. Τα ευρήματα αυτά ενισχύουν την πάγια θέση του Γραφείου ότι οι διαθέσιμοι δημόσιοι πόροι θα πρέπει να κατανέμονται με κριτήριο την οικονομική αποτελεσματικότητα και την ενίσχυση της μακροχρόνιας αναπτυξιακής δυναμικής της Ελληνικής οικονομίας.
Σε ό,τι αφορά τις αγορές κρατικών ομολόγων, όπως προανεφέρθη εκδηλώθηκαν έντονες πιέσεις τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο καθώς οι μακροπρόθεσμες αποδόσεις έφτασαν σε πολυετή υψηλά σε Γερμανία, Γαλλία, Ιαπωνία και Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού ομολόγου ξεπέρασε το 5,2% και του 30ετούς το 5,5%, αμφότερα υψηλότερα επίπεδα από το 2007. Οι πιέσεις αυτές αντανακλούν την άνοδο των τιμών ενέργειας, την αβεβαιότητα για την επιμονή του πληθωρισμού και τις ανησυχίες των επενδυτών για το αυξημένο δημόσιο χρέος μεγάλων οικονομιών. Στην Ευρωζώνη προστέθηκε η νέα αύξηση των επιτοκίων της ΕΚΤ με την απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2026. Στο περιβάλλον αυτό, ειδική ενότητα της Έκθεσης παρουσιάζει τα ευρήματα πρόσφατου ερευνητικού σημειώματος του Γραφείου. Το σημείωμα εξετάζει την ευαισθησία των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων σε παγκόσμιες κρίσεις αβεβαιότητας κατά την περίοδο 2016–2026. Η ανάλυση βασίζεται σε ημερήσιες αποδόσεις 10-ετών ομολόγων δέκα χωρών της Ευρωζώνης. Συγκρίνει την αντίδρασή τους στις πιο ταραχώδεις ημέρες των αγορών πριν και μετά την πανδημία. Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν μια δομική μεταβολή στην τιμολόγηση του ελληνικού δημόσιου χρέους. Την περίοδο της πανδημίας τα ελληνικά ομόλογα ήταν τα πιο ευάλωτα στην Ευρωζώνη, με αντίδραση υπερδιπλάσια από εκείνη των αμέσως επόμενων χωρών. Μετά το 2022 η ευαισθησία τους υποχώρησε δραστικά, και σήμερα η Ελλάδα κινείται παράλληλα με την Ιταλία και την Πορτογαλία. Καθοριστικός παράγοντας της βελτίωσης ήταν οι ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις οι οποίες συνέβαλαν στην ενίσχυση της δημοσιονομικής αξιοπιστίας. Η διατήρηση πρωτογενών πλεονασμάτων και η μείωση του λόγου χρέους/ΑΕΠ κατά περίπου 34 ποσοστιαίες μονάδες, η μεγαλύτερη μεταξύ των χωρών του δείγματος, περιόρισαν το «πριμ αβεβαιότητας» που απαιτούν οι επενδυτές. Το ίδιο μοτίβο παρατηρείται σε όλη την Ευρωζώνη. Οι χώρες που μείωσαν περισσότερο το χρέος τους είδαν μεγαλύτερη σταθεροποίηση της απόδοσης των ομολόγων τους, ενώ χώρες με αυξανόμενο χρέος, όπως η Γαλλία και η Φινλανδία, δεν παρουσίασαν βελτίωση. Η βελτίωση αυτή, ωστόσο, τελεί υπό όρους και πρέπει να διαφυλαχθεί. Καθώς το ελληνικό χρέος περνά σταδιακά από τον επίσημο στον ιδιωτικό τομέα, οι αγορές θα γίνονται πιο ευαίσθητες στις δημοσιονομικές επιλογές της χώρας. Η πορεία του λόγου χρέους/ΑΕΠ εξαρτάται όμως και από την ανάπτυξη. Επομένως, η δημοσιονομική πειθαρχία πρέπει να συνοδεύεται από μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που ενισχύουν το αναπτυξιακό δυναμικό της οικονομίας. Στο σημείο αυτό τα ευρήματα των δύο ενοτήτων αλληλοσυμπληρώνονται. Οι δημόσιες επενδύσεις έχουν μεγαλύτερη και πιο διατηρήσιμη επίδραση στο ΑΕΠ και ενισχύουν τις ιδιωτικές επενδύσεις. Έτσι μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση του λόγου χρέους/ΑΕΠ μέσω του παρονομαστή και, κατ' επέκταση, στη διαφύλαξη της αξιοπιστίας που αποτιμούν οι αγορές. Προϋπόθεση είναι τα έργα να επιλέγονται και να υλοποιούνται αποτελεσματικά, εντός

του δημοσιονομικού πλαισίου.

Με την ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, εξάλλου, η ελληνική οικονομία εισέρχεται σε μια νέα φάση. Το τέλος του Ταμείου δεν συνιστά μείζονα δημοσιονομική πρόκληση, αποτελεί όμως δοκιμασία ωριμότητας, με αφετηρία όσα επιτεύχθηκαν το προηγούμενο διάστημα. Τα τελευταία χρόνια η χώρα συνδύασε έναν εξαιρετικά μεγάλο όγκο ευρωπαϊκών πόρων με ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις και βελτίωση της πιστοληπτικής της εικόνας, με αποτέλεσμα ο λόγος των επενδύσεων προς το ΑΕΠ να ανέλθει από 11,3% το 2018 σε 16,9% το 2025. Το ζητούμενο πλέον είναι αν η ώθηση αυτή μπορεί να μετατραπεί σε μηχανισμό ανάπτυξης που θα στηρίζεται σε ίδιους πόρους και θα λειτουργεί χωρίς έκτακτη ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Διαρθρωτικές προκλήσεις παραμένουν: το επενδυτικό κενό έναντι της Ευρωζώνης δεν έχει κλείσει, η παραγωγικότητα της εργασίας κινείται περίπου στο 55% του ευρωπαϊκού μέσου όρου και το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών υπενθυμίζει την υψηλή εξάρτηση από εισαγωγές και εξωτερική χρηματοδότηση και την υστέρηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Ο πληθωρισμός εξακολουθεί και βρίσκεται σε αρκετά υψηλότερα επίπεδα έναντι του ευρωπαϊκού, αναδεικνύοντας προβλήματα εγχώριας παραγωγής και ρυθμιστικής λειτουργίας των αγορών. Τέλος, στην αγορά εργασίας, αν και το ποσοστό ανεργίας έχει υποχωρήσει σε προ κρίσης επίπεδα και υπάρχει σημαντική βελτίωση στον μέσο μισθό, αυτός εξακολουθεί και υστερεί αρκετά έναντι του μέσου ευρωπαϊκού.

Η πρόκληση, επομένως, δεν είναι απλώς να διατηρηθεί η επενδυτική δαπάνη σε υψηλά επίπεδα, αλλά να βελτιωθεί η ποιότητα και η παραγωγικότητά της, με σταδιακή μετάβαση από τη δημόσια και ευρωπαϊκή χρηματοδότηση προς την κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων και με ενίσχυση της παραγωγικής και εξαγωγικής ικανότητας της οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, η συνέχιση της αποκλιμάκωσης του χρέους και η δημοσιονομική σύνεση συμπορεύονται με την αναπτυξιακή πολιτική. Λειτουργούν ως μηχανισμός ασφάλισης σε ένα αβέβαιο διεθνές περιβάλλον, υπό την προϋπόθεση ότι δεν επιτυγχάνονται με περικοπές σε δαπάνες που ενισχύουν το παραγωγικό δυναμικό. Η κρίσιμη επιλογή αφορά τελικά τη χρήση κάθε πρόσθετου ευρώ δημοσιονομικού χώρου. Κριτήριο αξιολόγησης κάθε μέτρου δεν μπορεί να είναι μόνο το άμεσο δημοσιονομικό κόστος του, αλλά και η επίδρασή του στις επενδύσεις, στην παραγωγικότητα, στη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης ως αρωγού στις ιδιωτικές επενδύσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας, στην ενίσχυση των θεσμών της δικαιοσύνης και της διασφάλισης της διαφάνειας και της λογοδοσίας, καθώς και στην εξωστρέφεια της οικονομίας.

Summary

The resurgence of geopolitical conflict in the Middle East has renewed uncertainty about the duration of the regional crisis and the normalisation of energy flows through the Strait of Hormuz. As a result, energy prices remain well above their pre-conflict levels and the disinflation process has stalled. Against this background, the European Central Bank raised its key interest rates again in September, following the corresponding increase in June. Despite these adverse conditions, the global and European economies have proved more resilient to the energy shock than initially expected. The pressures are, however, particularly evident in government bond markets. Long-term yields in the United States, the United Kingdom, Japan and Germany have risen to multi-year highs, as investors price in higher and more persistent inflation and demand a larger premium for lending to highly indebted sovereigns.

The Greek economy continues to grow at a rate that exceeds the Euro Area average. The Office's baseline estimate for growth in 2026 remains at 1.9%, with a forecast range of 1.7% to 2.0%.

Gross Domestic Product (GDP) increased by 1.9% year-on-year in the first quarter of 2026, according to the provisional data of ELSTAT, while the corresponding figure for the Eurozone was 1.2%. This performance was supported by increases in private consumption (1.7%), exports of goods and services (2.2% overall, comprising a decline of 3.1% in services and an increase of 6.6% in goods), and public consumption (1.0%). Gross fixed capital formation rose by 6.1%, with growth recorded across all its main components. By contrast, the increase in imports of goods and services had a negative contribution to GDP growth (3.7% overall, 8.3% for services and 2.0% for goods). Inflation, measured as the annual percentage change in the Harmonised Index of Consumer Prices, stood at 3.7% in August 2026 according to **ELSTAT** data, remaining above the Euro Area average of 3.2%. As noted in the June 2026 Report, the persistence of this divergence remains a source of concern, as it erodes the international competitiveness of the Greek economy and weighs on the current account balance.

In the recent period, even as pressures were building in government bond markets, Greece's credit profile improved further. DBRS Morningstar, Rating and Investment (R&I) and Moody's maintained their rating, while revising the outlook for the Hellenic Republic to positive, and Scope upgraded its rating from BBB to BBB+. The main reasons cited are the rapid decline in public debt, the commitment to fiscal prudence, the renewed momentum in fixed capital formation, the improving indicators of the banking system and the resilience of the economy to successive external shocks. At the same time, the rating actions point to structural challenges, chiefly the need to raise the level of productivity in the economy, which is also linked to the structural deficit of the current account balance.

Although the current account deficit widened in January–July 2026 relative to the same period of 2025, this development does not reflect a deterioration in the fundamentals of the external sector. In particular, the balance of goods and services, which captures the competitiveness of the economy, improved markedly, as exports of goods and services grew at almost twice the rate of imports, with a significant contribution from travel receipts. The widening of the deficit originated entirely in the primary and secondary income accounts. According to clarifications provided by the Bank of Greece,

the largest single contribution comes from the substantial decline in receipts from the redistribution of Eurosystem monetary income. This is followed by lower inflows from agricultural subsidies and from other EU funds to General Government, which are linked to the timing of disbursements and are expected to be largely recovered. By contrast, monetary income flows depend on the operating conditions of the Eurosystem and are not necessarily temporary in nature. In either case, these flows are unrelated to the competitiveness of the Greek economy. Finally, it should be noted that part of the improvement in the goods balance is linked to the oil balance and, therefore, to conditions in international energy markets.

Turning to fiscal developments, in the seven months of January–July 2026 the adjusted consolidated General Government primary balance recorded a surplus of 11,302 million euros, or 4.3% of GDP. VAT revenue increased by EUR 2,037 million euros, reflecting in part the significant rise in travel receipts and in part the increase in private consumption at current prices. On the expenditure side of the State Budget, expenditure increased by 4,916 million euros compared to the corresponding period of 2025, reflecting increases in primary expenditure of 3,190 million euros and expenditure under the Public Investment Programme and Recovery and Resilience Facility (RRF) of 1,471 million euros.

This Report devotes a dedicated section to public spending multipliers and their effect on private demand. The analysis draws on quarterly data for the period 1999–2025 and on a Blanchard–Perotti (2002) type econometric model, distinguishing between public consumption and public investment. The analysis separates unanticipated changes in public spending from the automatic response of fiscal policy to the business cycle. The results show that, in the short run, the two categories of spending have a similar effect on GDP, with a cumulative multiplier close to unity at a one-year horizon. Over the medium term, however, the effect of public investment is stronger and more durable. Each euro of public investment is associated cumulatively with approximately 1.7 euro of additional GDP over two years and 2.25 euros over three years. The corresponding figures for public consumption are 1.14 euros and 1.06 euros. In parallel, an increase in public investment is followed, with a lag, by a strengthening of business investment (the "crowding in" effect) of up to around 2 percentage points relative to the level that would have prevailed in the absence of the spending. This response is more persistent and statistically significant than the corresponding response following an increase in public consumption. The corresponding response following an increase in public consumption is weaker and cannot be distinguished from zero, while at a three-year horizon the estimate turns negative. For the Greek economy this finding is of particular importance. As the Office has noted in previous Reports, stronger private investment is critical both for raising productivity and for gradually narrowing the investment gap, as a share of GDP, relative to the Euro Area average, which for 2025 is estimated by the European Commission's Report at 4.4 percentage points. Consequently, beyond the overall level of public spending, its composition is decisive for its growth effectiveness. Two caveats apply: first, the uncertainty surrounding the estimates increases at longer horizons; second, each project must be assessed on the basis of its quality, timely implementation and fiscal cost. These findings reinforce the Office's long-standing position that available public resources should be allocated on the basis of economic effectiveness and of strengthening the long-term growth dynamics of the Greek economy.

Government bond markets experienced strong pressures in August and September, with long-term

yields reaching multi-year highs in Germany, France, Japan and the United Kingdom, while the yield on the 10-year US Treasury exceeded 5.2% and that on the 30-year bond 5.5%, both the highest levels since 2007. These pressures reflect rising energy prices, uncertainty about the persistence of inflation and investor concerns about elevated public debt in major economies. In the Euro Area, the ECB's decision of 10 September 2026 to raise interest rates further added to these pressures. Against this background, a dedicated section of the Report presents the findings of a recent research note by the Office. The note examines the sensitivity of Greek government bond yields to global uncertainty shocks over the period 2016–2026. The analysis is based on daily 10-year bond yields for ten Euro Area countries and compares their response on the most turbulent market days before and after the Covid-19 pandemic. The results reveal a structural shift in the pricing of Greek public debt. During the pandemic, Greek bonds were the most vulnerable in the Euro Area, with a response more than twice that of the next most sensitive countries. After 2022 their sensitivity declined sharply, and Greece now moves broadly in line with Italy and Portugal. The decisive factor behind this improvement was strong fiscal performance, which strengthened fiscal credibility. The maintenance of primary surpluses and the reduction of the debt-to-GDP ratio by about 34 percentage points, the largest in the sample, contained the "uncertainty premium" demanded by investors. The same pattern is observed across the Euro Area: countries that reduced their debt the most saw greater stabilisation of their bond yields, while countries with rising debt, such as France and Finland, showed no improvement. This improvement is, however, conditional and must be safeguarded. As Greek debt passes gradually from the official to the private sector, markets will become more sensitive to the country's fiscal choices. The path of the debt-to-GDP ratio also depends on growth. Fiscal discipline must therefore be accompanied by reforms and fixed investment that strengthen the growth potential of the economy. At this point the findings of the two special sections are complementary. Public investment has a larger and more durable effect on GDP with strong evidence to suggest that it triggers a "crowding-in" of private fixed investment. It can thereby contribute to reducing the debt-to-GDP ratio through the denominator and, by extension, to safeguarding the credibility that markets price in. The precondition is that projects are selected and implemented effectively, within the limits allowed by the fiscal framework.

With the completion of the RRF, moreover, the Greek economy enters a new phase. The end of the RRF does not constitute a major fiscal challenge, but it is a test of maturity, building on the progress of the recent period. In recent years the country has combined an exceptionally large volume of European resources with strong fiscal performance and an improving credit profile, with the result that the investment-to-GDP ratio rose from 11.3% in 2018 to 16.9% in 2025. The question now is whether this impetus can be converted into a growth mechanism, financed from domestic resources, that continues to function without extraordinary or European funding. Structural challenges remain: the investment gap relative to the euro area has not closed, labour productivity stands at around 55% of the European average, and the Current Account deficit is a reminder of the high dependence on imports and external financing and of the economy's competitiveness shortfall. Inflation remains considerably above the European level, pointing to problems in domestic production and in the regulatory functioning of markets. Finally, in the labour market, although the unemployment rate has fallen to pre-crisis levels and the average wage has improved significantly, it still lags well behind the European average.

The challenge, therefore, is not simply to keep investment spending at high levels, but to improve its quality and productivity, with a gradual transition from public and European financing towards the mobilisation of private capital and towards strengthening the productive and export capacity of the economy. In this context, continued debt reduction and fiscal prudence go hand in hand with growth policy. They act as an insurance mechanism in an uncertain international environment, provided they are not achieved through cuts in spending that enhances productive potential. The critical choice ultimately concerns the use of each additional euro of fiscal space. The criterion for assessing any measure cannot be its immediate fiscal cost alone, but must also take into account its effect on investment and productivity, its contribution to improving public administration as a facilitator of high-value-added private investment, its role in strengthening the institutions of justice and ensuring transparency and accountability, and its impact on the outward orientation of the economy.

1. Μακροοικονομικό Περιβάλλον και Προοπτικές

1.1. Διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις

Η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα και οι προοπτικές της διαμορφώνονται από δύο αντίρροπες τάσεις οι οποίες έχουν ασύμμετρες επιπτώσεις μεταξύ των χωρών. Η πρώτη είναι η αρνητική διαταραχή προσφοράς που προκαλείται από την γεωπολιτική διένεξη στη Μέση Ανατολή. Η δεύτερη είναι η θετική επίδραση από την ενίσχυση της τεχνολογικής δραστηριότητας, η οποία συνδέεται σε σημαντικό βαθμό με τις εξελίξεις στην τεχνητή νοημοσύνη και την ευρύτερη υιοθέτηση σχετικών εφαρμογών και εργαλείων. Μέχρι στιγμής, η παγκόσμια οικονομία έχει επιδείξει μεγαλύτερη ανθεκτικότητα απέναντι στις επιπτώσεις της διένεξης από ό,τι είχε αρχικά εκτιμηθεί. Οι πιέσεις στις τιμές των εμπορευμάτων, στις πληθωριστικές προσδοκίες και στις χρηματοπιστωτικές συνθήκες παραμένουν σχετικά περιορισμένες, χωρίς ωστόσο να έχει ολοκληρωθεί η μετάδοση της διαταραχής στην πραγματική οικονομία. Η αξιοποίηση εμπορικών και στρατηγικών αποθεμάτων έχει μετριάσει προσωρινά τις επιπτώσεις από τον περιορισμό των ενεργειακών ροών μέσω των στενών του Ορμούζ, ενώ ορισμένοι προγνωστικοί δείκτες, όπως οι πιέσεις στις εφοδιαστικές αλυσίδες και οι δείκτες PMI στη μεταποίηση, υποδηλώνουν πιθανή εξασθένηση της οικονομικής δυναμικής το επόμενο διάστημα.

Σύμφωνα με την επικαιροποίηση της έκθεσης World Economic Outlook για την παγκόσμια οικονομία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) τον Ιούλιο του 2026, οι τιμές των ενεργειακών εμπορευμάτων έχουν υποχωρήσει από το υψηλό επίπεδο του Απριλίου, παραμένουν όμως περίπου 25% υψηλότερα από τα προ της σύγκρουσης επίπεδα. Η μέχρι σήμερα αποδέσμευση εμπορικών και στρατηγικών αποθεμάτων έχει περιορίσει την ανάγκη προσαρμογής της κατανάλωσης και της παραγωγής μέσω ακόμη υψηλότερων τιμών, συμβάλλοντας στη συγκράτηση της ενεργειακής διαταραχής. Το βασικό σενάριο του ΔΝΤ υποθέτει ότι οι συνθήκες λειτουργίας των στενών του Ορμούζ προσεγγίζουν σταδιακά τα προ της σύγκρουσης επίπεδα έως τον Μάρτιο του 2027. Ωστόσο, η ανάγκη μελλοντικής αναπλήρωσης των αποθεμάτων, τα οποία έχουν ήδη μειωθεί σημαντικά, καθώς και το ενδεχόμενο νέας γεωπολιτικής κλιμάκωσης, εξακολουθούν να δημιουργούν ανοδικούς κινδύνους για τις τιμές της ενέργειας. Το ΔΝΤ προβλέπει ότι η παγκόσμια ανάπτυξη θα διαμορφωθεί στο 3,0% το 2026 και θα επιταχυνθεί στο 3,4% το 2027, έναντι 3,1% και 3,2% αντίστοιχα στην έκθεση του Απριλίου 2026. Η πρόβλεψη για το 2026 αναθεωρείται προς τα κάτω κατά 0,1 ποσοστιαία μονάδα και εκείνη για το 2027 προς τα πάνω κατά

0,2 ποσοστιαίες μονάδες, σε σχέση με τον Απρίλιο. Για τις Ηνωμένες Πολιτείες, το ΔΝΤ προβλέπει ανάπτυξη 2,3% το 2026 και 2,2% το 2027, με τη δραστηριότητα να υποστηρίζεται από τη δημοσιονομική πολιτική, τις σχετικά ευνοϊκές χρηματοπιστωτικές συνθήκες και τις συνεχιζόμενες επενδύσεις στις τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης. Στην Ευρωζώνη, αντίθετα, η ανάπτυξη προβλέπεται να περιοριστεί στο 0,9% το 2026 και να ανακάμψει στο 1,2% το 2027. Η πρόβλεψη για το 2026 είναι χαμηλότερη κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Απρίλιο, ανταναμκλώντας τόσο την ασθενέστερη δυναμική της οικονομικής δραστηριότητας όσο και την επιβάρυνση από τις υψηλότερες τιμές ενέργειας και την υποτονική καταναλωτική εμπιστοσύνη. Στην Κίνα, ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται στο 4,6% το 2026 και στο 4,1% το 2027, με τις αρνητικές επιδράσεις από τις υψηλότερες τιμές πετρελαίου και τις διαρθρωτικές αδυναμίες να αντισταθμίζονται εν μέρει από την ισχυρή δραστηριότητα στη μεταποίηση υψηλής τεχνολογίας και στις εξαγωγές.

Παράλληλα, το ΔΝΤ εκτιμά ότι η διαδικασία αποκλιμάκωσης του παγκόσμιου πληθωρισμού έχει προσωρινά ανακοπεί. Ο γενικός πληθωρισμός προβλέπεται να αυξηθεί από 4,1% το 2025 σε 4,7% το 2026, πριν υποχωρήσει στο 3,9% το 2027, με τις προβλέψεις να είναι υψηλότερες κατά 0,3 και 0,2 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα σε σχέση με την έκθεση του Απριλίου. Για την Ευρωζώνη, ο πληθωρισμός προβλέπεται στο 2,9% το 2026 και στο 2,3% το 2027. Οι νέες προβλέψεις ενσωματώνουν σημαντικά υψηλότερες τιμές ενεργειακών και άλλων εμπορευμάτων: η μέση διεθνής τιμή πετρελαίου τύπου Brent προβλέπεται περίπου στα 89,3 δολάρια ανά βαρέλι το 2026, που αντιστοιχεί σε αύξηση 32% σε σχέση με το 2025, ενώ οι τιμές του φυσικού αερίου εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά περίπου 22%. Οι τιμές των λιπασμάτων προβλέπεται να αυξηθούν κατά 26% και οι διεθνείς τιμές των τροφίμων κατά περίπου 8%, ανταναμκλώντας τόσο το αυξημένο ενεργειακό και μεταφορικό κόστος όσο και τις διαταραχές στις εφοδιαστικές αλυσίδες. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο των δυσμενών προβλέψεων για τον πληθωρισμό στην Ευρωζώνη, η ΕΚΤ αποφάσισε στις 10 Σεπτεμβρίου 2026 την αύξηση των τριών βασικών επιτοκίων του ευρώ κατά 25 μονάδες βάσης.

Ο ΟΟΣΑ, στην έκθεση Economic Outlook του Σεπτεμβρίου 2026, επισημαίνει ότι οι παγκόσμιες οικονομικές προοπτικές εξακολουθούν να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την επίτευξη μιας διατηρήσιμης διευθέτησης της διένεξης στη Μέση Ανατολή και την εξέλιξη των διαταραχών στις διεθνείς αγορές ενέργειας. Στο βασικό σενάριο, η παγκόσμια ανάπτυξη προβλέπεται να επιβραδυνθεί από 3,4% το 2025 σε 2,9% το 2026 και να ενισχυθεί οριακά στο 3,0% το 2027. Οι προβλέψεις βασίζονται στην τεχνική παραδοχή ότι οι τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου θα εξελιχθούν σύμφωνα με τις τιμές των προθεσμιακών συμβολαίων, φτάνοντας στη μέγιστη

τιμή τους κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2026 και αποκλιμακούμενες σταδιακά στη διάρκεια του 2027. Στο ίδιο πλαίσιο, ο πληθωρισμός στις χώρες του G20 προβλέπεται να αυξηθεί από 3,4% το 2025 σε 4,1% το 2026, πριν υποχωρήσει στο 3,6% το 2027, καθώς η αναμενόμενη αποκλιμάκωση των τιμών ενέργειας και η αυστηρότερη νομισματική πολιτική θα περιορίζουν σταδιακά τις ευρύτερες πληθωριστικές πιέσεις. Οι κίνδυνοι γύρω από τις προβλέψεις παραμένουν σημαντικοί και κυρίως καθοδικοί. Σε ενδεικτικό δυσμενές σενάριο, το οποίο συνδυάζει παρατεταμένα υψηλότερες τιμές πετρελαίου και φυσικού αερίου, πρόσθετες αυξήσεις στις τιμές των τροφίμων, ελλείψεις ενεργειακών και άλλων εισροών και επιδείνωση των χρηματοπιστωτικών συνθηκών, ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι ο παγκόσμιος ρυθμός ανάπτυξης θα μπορούσε να είναι χαμηλότερος κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες το 2027 και ο παγκόσμιος πληθωρισμός υψηλότερος κατά 1,1 ποσοστιαίες μονάδες. Αντίθετα, ταχύτερη αποκλιμάκωση των διαταραχών στις ενεργειακές αγορές θα μπορούσε να ενισχύσει την οικονομική δραστηριότητα και να περιορίσει τις πληθωριστικές πιέσεις.

Διεθνές Μακροοικονομικό Περιβάλλον και Προοπτικές

Η παγκόσμια οικονομία το 2026 διαμορφώνεται από δύο ισχυρές και αντίρροπες δυνάμεις: από την μία μεριά, την αρνητική διαταραχή από την πλευρά της προσφοράς και ιδιαίτερα στις διεθνείς αγορές ενέργειας, εξαιτίας της γεωπολιτικής διένεξης στη Μέση Ανατολή, και από την άλλη, τη θετική ώθηση από τις παγκόσμιες τεχνολογικές εξελίξεις και τις επενδύσεις που συνδέονται με τον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης. Η ενεργειακή διαταραχή έχει μέχρι στιγμής αποδειχθεί ηπιότερη από ό,τι αρχικά αναμενόταν, καθώς η αποδέσμευση ενεργειακών αποθεμάτων, η αυξημένη συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η χαμηλότερη ενεργειακή ένταση πολλών οικονομιών περιόρισαν την αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα. Ωστόσο, οι ενεργειακές τιμές παραμένουν υψηλές και η παγκόσμια διαδικασία αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού έχει ανακοπεί. Οι προβλέψεις των διεθνών οργανισμών συγκλίνουν σε επιβράδυνση της ανάπτυξης το 2026 και ανάκαμψη το 2027. Οι κίνδυνοι παραμένουν αυξημένοι και συνδέονται κυρίως με ενδεχόμενη νέα κλιμάκωση στη Μέση Ανατολή, περαιτέρω κατακερματισμό του διεθνούς εμπορίου και πιθανή διόρθωση των προσδοκιών σχετικά με τις αποδόσεις των επενδύσεων στην τεχνητή νοημοσύνη. Σε αυτό το περιβάλλον, η δημοσιονομική στήριξη συστήνεται να είναι προσωρινή και στοχευμένη, ενώ ιδιαίτερη σημασία αποκτούν η ενεργειακή ασφάλεια και αποδοτικότητα, καθώς και η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την ενίσχυση της παραγωγικότητας.

1.2. Εγχώριες εξελίξεις

ΑΕΠ και συνιστώσες

Η Ελληνική οικονομία συνεχίζει την ανοδική της πορεία το δεύτερο τρίμηνο του 2026. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το δεύτερο τρίμηνο του 2026, το Ακαθάριστο Εγχώριο

Προϊόν (ΑΕΠ) παρουσίασε αύξηση 1,9% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025 έναντι αύξησης κατά 1,2% στην Ευρωζώνη. Η αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας, για το δεύτερο τρίμηνο του 2026 σε σχέση με το δεύτερο τρίμηνο του 2025, στηρίχθηκε στην αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης (1,7%), της δημόσιας κατανάλωσης (1,0%) και των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (2,2% συνολικά, μείωση 1,7% για τις υπηρεσίες και αύξηση 6,6% για τα αγαθά). Αρνητική ήταν η επίδραση των εισαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (αύξηση 3,7% συνολικά, 8,3% στις υπηρεσίες και 2,0% στα αγαθά). **Στο σκέλος των επενδύσεων, σημαντική ήταν η αύξηση των συνολικών επενδύσεων κατά 9,6%, με τις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου να καταγράφουν άνοδο κατά 6,1%, ενώ θετική ήταν και η επίδραση του εξαιρετικά ευμετάβλητου μεγέθους των αποθεμάτων.**[1]

Η ανάλυση των συνιστωσών σε όρους συμβολής στην ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ επιβεβαιώνει ότι η αύξηση κατά 1,9% το δεύτερο τρίμηνο του 2026 προήλθε κυρίως από την ιδιωτική κατανάλωση και τις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, οι οποίες συνέβαλαν κατά 1,2 και 1,1 ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα. Θετική, αλλά πιο περιορισμένη, ήταν η συμβολή της δημόσιας κατανάλωσης κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ θετικά συνέβαλε και η μεταβολή των αποθεμάτων κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες. Αντίθετα, οι καθαρές εξαγωγές είχαν αρνητική συμβολή κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες, καθώς η θετική συμβολή των εξαγωγών κατά 0,8 ποσοστιαίες μονάδες αντισταθμίστηκε από την αρνητική συμβολή των εισαγωγών κατά 1,6 ποσοστιαίες μονάδες. Συνεπώς, η εικόνα του δεύτερου τριμήνου δείχνει ότι η εγχώρια ζήτηση παρέμεινε ο βασικός μοχλός της οικονομικής μεγέθυνσης, με σημαντική στήριξη από την ιδιωτική κατανάλωση και τις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, ενώ η αρνητική συμβολή του εξωτερικού τομέα περιόρισε τον τελικό ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ.

Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, που προσθέτουν στο παραγωγικό δυναμικό της οικονομίας, αυξήθηκαν κατά 6,1%.[2] Η αύξηση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου προήλθε από την αυξημένη δαπάνη στις περισσότερες βασικές κατηγορίες που τις απαρτίζουν. Συγκεκριμένα, στην αυξημένη δαπάνη για κατοικίες κατά 8,1%, για άλλες κατασκευές (κτίρια και δομές πλην κατοικιών) κατά 15,7% και για μηχανολογικό και μεταφορικό εξοπλισμό

[1] Σε αυτό συμβάλλει και ο τρόπος υπολογισμού του ΑΕΠ, το οποίο, σύμφωνα με το πρότυπο ESA 2010, στους τριμηνιαίους λογαριασμούς εκτιμάται αρχικά από την πλευρά της παραγωγής. Σε αυτήν τη φάση του υπολογισμού, η μεταβολή των αποθεμάτων προκύπτει ως στατιστικό υπόλοιπο από τη διαφορά μεταξύ δύο εκτιμήσεων του ΑΕΠ: από την πλευρά της παραγωγής και από την πλευρά της δαπάνης (κατανάλωση, καθαρές εξαγωγές και επενδύσεις). Τον Οκτώβριο κάθε έτους όταν γίνονται διαθέσιμα όλα τα στοιχεία για την τελική εκτίμηση των συνιστωσών της δαπάνης του ΑΕΠ αντίστοιχα κατανέμονται και τα αποθέματα ανά προϊόν, και έτσι προκύπτει το αναθεωρημένο ΑΕΠ του προηγούμενου έτους.

[2] Η αύξηση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου σημαίνει ότι η πραγματική (αλλά άγνωστη με βάση τα προσωρινά διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ) συνεισφορά της μεταβολής των αποθεμάτων θα είναι θετική, καθότι η πραγματική αύξηση των συνολικών επενδύσεων είναι το άθροισμα των επιμέρους πραγματικών αυξήσεων των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου και της μεταβολής των αποθεμάτων σταθμισμένα έκαστο με το μερίδιό τους στις συνολικές επενδύσεις.

κατά 1,5% (ο μεταφορικός εξοπλισμός μειώθηκε κατά 4,8%, ενώ ο εξοπλισμός τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνίας αυξήθηκε κατά 7,3% και ο μηχανολογικός εξοπλισμός και οπλικά συστήματα κατά 2,2%). Αντίθετα, η δαπάνη για αγροτικά και άλλα προϊόντα μειώθηκε κατά 0,3% (τα άλλα προϊόντα που αφορούν δαπάνες για προϊόντα πνευματικής ιδιοκτησίας μειώθηκαν κατά 0,3%, ενώ τα αγροτικά προϊόντα αυξήθηκαν κατά 8,8%).

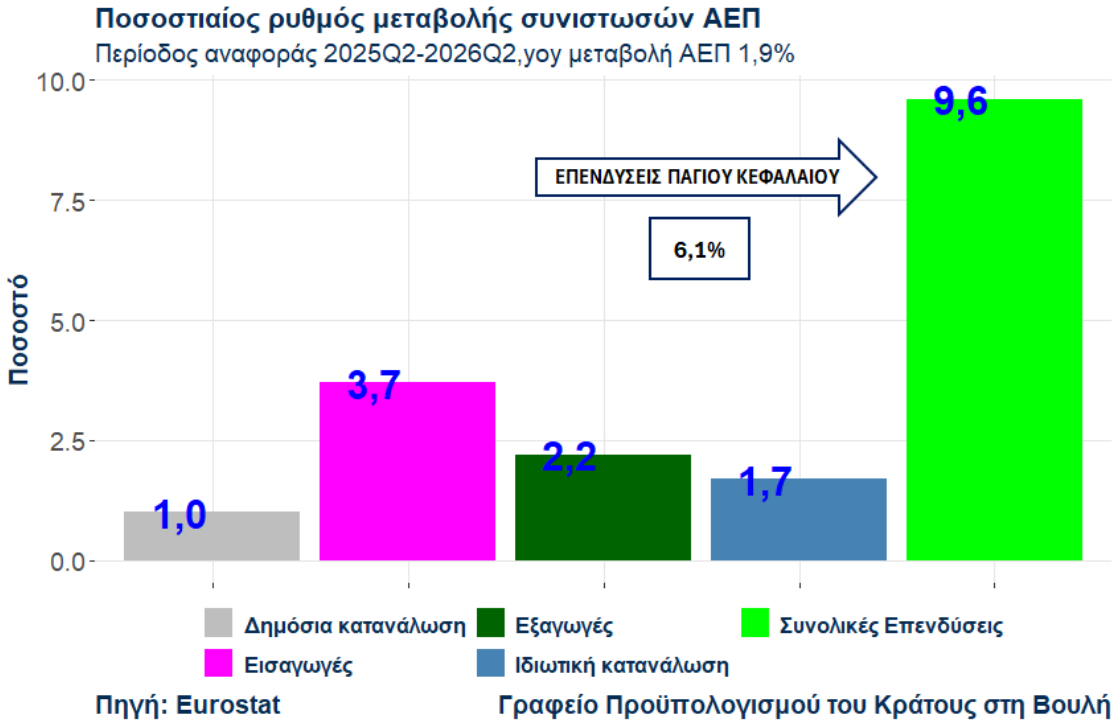

Ρυθμός μεγέθυνσης του ΑΕΠ και συμβολή των βασικών συνιστωσών

Ετήσια συνεισφορά από το 2022-Q2

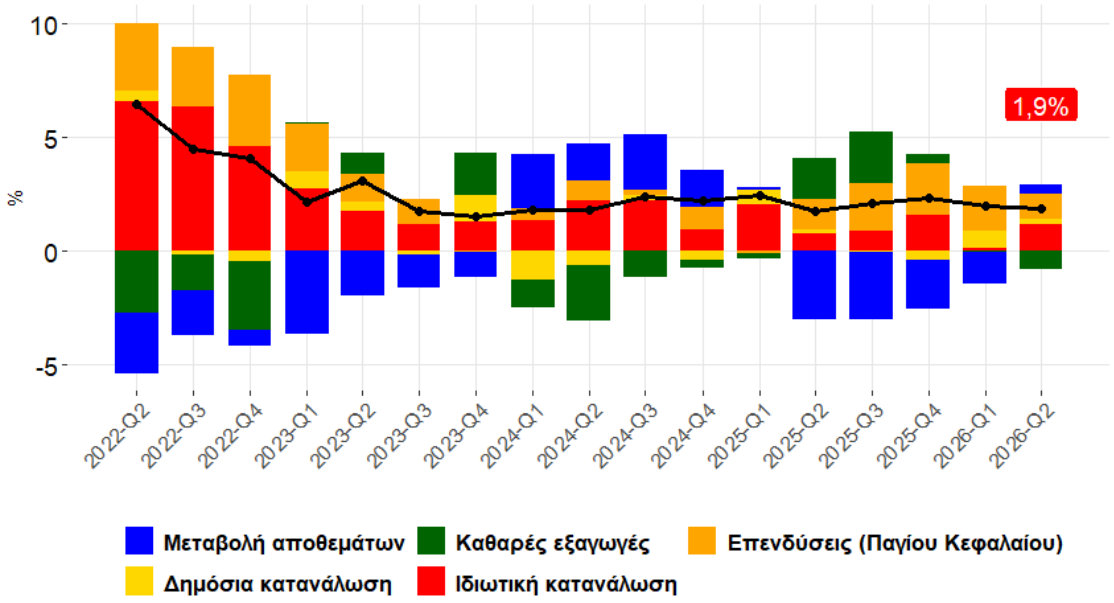

Πηγή: Eurostat **Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή**

Ποσοστιαίος ρυθμός μεταβολής συνιστωσών Ακαθάριστου Σχηματισμού Παγίου Κεφαλαίου

Περίοδος αναφοράς 2025Q2-2026Q2, yoy μεταβολή Ακ. Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου 6,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ **Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή**

1.3. Προβλέψεις ΑΕΠ για το 2026

Η Τράπεζα της Ελλάδος (Σημείωμα για την Ελληνική Οικονομία 25/9/2026) αναθεώρησε ελαφρώς προς τα πάνω τη πρόβλεψη για το 2026 στο 2,0% και διατήρησε σταθερή τη πρόβλεψη για το 2027 στο 1,9%. Η βασική εκτίμηση του Γραφείου για τον ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ για το 2026 παραμένει στο 1,9% με εύρος πρόβλεψης μεταξύ 1,7% και 2,0%. Το άνω όριο της πρόβλεψης αναθεωρήθηκε οριακά προς τα κάτω σε σχέση με την Έκθεση του Ιουνίου (2,1%). Η επικαιροποιημένη εκτίμηση υποθέτει τιμή πετρελαίου τύπου Brent λίγο πάνω από τα 100 δολάρια το βαρέλι, κατά μέσο όρο για όλο το 2026, και ενσωματώνει τα μέτρα στήριξης που ανακοινώθηκαν στην ΔΕΘ αλλά και την από τις 10 Σεπτεμβρίου απόφαση της ΕΚΤ να αυξήσει τα βασικά της επιτόκια κατά 25 μονάδες βάσης.[3] Τέλος οι προβλέψεις από το Υπουργείο Οικονομικών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ και τον ΟΟΣΑ δεν έχουν επικαιροποιηθεί και παραμένουν στις τιμές που δημοσιεύθηκαν στην Έκθεση του Ιουνίου.

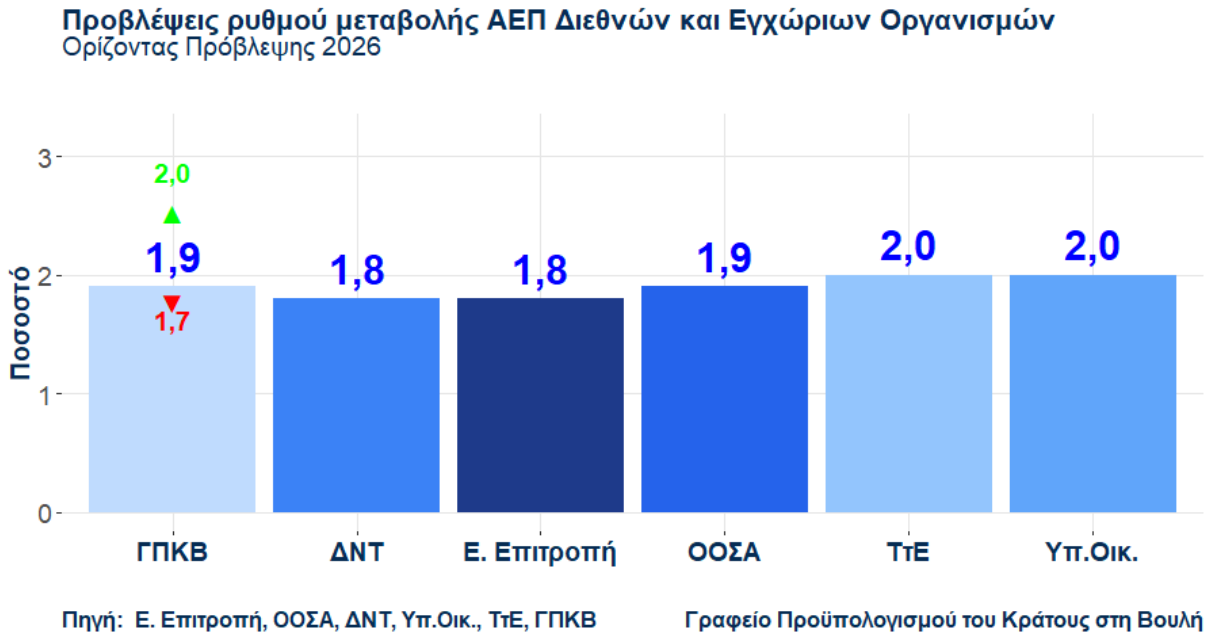

[3] Η εκτίμηση του Γραφείου για τον ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ παράγεται με το μακρο-οικονομετρικό υπόδειγμα του Oxford Economics και συμπληρώνεται με εσωτερική οικονομετρική μεθοδολογία.

Μια σειρά παραγόντων μπορούν να επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά τις εκτιμήσεις του Γραφείου για την πορεία της Ελληνικής οικονομίας. Παραθέτουμε μόνο εκείνους τους παράγοντες που θεωρούμε ότι έχουν διαφοροποιηθεί σε σχέση με την προηγούμενη τριμηνιαία Έκθεση (Ιούνιος 2026) και, εφόσον πραγματοποιηθούν, ενδέχεται να έχουν σημαντική επίδραση στις προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας.

Ελληνική οικονομία: θετικές προοπτικές

- Οι πρόσφατες εξαγγελίες οικονομικής πολιτικής στη ΔΕΘ περιλαμβάνουν σειρά παρεμβάσεων για την ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος, μεταξύ άλλων μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων και περαιτέρω μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες από τον Απρίλιο του 2027. Οι παρεμβάσεις αυτές αναμένεται να στηρίξουν το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και την ιδιωτική κατανάλωση.
- Η ανακοίνωση για χορήγηση 1,5 δισ. ευρώ από το δανειακό σκέλος του Ταμείου Ανάκαμψης, το οποίο μεταφέρθηκε στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, θα αξιοποιηθεί για τη χρηματοδότηση δύο νέων προγραμμάτων που απευθύνονται αποκλειστικά σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Μέσω της μόχλευσης των διαθέσιμων πόρων με τη συμμετοχή του τραπεζικού συστήματος, τα δύο προγράμματα αναμένεται να υποστηρίξουν τη χορήγηση συνολικών δανείων ύψους έως 5 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Η ολοκλήρωση, στις 31 Αυγούστου 2026, της διαδικασίας υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου των έργων, επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων που συνδέονται με τα ορόσημα και τους στόχους του τελικού ελληνικού αιτήματος του ΤΑΑ αποτελεί θετική εξέλιξη ως προς την εκτέλεση του Σχεδίου. Παράλληλα, βρίσκονται υπό αξιολόγηση αιτήματα πληρωμής που αντιστοιχούν σε πόρους ύψους 4,5 δισ. ευρώ, ενώ υποβλήθηκε και το τελικό αίτημα ύψους 6,7 δισ. ευρώ. Η θετική αξιολόγηση των σχετικών οροσήμων και στόχων θα διασφάλιζε την εισροή σημαντικού ύψους ευρωπαϊκών πόρων.
- Οι πρόσφατες αξιολογήσεις των οίκων DBRS Morningstar, Rating and Investment (R&I), Moody's και Scope καταγράφουν θετικές εξελίξεις για την πιστοληπτική εικόνα της Ελλάδας, με κοινό σημείο τη βελτίωση των προοπτικών της αξιολόγησης σε θετική. Η εξέλιξη αυτή δημιουργεί τις προϋποθέσεις για περαιτέρω αναβάθμιση της πιστοληπτικής βαθμίδας, η οποία, εφόσον πραγματοποιηθεί, θα μπορούσε να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και να βελτιώσει περαιτέρω τις συνθήκες χρηματοδότησης.
- Η ολοκλήρωση της μετονομασίας του Χρηματιστηρίου Αθηνών σε Euronext Athens σηματοδοτεί τη μετάβαση της ελληνικής κεφαλαιαγοράς σε καθεστώς ανεπτυγμένης αγοράς, από το προηγούμενο καθεστώς αναδυόμενης αγοράς. Η εξέλιξη διευρύνει τη βάση των διεθνών επενδυτών και δημιουργεί προϋποθέσεις για την προσέλκυση νέων πηγών χρηματοδότησης για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Ελληνική οικονομία: αρνητικές προοπτικές

- Η αναζωπύρωση των συγκρούσεων στη Μέση Ανατολή, παρά το μνημόνιο κατανόησης μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν τον Ιούνιο, επανέφερε την αβεβαιότητα σχετικά με τη διάρκεια της σύγκρουσης και την ομαλοποίηση της διέλευσης από τα Στενά του Ορμούζ. Μια περαιτέρω κλιμάκωση της σύγκρουσης ή παράταση των διαταραχών στις ενεργειακές αγορές θα μπορούσε να ενισχύσει εκ νέου τις πληθωριστικές πιέσεις και να επιβαρύνει το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα και την οικονομική δραστηριότητα.
- Η νέα αύξηση κατά 25 μονάδες βάσης των βασικών επιτοκίων της ΕΚΤ στις 10 Σεπτεμβρίου 2026, μετά την αντίστοιχη αύξηση του Ιουνίου, παρατείνει την περίοδο αυστηρότερων νομισματικών και χρηματοδοτικών συνθηκών. Η διατήρηση των επιτοκίων σε υψηλότερα επίπεδα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα μπορεί να διατηρήσει αυξημένο το κόστος χρηματοδότησης επιχειρήσεων και νοικοκυριών και να περιορίσει μέρος της δυναμικής των επενδύσεων.
- Οι παρεμβάσεις που έχουν ήδη θεσμοθετηθεί ή εξαγγέλθηκαν στη ΔΕΘ συνεπάγονται μετρημένο, σημαντικό δημοσιονομικό κόστος τα επόμενα έτη, το οποίο απορροφά το μεγαλύτερο μέρος του διαθέσιμου χώρου έναντι της πορείας καθαρών δαπανών. Κατά συνέπεια, τα περιθώρια για νέες παρεμβάσεις σε εθνικό επίπεδο καθίστανται σημαντικά στενότερα σε περίπτωση εμφάνισης νέων εξωγενών διαταραχών.
- Παρά την αποκλιμάκωση από τα υψηλά επίπεδα της άνοιξης, ο πληθωρισμός στην Ελλάδα αυξήθηκε εκ νέου τον Αύγουστο του 2026, με τον ΕνΔΤΚ να διαμορφώνεται στο 3,7%, από 2,7% τον Ιούλιο. Ιδιαίτερα υψηλές ετήσιες αυξήσεις καταγράφηκαν στις κατηγορίες της στέγασης (9,5%) και των ξενοδοχείων, καφέ και εστιατορίων (8,1%). Η επιμονή των πληθωριστικών πιέσεων σε σημαντικές κατηγορίες καταναλωτικών δαπανών ενδέχεται να συνεχίσει να επιβαρύνει την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών.
- Όπως αναφέρεται σε πρόσφατη δημοσίευση του European Fiscal Board, οι προσπάθειες από χώρες της ΕΕ εξεύρεσης εξαιρέσεων από τους δημοσιονομικούς κανόνες ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την αξιοπιστία του Ευρωπαϊκού δημοσιονομικού πλαισίου, με πιθανές ευρύτερες αρνητικές προεκτάσεις.

1.4. Πληθωρισμός

Ο πληθωρισμός (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή), μετά την ανοδική πορεία των προηγούμενων μηνών, παρουσίασε πρόσκαιρη αποκλιμάκωση από τον Ιούνιο, η οποία όμως αντιστράφηκε τον Αύγουστο. Ειδικότερα, τον Αύγουστο του 2026 διαμορφώθηκε στο 3,7%, σύμφωνα με τα στοιχεία της **ΕΛΣΤΑΤ**, έναντι 2,7% τον προηγούμενο μήνα και 3,1% τον Αύγουστο του 2025. Αξιοσημείωτη είναι η πτωτική πορεία του πληθωρισμού τροφίμων στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων καπνού και αλκοόλ), τους τελευταίους μήνες, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 0,1% τον Αύγουστο του 2026, από 1,4% τον Σεπτέμβριο του 2025. Ο πληθωρισμός τροφίμων στην Ευρωζώνη διαμορφώθηκε στο 1,1% και παραμένει σταθερά υψηλότερος από τον ελληνικό, από τον Ιούλιο.

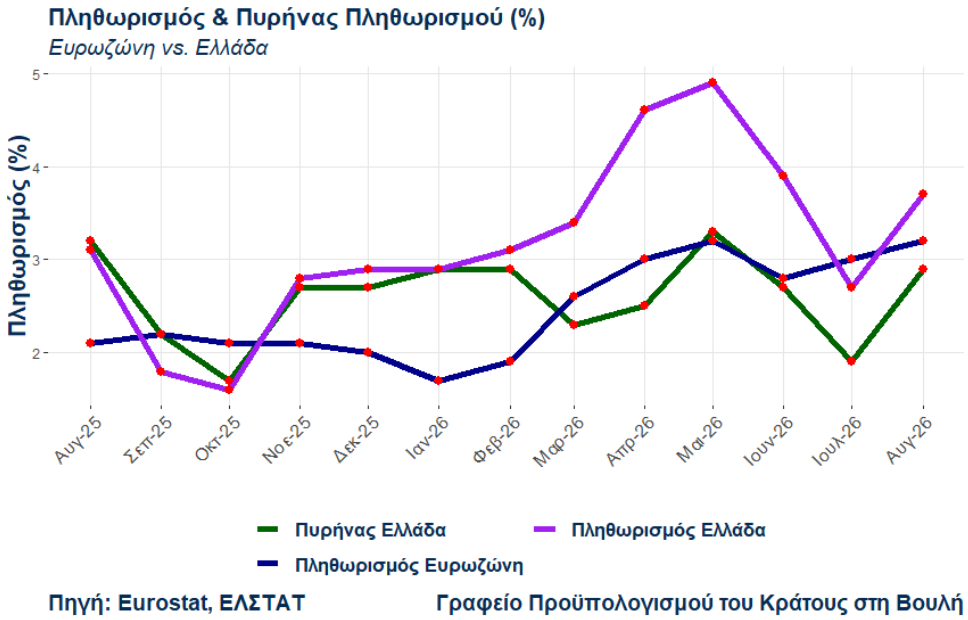

Ο πυρήνας του πληθωρισμού (δεν περιλαμβάνει την ενέργεια και τα μη επεξεργασμένα τρόφιμα), διαμορφώθηκε στο 2,9% τον Αύγουστο του 2026, ελαφρώς μειωμένος σε σχέση με τον Αύγουστο του προηγούμενου έτους (3,2%) και αυξημένος σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (1,9%). Στην Ευρωζώνη, τον Αύγουστο, ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 3,2% ενώ ο **πυρήνας** του πληθωρισμού διαμορφώθηκε στο 2,1%. Ο εντονότερος πληθωρισμός των υπηρεσιών συντελεί στην ανθεκτικότητα του πυρήνα του πληθωρισμού.

Η τρέχουσα εικόνα του πληθωρισμού υποδηλώνει ότι η επιμονή του οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις υπηρεσίες

και ιδίως σε συνιστώσες με υψηλή στάθμιση στο καλάθι του ΕνΔΤΚ, οι οποίες εμφανίζουν αυξήσεις τιμών με μεγαλύτερη αδράνεια. Ενδεικτικά, η κατηγορία «Ξενοδοχεία-Καφέ-Εστιατόρια», με στάθμιση 177,45‰ (περίπου 18%), καταγράφει ετήσια μεταβολή 8,1%, γεγονός που συνεπάγεται ισχυρή και διατηρήσιμη επίδραση στον συνολικό δείκτη. Παράλληλα, η «Στέγαση» με στάθμιση 113,26‰ (περίπου 11,3%) και ετήσια αύξηση 9,5% ενισχύει περαιτέρω την αδράνεια του πληθωρισμού, καθώς οι μεταβολές σε επιμέρους υπηρεσίες που συνδέονται με το κόστος κατοικίας τείνουν να προσαρμόζονται βραδύτερα και να ενσωματώνονται σταδιακά στις τιμές. Συνολικά, η συγκέντρωση σημαντικού βάρους σε υπηρεσίες που αυξάνονται με ρυθμούς σαφώς υψηλότερους του γενικού δείκτη λειτουργεί ως βασικός μηχανισμός διατήρησης του πυρήνα πληθωρισμού σε σχετικά αυξημένα επίπεδα, περιορίζοντας τον ρυθμό αποκλιμάκωσης του συνολικού πληθωρισμού ακόμη και σε περιόδους υποχώρησης άλλων συνιστωσών.

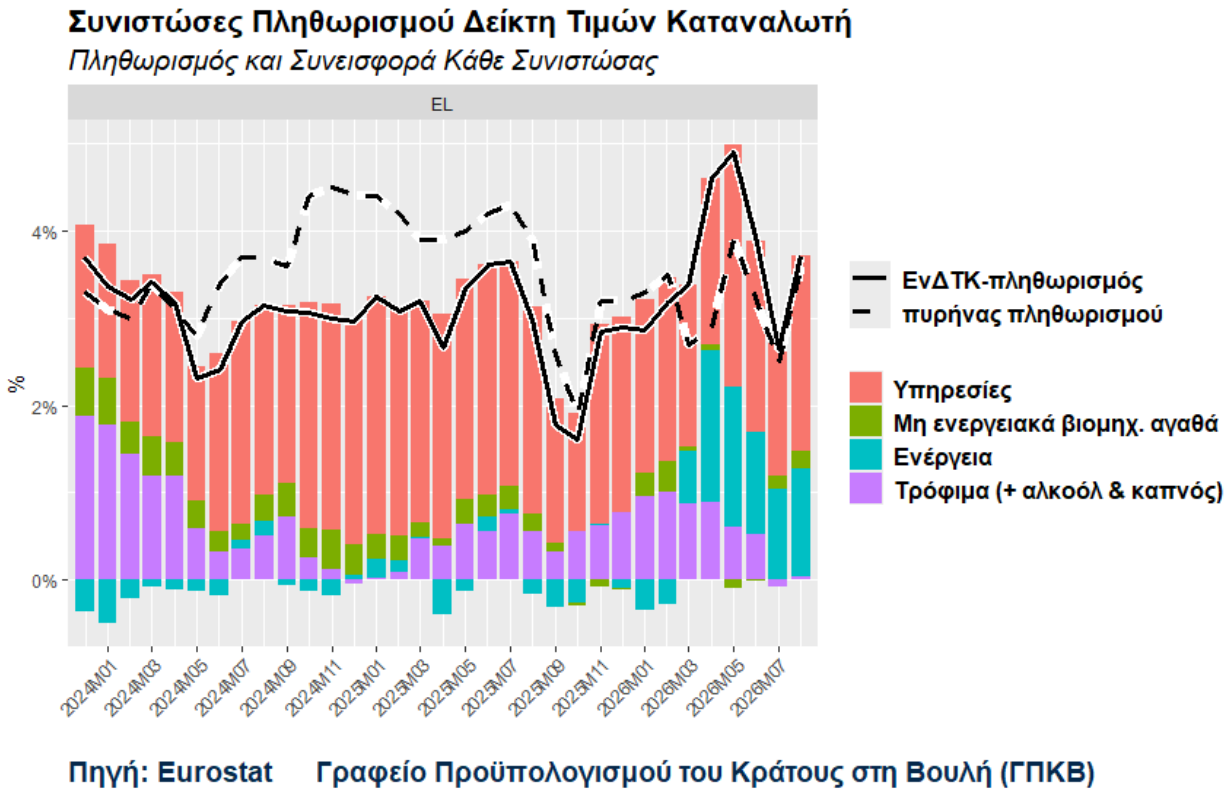

1.5. Αγορά εργασίας

Με βάση τα τριμηνιαία εποχικά διορθωμένα στοιχεία της Eurostat, η συμμετοχή στην αγορά εργασίας το β' τρίμηνο του 2026 ανήλθε σε 61,6%, ποσοστό ελαφρώς αυξημένο σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο το 2025 (61,3%) (για την ΕΕ, τα αντίστοιχα μεγέθη είναι 66,1% και 65,9% το β' τρίμηνο του 2026 και του 2025, αντίστοιχα).[4] Η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας συνεχίζει να υστερεί σημαντικά από αυτήν των ανδρών (54,8% και 68,6% το β' τρίμηνο του 2026, αντίστοιχα). Η συμμετοχή των νέων 15-29 ετών στην αγορά εργασίας αυξήθηκε τον τελευταίο χρόνο (από 43,4% το β' τρίμηνο του 2025 σε 43,9% το β' τρίμηνο του 2026).

Το ποσοστό ανεργίας σημείωσε μείωση. Σύμφωνα με τα τριμηνιαία στοιχεία της Eurostat, το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας το β' τρίμηνο του 2026 ανήλθε σε 8,3% έναντι 9,0% το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους.[5] Ο αριθμός των ανέργων το β' τρίμηνο του 2026 ανήλθε σε 394 χιλιάδες άτομα, μειωμένος κατά 34 χιλιάδες άτομα σε σχέση με το β' τρίμηνο του 2025 (μείωση 7,9%).

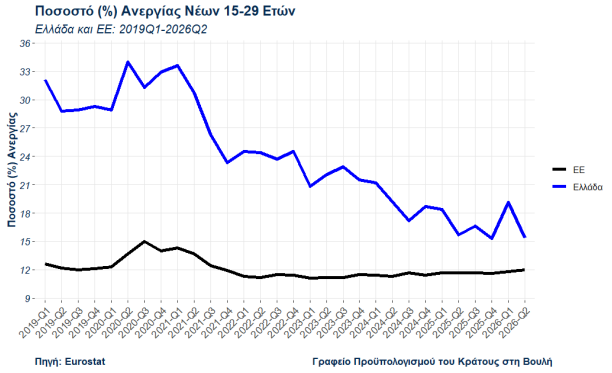

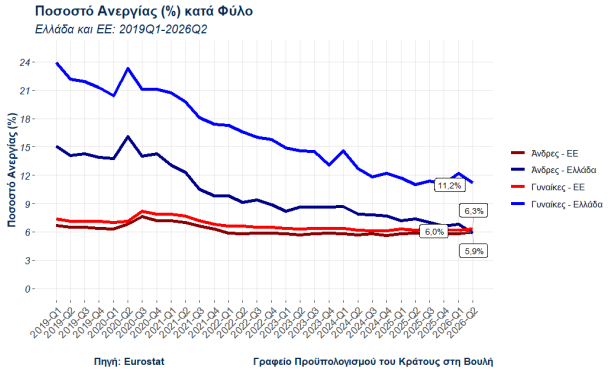

Οι γυναίκες συνεχίζουν να παρουσιάζουν σημαντικά μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας από τους άνδρες (11,2% και 5,9% το β' τρίμηνο του 2026, αντίστοιχα), με την απόκλιση αυτή να μεγαλώνει τον τελευταίο χρόνο (από 3,6 ποσοστιαίες μονάδες το β' τρίμηνο του 2025 σε 5,3 στο ίδιο τρίμηνο του 2026). Πιο συγκεκριμένα, το τελευταίο χρόνο (από το β' τρίμηνο του 2025 στο ίδιο τρίμηνο του 2026), το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε για τους άντρες αλλά αυξήθηκε ελαφρώς για τις γυναίκες: η μεταβολή ήταν -1,5 ποσοστιαία μονάδα για τους άνδρες και +0,2 για τις γυναίκες. Η ανεργία των νέων 15-29 ετών, μειώθηκε ελαφρώς σε 15,4% το β' τρίμηνο του 2026 έναντι 15,7% το β' τρίμηνο του 2025 (μείωση κατά 0,3 ποσοστιαία μονάδα).

[4] Η συμμετοχή στην αγορά εργασίας ορίζεται ως ο λόγος του εργατικού δυναμικού (= άνεργοι + απασχολούμενοι) προς τον πληθυσμό (15-74 ετών) της χώρας.

[5] Το ποσοστό ανεργίας ορίζεται ως ο λόγος των ανέργων προς το εργατικό δυναμικό (= άνεργοι + απασχολούμενοι).

Με βάση τα τριμηνιαία εποχικά διορθωμένα στοιχεία της Eurostat, το σύνολο των απασχολουμένων το β' τρίμηνο του 2026 ανήλθε σε 4,36 εκατομμύρια άτομα, αριθμός αυξημένος κατά 33 χιλιάδες άτομα σε σχέση με το β' τρίμηνο του 2025 (αύξηση 0,8%).

Η αγορά εργασίας συνεχίζει να διατηρεί τη θετική της δυναμική: η συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό και ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκαν ελαφρώς τον τελευταίο χρόνο (+0,3 ποσοστιαία μονάδα και 0,8%, αντίστοιχα), ενώ το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε (-0,7 ποσοστιαία μονάδα). Αρνητική εξέλιξη αποτελεί η αύξηση των κενών θέσεων εργασίας (+26,8%).

Σύμφωνα με τα τριμηνιαία στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ ανά τύπο απασχόλησης, η αύξηση στην απασχόληση προήλθε από τις θέσεις πλήρους απασχόλησης οι οποίες, το β' τρίμηνο του 2026 σημείωσαν αύξηση κατά 1,2% σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του 2025, με τις θέσεις μερικής απασχόλησης να σημειώνουν σημαντική μείωση (9,5%). Ως εκ τούτου και σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, η μερική απασχόληση κατά το β' τρίμηνο του 2026 διαμορφώθηκε στο 5,1% του συνόλου της απασχόλησης (έναντι 5,6% στο β' τρίμηνο του 2025), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην ΕΕ για το β' τρίμηνο του 2026 ήταν 18,8% και για το ίδιο τρίμηνο του 2025 ήταν 18,7%. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ,[6] το ισοζύγιο ροών νέων θέσεων εργασίας (προσλήψεις μείον απολύσεις) για το α' εξάμηνο του 2026 ήταν θετικό και ανήλθε στις 336.931 θέσεις εργασίας, μειωμένο (-1,1%) σε σχέση με το ίδιο εξάμηνο του 2025. Πιο συγκεκριμένα, το α' εξάμηνο του 2026 σημειώθηκαν 1.709.765 προσλήψεις με το 56,4% να είναι πλήρους απασχόλησης και οι υπόλοιπες μερικής ή εκ περιτροπής. Τα υψηλότερα ισοζύγια ροών νέων θέσεων εργασίας σημειώθηκαν στα «Καταλύματα (ΚΑΔ: 55)», στις «Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης (ΚΑΔ: 56)», στο «Λιανικό εμπόριο (ΚΑΔ: 47)» και στη «Βιομηχανία Τροφιμων (ΚΑΔ: 10)».

Σύμφωνα, τέλος, με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της Eurostat ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας στο σύνολο της οικονομίας[7] κατά το β' τρίμηνο του 2026 ανήλθε στις 44.732 θέσεις εργασίας, αυξημένος κατά 26,8% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Οι περισσότερες κενές θέσεις συναντώνται στα «Καταλύματα και Εστίαση» (26,2%), στη «Δημόσια Διοίκηση, Άμυνα και Υποχρεωτική Κοινωνική Ασφάλιση» (11,8%), στην «Εκπαίδευση» (10,1%) και στις «Δραστηριότητες Ανθρώπινης Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας» (8,4%).

[6] Τα δεδομένα του ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ αφορούν αποκλειστικά θέσεις εργασίας μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα.

[7] Η Eurostat αντλεί τα στοιχεία από την Έρευνα Κενών Θέσεων Εργασίας της ΕΛΣΤΑΤ. Αφορούν τις κενές θέσεις εργασίας στο άμεσο μέλλον, δηλαδή τις κενές θέσεις που θα πρέπει να καλυφθούν σε διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών μηνών. Εξαιρούνται ο πρωτογενής τομέας και οι δραστηριότητες των νοικοκυριών.

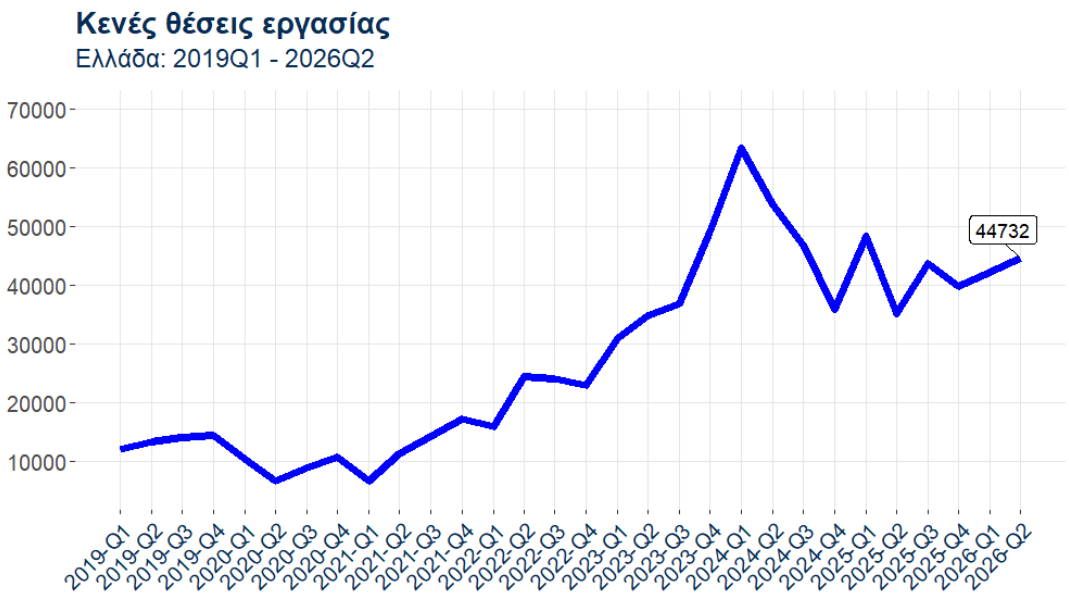

Πηγή: Eurostat **Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή**

Πλαίσιο Α: Πολλαπλασιαστές δημοσίων δαπανών

Οι δημοσιονομικοί πολλαπλασιαστές αποτυπώνουν την επίδραση που έχει μια μεταβολή των δημόσιων δαπανών στην οικονομική δραστηριότητα και αποτελούν βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της δημοσιονομικής πολιτικής. Το μέγεθός τους είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τον δημοσιονομικό σχεδιασμό, καθώς προσδιορίζει σε ποιο βαθμό μια αύξηση των δαπανών μεταφράζεται σε υψηλότερο ΑΕΠ και μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το είδος της δαπάνης και τον χρονικό ορίζοντα. Η παρούσα ανάλυση εκτιμά τους δημοσιονομικούς πολλαπλασιαστές για την Ελλάδα, διακρίνοντας μεταξύ δημόσιας κατανάλωσης και δημόσιων επενδύσεων, και εξετάζει τόσο το μέγεθος και τη διάρκεια της επίδρασής τους στο ΑΕΠ όσο και τη συνακόλουθη αντίδραση της ιδιωτικής ζήτησης.

Η ανάλυση βασίζεται σε τριμηνιαία στοιχεία από το πρώτο τρίμηνο του 1999 έως το τέταρτο τρίμηνο του 2025.[α] Το οικονομετρικό υπόδειγμα ακολουθεί την προσέγγιση των Blanchard και Perotti (2002) και εξετάζει από κοινού τις δημόσιες δαπάνες, τους καθαρούς φόρους, το ΑΕΠ, τις τιμές και τις συνθήκες κρατικού δανεισμού.[β] Υπό συγκεκριμένες παραδοχές ταυτοποίησης, η μεθοδολογία επιτρέπει τον διαχωρισμό των απρόσμενων δημοσιονομικών μεταβολών από τις αυτόματες αντιδράσεις της δημοσιονομικής πολιτικής στις μεταβολές της οικονομικής δραστηριότητας. Η βασική εκτίμηση λαμβάνει επίσης υπόψη τις έκτακτες συνθήκες της πανδημίας.[γ]

Εκτιμώμενοι Πολλαπλασιαστές και Αβεβαιότητα

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει σωρευτικούς δημοσιονομικούς πολλαπλασιαστές σε διαφορετικούς χρονικούς ορίζοντες. Ο σωρευτικός πολλαπλασιαστής συγκρίνει τη συνολική μεταβολή του ΑΕΠ με τη συνολική μεταβολή της δημόσιας δαπάνης έως τον αντίστοιχο ορίζοντα. Για παράδειγμα, τιμή 1,2 στα οκτώ τρίμηνα σημαίνει ότι κάθε ένα ευρώ πρόσθετης δημόσιας δαπάνης συνδέεται, σωρευτικά κατά την περίοδο αυτή, με περίπου 1,20 ευρώ πρόσθετου ΑΕΠ. Οι τιμές στις αγκύλες αποτυπώνουν την αβεβαιότητα γύρω από τη σημειακή εκτίμηση και αντιστοιχούν σε εύρος συν ή πλην ενός τυπικού σφάλματος. Όσο μεγαλύτερο είναι το εύρος αυτό, τόσο μεγαλύτερη είναι και η αβεβαιότητα που περιβάλλει την εκτίμηση του πολλαπλασιαστή.

Οι εκτιμήσεις δείχνουν ότι τόσο η δημόσια κατανάλωση όσο και οι δημόσιες επενδύσεις στηρίζουν την οικονομική δραστηριότητα, αλλά με διαφορετικό χρονικό προφίλ. Στο αρχικό τρίμηνο, η επίδραση της δημόσιας κατανάλωσης είναι ελαφρώς μεγαλύτερη. Στον ορίζοντα των τεσσάρων τριμήνων, οι σωρευτικοί πολλαπλασιαστές είναι σχεδόν ίσοι και κοντά στη μονάδα. Στη συνέχεια, όμως, η επίδραση των δημόσιων επενδύσεων εμφανίζεται περισσότερο επίμονη: στα οκτώ τρίμηνα ο σωρευτικός πολλαπλασιαστής εκτιμάται σε 1,71, έναντι 1,14 για τη δημόσια κατανάλωση, ενώ στα δώδεκα τρίμηνα οι αντίστοιχες εκτιμήσεις διαμορφώνονται σε 2,25 και 1,06.

Πίνακας 1: Σωρευτική μεταβολή του ΑΕΠ ανά ευρώ πρόσθετης δημόσιας δαπάνης

Χρονικός ορίζοντας	Δημόσια κατανάλωση	Δημόσιες επενδύσεις
Αρχικό τρίμηνο	0,39 [0,11 έως 0,66]	0,30 [0,13 έως 0,46]
Τέσσερα τρίμηνα	0,97 [0,41 έως 1,53]	0,99 [0,53 έως 1,45]
Οκτώ τρίμηνα	1,14 [0,25 έως 2,02]	1,71 [0,91 έως 2,51]
Δώδεκα τρίμηνα	1,06 [−0,18 έως 2,29]	2,25 [0,39 έως 4,12]

Σημείωση: Στις αγκύλες παρουσιάζονται τα όρια της εκτίμησης ± ένα τυπικό σφάλμα, υπολογισμένο από 500 επαναδειγματοληψίες (bootstrap). Ο ορίζοντας περιλαμβάνει το τρίμηνο της αρχικής μεταβολής.

Πηγή: Eurostat[α], Εκτιμήσεις του ΓΠΚΒ

Η αβεβαιότητα των εκτιμήσεων αυξάνεται όσο διευρύνεται ο χρονικός ορίζοντας. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές στα δώδεκα τρίμηνα, όπου τα εύρη γύρω από τις σημειακές εκτιμήσεις είναι σημαντικά μεγαλύτερα. Συνεπώς, τα

αποτελέσματα υποδεικνύουν μεγαλύτερη διάρκεια της επίδρασης των δημόσιων επενδύσεων, χωρίς να επιτρέπουν ισχυρά συμπεράσματα για το ακριβές μέγεθος της διαφοράς στους μεγαλύτερους ορίζοντες. Επιπλέον, ο πίνακας δεν παρουσιάζει άμεσο έλεγχο της στατιστικής σημαντικότητας της διαφοράς μεταξύ των πολλαπλασιαστών των δύο κατηγοριών δαπανών.

Επίδραση Δημοσιονομικής δαπάνης στην Ιδιωτική ζήτηση

Πέρα από την επίδραση στο ΑΕΠ, η ανάλυση εξετάζει και την αντίδραση βασικών συνιστωσών της ιδιωτικής ζήτησης στις ίδιες δημοσιονομικές διαταραχές. Η ιδιωτική κατανάλωση αυξάνεται μετά από μια απρόσμενη αύξηση είτε της δημόσιας κατανάλωσης είτε των δημόσιων επενδύσεων, με μεγαλύτερη διάρκεια της θετικής αντίδρασης στη δεύτερη περίπτωση. Το εύρημα είναι συμβατό με ενίσχυση της ιδιωτικής ζήτησης, χωρίς να προσδιορίζει από μόνο του τον ακριβή μηχανισμό μετάδοσης.

Διάγραμμα 1: Αντιδράσεις της ιδιωτικής ζήτησης σε αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης και των δημόσιων επενδύσεων

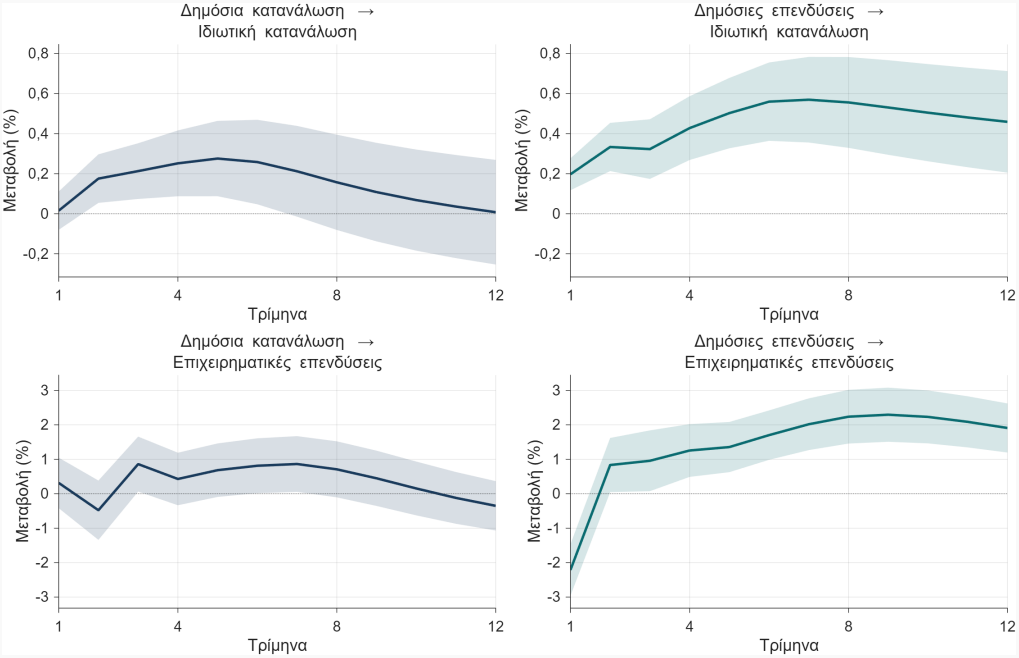

Σημείωση: Οι συνεχείς γραμμές δείχνουν τις σημειακές εκτιμήσεις και οι σκιασμένες περιοχές το εύρος συν ή πλην ενός τυπικού σφάλματος, υπολογισμένο από 500 επαναδειγματοληψίες. Ο κατακόρυφος άξονας αποτυπώνει την εκτιμώμενη ποσοστιαία απόκλιση της ιδιωτικής κατανάλωσης ή των επιχειρηματικών επενδύσεων από την πορεία που θα ακολουθούσαν χωρίς τη συγκεκριμένη δημοσιονομική διαταραχή. Για παράδειγμα, τιμή 0,5 στο τέταρτο τρίμηνο σημαίνει ότι το επίπεδο της ιδιωτικής κατανάλωσης ή των επιχειρηματικών επενδύσεων εκτιμάται περίπου 0,5% υψηλότερο εκείνο το τρίμηνο από το επίπεδο που θα είχε διαμορφωθεί αν δεν είχε συμβεί η συγκεκριμένη δημοσιονομική διαταραχή. Τα ποσοστά υπολογίζονται προσεγγιστικά, πολλαπλασιάζοντας τις λογαριθμικές αντιδράσεις και τα αντίστοιχα όρια επί 100. Το πρώτο τρίμηνο είναι εκείνο της αρχικής δημοσιονομικής μεταβολής και οι κατακόρυφες κλίμακες είναι κοινές μέσα σε κάθε σειρά του διαγράμματος. Οι εκτιμήσεις χρησιμοποιούν την ίδια βασική δημοσιονομική ταυτοποίηση και τους ίδιους ελέγχους για την πανδημία. Το μέγεθος της δημοσιονομικής διαταραχής προσδιορίζεται από το αντίστοιχο υπόδειγμα και μπορεί να διαφέρει μεταξύ των υποδειγμάτων.

Πηγή: Eurostat[α], Εκτιμήσεις του ΓΠΚΒ

Για τις επιχειρηματικές επενδύσεις χρησιμοποιούνται τα επίσημα στοιχεία για τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών. Η κάλυψη διαφέρει από το σύνολο των ιδιωτικών επενδύσεων: εξαιρεί τις επενδύσεις των νοικοκυριών σε κατοικίες και μπορεί να περιλαμβάνει εταιρείες δημόσιας ιδιοκτησίας. Μετά από αύξηση των δημόσιων επενδύσεων, η εκτιμώμενη αντίδραση είναι αρχικά αρνητική, αλλά θετική στα τέσσερα, οκτώ και δώδεκα τρίμηνα. Το πρότυπο είναι συμβατό με σταδιακή ενίσχυση των επιχειρηματικών επενδύσεων και εμφάνιση συμπληρωματικής επενδυτικής δραστηριότητας με χρονική υστέρηση.

Θετικές εκτιμώμενες αντιδράσεις των επιχειρηματικών επενδύσεων καταγράφονται επίσης στα τέσσερα και οκτώ τρίμηνα μετά από αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης. Είναι, ωστόσο, μικρότερες, με όρια ενός τυπικού σφάλματος που περιλαμβάνουν το μηδέν, ενώ στα δώδεκα τρίμηνα η εκτίμηση γίνεται αρνητική. Η σύγκριση υποδεικνύει περισσότερο επίμονη αντίδραση μετά από αύξηση των δημόσιων επενδύσεων, χωρίς να αποκλείει γενικότερες επιδράσεις της δημόσιας δαπάνης στην ιδιωτική ζήτηση. Οι αντιδράσεις αυτές δεν αποτελούν πολλαπλασιαστές ούτε αφορούν παρεμβάσεις ίσου ποσού σε ευρώ.[δ]

Το Διάγραμμα 1 παρουσιάζει τις παραπάνω αντιδράσεις, συγκρίνοντας τις δύο κατηγορίες δημόσιας δαπάνης για κάθε συνιστώσα της ιδιωτικής ζήτησης.

Ανθεκτικότητα Αποτελεσμάτων και Οικονομική Κρίση

Τα βασικά ευρήματα παρουσιάζουν σχετική ανθεκτικότητα στις εναλλακτικές παραδοχές ταυτοποίησης Blanchard–Perotti που εξετάστηκαν, όπως διαφορετικές ελαστικότητες και εναλλακτική σειρά ταυτοποίησης των δημοσιονομικών διαταραχών. Ο πολλαπλασιαστής των δημόσιων επενδύσεων εμφανίζει μεγαλύτερη σταθερότητα από εκείνον της δημόσιας κατανάλωσης. Εναλλακτική ταυτοποίηση με περιορισμούς προσήμων (sign restrictions) δίνει επίσης θετικές διάμεσες επιδράσεις, αν και με σημαντικά μεγαλύτερη αβεβαιότητα.

Τα βασικά αποτελέσματα για τους δημοσιονομικούς πολλαπλασιαστές παραμένουν επίσης σε γενικές γραμμές αμετάβλητα όταν η ανάλυση λαμβάνει χωριστά υπόψη τα έκτακτα γεγονότα του 2012 και του 2015. Οι πρόσθετοι αυτοί έλεγχοι υποστηρίζουν την ανθεκτικότητα των βασικών ευρημάτων, αν και η αβεβαιότητα των εκτιμήσεων παραμένει σημαντική. Μεγαλύτερη ευαισθησία εμφανίζουν οι εκτιμήσεις για την αντίδραση των επιχειρηματικών επενδύσεων.

Μηνύματα για τη Δημοσιονομική Πολιτική

Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν τη σημασία της σύνθεσης των δημόσιων δαπανών, πέρα από το συνολικό τους ύψος. Ειδικότερα, οι εκτιμήσεις υποδεικνύουν ότι οι δημόσιες επενδύσεις μπορεί να έχουν πιο επίμονη επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα και να συνοδεύονται, με χρονική υστέρηση, από ενίσχυση των επιχειρηματικών επενδύσεων. Η αξιολόγηση κάθε δημοσιονομικής παρέμβασης απαιτεί, ωστόσο, συνεκτίμηση της ποιότητας και της επιλογής των έργων, της δυνατότητας έγκαιρης υλοποίησής τους και του δημοσιονομικού τους κόστους. Ένας δημοσιονομικός πολλαπλασιαστής μεγαλύτερος της μονάδας δεν συνεπάγεται αυτοχρηματοδότηση της δαπάνης ούτε αποτελεί, από μόνος του, επαρκές κριτήριο για την επιλογή ενός συγκεκριμένου έργου.

Τα ζητήματα αυτά θα αναπτυχθούν περαιτέρω σε ερευνητικό δοκίμιο που ετοιμάζει το Γραφείο για τους δημοσιονομικούς πολλαπλασιαστές. Το δοκίμιο θα εξετάζει συστηματικότερα τη σχετική διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία, τους παράγοντες που επηρεάζουν το μέγεθος και τη διάρκεια των πολλαπλασιαστών, καθώς και τον ρόλο της σύνθεσης των δημοσιονομικών παρεμβάσεων και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της ελληνικής οικονομίας.

Σημειώσεις

[α] Όλα τα δεδομένα προέρχονται από την Eurostat. Οι δημοσιονομικές μεταβλητές προέρχονται από τους τριμηνιαίους λογαριασμούς της γενικής κυβέρνησης, στο σύνολο `gov_10q_ggnfa`, το ΑΕΠ, η ιδιωτική κατανάλωση και τα στοιχεία για τον αποπλ-

ηθωριστή από το `namq_10_gdp`, ο πληθυσμός από το `namq_10_pe` και οι αποδόσεις δεκαετών ομολόγων από το `irt_lt_mcby_q`. Οι επιχειρηματικές επενδύσεις μετρώνται με τον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου των μη χρηματοοικονομικών εταιρειών από τους τριμηνιαίους μη χρηματοοικονομικούς τομεακούς λογαριασμούς (`nasq_10_nf_tr`). Η ιδιωτική κατανάλωση αφορά τα νοικοκυριά και τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που τα εξυπηρετούν. Οι καθαροί φόροι, ο αποπληθωριστής και η διαφορά αποδόσεων Ελλάδας–Γερμανίας υπολογίζονται από τις αντίστοιχες σειρές. Η επεξεργασία περιλαμβάνει εποχική διόρθωση όπου απαιτείται και έκφραση των μεγεθών δαπάνης και του ΑΕΠ σε πραγματικούς κατά κεφαλήν όρους. Οι επιχειρηματικές επενδύσεις αποπληθωρίζονται με τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ.

[β] Blanchard και Perotti (2002), «An Empirical Characterization of the Dynamic Effects of Changes in Government Spending and Taxes on Output», *Quarterly Journal of Economics*, 117(4), 1329–1368.

[γ] Στη βασική εκτίμηση περιλαμβάνονται έξι ξεχωριστές ψευδομεταβλητές: για το πρώτο, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο τρίμηνο του 2020 και για το πρώτο και δεύτερο τρίμηνο του 2021. Κάθε ψευδομεταβλητή λαμβάνει την τιμή ένα μόνο στο αντίστοιχο τρίμηνο και μηδέν στα υπόλοιπα. Έτσι επιτρέπεται χωριστή επίδραση για κάθε ένα από αυτά τα έκτακτα τρίμηνα, χωρίς να αφαιρούνται παρατηρήσεις από το δείγμα.

[δ] Οι αντιδράσεις της ιδιωτικής ζήτησης αφορούν τις μεταβολές δαπανών που προσδιορίζονται από κάθε υπόδειγμα. Το υπόδειγμα δεν αποδεικνύει ότι η επιχειρηματική επένδυση αυξάνεται επειδή οι δημόσιες υποδομές βελτιώνουν την παραγωγικότητα του ιδιωτικού κεφαλαίου.

2. Δημοσιονομικές εξελίξεις

2.1. Δημοσιονομικός χώρος 2027, νέα μέτρα ΔΕΘ 2026 και δημοσιονομικοί κανόνες

Η εξειδίκευση των οικονομικών μέτρων της ΔΕΘ 2026 επιτρέπει να διακριθούν δύο διαφορετικά δημοσιονομικά μεγέθη για το 2027. Ο **διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος** για νέα μέτρα, όπως αυτός εκτιμάται σε σχέση με την πορεία των καθαρών δαπανών, διαμορφώνεται, σύμφωνα με το Υπουργείο, μετά τις τελευταίες προσαρμογές, σε περίπου **1,25 δισ. ευρώ**. Αντίθετα, το **συνολικό κόστος των νέων μέτρων που δεν είχαν ακόμη θεσμοθετηθεί** κατά τον χρόνο της ανακοίνωσης της ΔΕΘ ανέρχεται σε περίπου **2,2 δισ. ευρώ** για το ίδιο έτος.

Τα ποσά των 1,25 και 2,2 δισ. ευρώ δεν είναι μεταξύ τους αντιφατικά. Το συνολικό πακέτο περιλαμβάνει αφενός παρεμβάσεις οι οποίες, μολονότι δεν είχαν ακόμη θεσμοθετηθεί, είχαν ήδη ενσωματωθεί στη δημοσιονομική βάση προβλέψεων του Απριλίου 2026 και, αφετέρου, δαπάνες για τις οποίες, σύμφωνα με την κυβερνητική ανακοίνωση της 7ης Σεπτεμβρίου 2026, προβλέπεται ειδική μεταχείριση μέσω της δημοσιονομικής ευελιξίας για την ενεργειακή ασφάλεια.

Η τελευταία αυτή διάκριση αφορά τη **μεταχείριση των σχετικών δαπανών στο ευρωπαϊκό δημοσιονομικό πλαίσιο** και όχι την ύπαρξη του ίδιου του δημοσιονομικού τους κόστους. Ειδικότερα, η τελική επιλεξιμότητα των σχετικών ενεργειακών μέτρων δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι η σχετική δαπάνη συνεπάγεται δημοσιονομικό κόστος ούτε τον ορισμό των καθαρών δαπανών. Επηρεάζει, όμως, το ύψος της επιτρεπόμενης απόκλισης από τους συνιστώμενους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών και, συνακόλουθα, τη μεταχείριση της σχετικής απόκλισης στον λογαριασμό ελέγχου (control account).

Κυριότερες συνιστώσες των νέων μέτρων για το 2027

Ο ακόλουθος πίνακας απομονώνει τις **έξι μεγαλύτερες επιμέρους δημοσιονομικές επιβαρύνσεις** του πίνακα "Νέα μέτρα (που δεν έχουν θεσμοθετηθεί)" για το 2027. Για λόγους αναγνωσιμότητας τα ποσά παρουσιάζονται ως θετικό δημοσιονομικό κόστος, ενώ στην πρωτογενή ανακοίνωση οι επιβαρύνσεις εμφανίζονται με αρνητικό πρόσημο.

Παρέμβαση	Κόστος 2027	Δημοσιονομική παρατήρηση
Επίδομα εορτών Χριστουγέννων 500 ευρώ μικτά στους δημοσίους υπαλλήλους	**433 εκατ. ευρώ**	Νέο μη θεσμοθετημένο μέτρο
Αύξηση Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	**400 εκατ. ευρώ**	Σύμφωνα με την ανακοίνωση, προβλέπεται ειδική μεταχείριση μέσω της ενεργειακής ευελιξίας
Αύξηση μισθών δημοσίων υπαλλήλων βάσει της αύξησης του κατώτατου μισθού	**382 εκατ. ευρώ**	Είχε ήδη ενσωματωθεί στη βάση προβλέψεων Απριλίου

Παρέμβαση	Κόστος 2027	Δημοσιονομική παρατήρηση
Αύξηση στα 400 ευρώ και διεύρυνση της ετήσιας ενίσχυσης συνταξιούχων, ατόμων με αναπηρία και ανασφάλιστων υπερηλίκων	**301 εκατ. ευρώ**	Πρόσθετο κόστος της νέας παρέμβασης έναντι του ήδη θεσμοθετημένου σκέλους
Απαλλαγή από προσαυξήσεις του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος για συνεπείς ελεύθερους επαγγελματίες και συναφείς παρεμβάσεις	**170 εκατ. ευρώ**	Νέο μη θεσμοθετημένο μέτρο
Μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά 0,5 ποσοστιαία μονάδα από τον Απρίλιο του 2027	**163 εκατ. ευρώ**	Είχε ήδη ενσωματωθεί στη βάση προβλέψεων Απριλίου
Υποσύνολο έξι μεγαλύτερων παρεμβάσεων	**1.849 εκατ. ευρώ**	$433 + 400 + 382 + 301 + 170 + 163$
Λοιπές μικρότερες παρεμβάσεις και καθαρές επιδράσεις	**359 εκατ. ευρώ**	Υπόλοιπο προς συμφωνία με το επίσημο σύνολο
Σύνολο νέων μη θεσμοθετημένων μέτρων	**2.208 εκατ. ευρώ**	$\simeq 2,2$ δισ. ευρώ

Σημείωση: Το ποσό των **359 εκατ. ευρώ** δεν αποτελεί αυτοτελή γραμμή της ανακοίνωσης. Προκύπτει αριθμητικά ως το καθαρό υπόλοιπο

$$2.208 - 1.849 = 359 \text{ εκατ. ευρώ},$$

και περιλαμβάνει τις μικρότερες νέες παρεμβάσεις του επίσημου πίνακα καθώς και τις θετικές επιδράσεις μέτρων εσόδων που μειώνουν το καθαρό δημοσιονομικό κόστος.

Πηγή ποσών: Ελληνική Κυβέρνηση – Υπουργείο Οικονομικών, *Εξειδίκευση των οικονομικών μέτρων που ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός στην 90ή ΔΕΘ*, 7.9.2026.

Σύνδεση με τον νέο ευρωπαϊκό δημοσιονομικό κανόνα.
Υπό το νέο ευρωπαϊκό δημοσιονομικό πλαίσιο, βασικός επιχειρησιακός δείκτης για την παρακολούθηση της δημοσιονομικής πορείας είναι η εξέλιξη των **καθαρών δαπανών** (*net expenditure*).
Σύμφωνα με το **άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263**, ως καθαρές δαπάνες νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.
Τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (*Discretionary Revenue Measures – DRMs*), τα οποία στην κυβερνητική ανακοίνωση αναφέρονται και ως "ενεργητικά μέτρα εσόδων", επηρεάζουν συνεπώς τον υπολογισμό των καθαρών δαπανών.
Όπως αναλύεται και στο ειδικό Αναλυτικό Σημείωμα του Γραφείου, η αξιολόγηση της δημοσιονομικής πορείας δεν βασίζεται αποκλειστικά στο ύψος του πρωτογενούς αποτελέσματος ή στην εκάστοτε υπεραπόδοση των φορολογικών εσόδων.
Η διάκριση αυτή είναι σημαντική, διότι μια απλή υπεραπόδοση φορολογικών εσόδων, εφόσον δεν συνδέεται με αναγνωρισμένο μέτρο διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, δεν δημιουργεί αυτομάτως ισόποσο περιθώριο ως προς την πορεία των καθαρών δαπανών.

Νεότερη εξέλιξη για την εθνική ρήτρα διαφυγής.
Μετά την ανακοίνωση των μέτρων της ΔΕΘ, στις **17 Σεπτεμβρίου 2026**, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε **Σύσταση για Σύσταση του Συμβουλίου** σχετικά με τη διεύρυνση της εφαρμογής της εθνικής ρήτρας διαφυγής για την Ελλάδα, ώστε η σχετική δημοσιονομική ευελιξία να μπορεί να καλύπτει επιλέξιμα μέτρα που ενισχύουν την ενεργειακή ασφάλεια (*COM(2026) 495 final*).
Η εξέλιξη αυτή εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο που είχε παρουσιάσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την *Καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη σχετικά με την επέκταση, στην ενεργειακή ασφάλεια, του πεδίου εφαρμογής της εθνικής ρήτρας διαφυγής* της **18ης Αυγούστου 2026** (*C/2026/4514*).
Η καθοδήγηση προβλέπει τη δυνατότητα διεύρυνσης της ήδη υφιστάμενης εθνικής ρήτρας διαφυγής για αμυντικές δαπάνες, ώστε να περιλαμβάνει και συγκεκριμένα μέτρα ενεργειακής ασφάλειας.
Η ειδική διαδικασία για την Ελλάδα ακολούθησε σχετικό αίτημα που υπέβαλε η Ελλάδα στις **6 Αυγούστου 2026**, το οποίο, σύμφωνα με τη μεταγενέστερη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υποβλήθηκε στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.
Στο αίτημα περιλαμβάνεται αρχικός κατάλογος σχεδιαζόμενων, εθνικά χρηματοδοτούμενων μέτρων ενεργειακής ασφάλειας με άμεση δημοσιονομική επίπτωση. Μεταξύ άλλων, τα μέτρα αποσκοπούν στη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και στην ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας.
Σύμφωνα με την προκαταρκτική αξιολόγηση της Επιτροπής, τα σχεδιαζόμενα μέτρα μπορούν καταρχήν να εμπίπτουν στο πεδίο της πρόσθετης δημοσιονομικής ευελιξίας για την ενεργειακή ασφάλεια. Η ίδια η Επιτροπή διευκρινίζει, ωστόσο, ότι η προκαταρκτική αυτή εκτίμηση **δεν προδικάζει τις μεταγενέστερες αξιολογήσεις επιλεξιμότητας των επιμέρους μέτρων και του αντίστοιχου δημοσιονομικού τους κόστους**.
Η επιλεξιμότητα θα εξετάζεται στο πλαίσιο της τακτικής δημοσιονομικής εποπτείας. Μεταξύ των σχετικών κριτηρίων περιλαμβάνονται το **πεδίο εφαρμογής**, η **προσθετικότητα** και η **στόχευση/σχέση κόστους–αποτελεσματικότητας** των συγκεκριμένων μέτρων, καθώς και η δημοσιονομική τους επίπτωση.
Η ένταξη μιας παρέμβασης στον αρχικό κατάλογο που υπέβαλε η Ελλάδα δεν ισοδυναμεί, συνεπώς, από μόνη της με οριστική αναγνώριση ολόκληρου του δημοσιονομικού της κόστους ως επιλέξιμου.
Η γενική καθοδήγηση της Επιτροπής προβλέπει ότι το κόστος των επιλέξιμων μέτρων ενεργειακής ασφάλειας υπόκειται σε ανώτατο όριο **0,3% του ΑΕΠ ετησίως** και **0,6% του ΑΕΠ σωρευτικά κατά την περίοδο 2026–2028**. Παράλληλα, το υφιστάμενο συνολικό ανώτατο όριο της εθνικής ρήτρας διαφυγής παραμένει, κατά κανόνα, στο **1,5% του ΑΕΠ**, λαμβάνοντας από κοινού υπόψη τη σχετική ευελιξία για αμυντικές δαπάνες και για μέτρα ενεργειακής ασφάλειας.
Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι η τελική επιλεξιμότητα των συγκεκριμένων ενεργειακών μέτρων δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι οι σχετικές παρεμβάσεις συνεπάγονται δημοσιονομική δαπάνη. Επηρεάζει, όμως, το ύψος της δημοσιονομικής ευελιξίας που θα λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό του **λογαριασμού ελέγχου** και κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τους συνιστώμενους μέγιστους ρυθμούς αύξησης των καθαρών δαπανών.
Η πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της **17ης Σεπτεμβρίου 2026** αποτελεί **Σύσταση για Σύσταση του Συμβουλίου** και διαβιβάστηκε στο Συμβούλιο. Δεν αποτελεί, συνεπώς, αυτοτελή οριστική απόφαση επιλεξιμότητας για κάθε επιμέρους ελληνική δαπάνη.

Η βάση προβλέψεων του Απριλίου 2026.
Στη συνέντευξη Τύπου της **22ας Απριλίου 2026** για τις αναθεωρημένες δημοσιονομικές προβλέψεις, το Υπουργείο παρουσίασε την εκτίμηση για την απόσταση της χώρας από το επιτρεπόμενο όριο καθαρών δαπανών.
Μετά τα μέτρα που είχαν ανακοινωθεί έως τότε, ο διαθέσιμος χώρος για το 2027 εκτιμήθηκε σε περίπου **1 δισ. ευρώ**.
Η συγκεκριμένη εκτίμηση αποτελεί τη βάση του Απριλίου πάνω στην οποία μπορούν να αξιολογηθούν οι μεταγενέστερες μεταβολές. Στην ίδια παρουσίαση το Υπουργείο τόνισε ότι η διαθέσιμη δημοσιονομική δυνατότητα προσδιορίζεται σε σχέση με την πορεία των καθαρών δαπανών και όχι αποκλειστικά από το ύψος του πρωτογενούς πλεονάσματος.
Η σχετική επίσημη πηγή είναι η *Συνέντευξη Τύπου για την εξειδίκευση των μέτρων που ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης*, 22.4.2026.

Από τον Απρίλιο στον Σεπτέμβριο 2026.
Στην εξειδίκευση των μέτρων της ΔΕΘ, το Υπουργείο επανήλθε ρητά στη βάση του Απριλίου. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, σε σχέση με τις προβλέψεις εκείνης της περιόδου αναγνωρίστηκαν επιπλέον περίπου **300 εκατ. ευρώ** μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων για το 2027 και τα επόμενα έτη. Τα πρόσθετα αυτά DRMs συνδέονται, σύμφωνα με την ανακοίνωση, με:

- την επέκταση της ψηφιακής κάρτας εργασίας σε νέους κλάδους, με εκτιμώμενη επίδραση περίπου **199 εκατ. ευρώ** για το 2027,
- πρόσθετα έσοδα από τη μεταρρύθμιση της ψηφιακής είσπραξης φόρων με μορφή χαρτοσήμου, και
- την αναπροσαρμογή των τελών ταξινόμησης στα υβριδικά οχήματα, με επίδραση περίπου **37 εκατ. ευρώ** από το 2027.

Παράλληλα, στις νεότερες εκτιμήσεις προστέθηκε δημοσιονομικό κόστος **48 εκατ. ευρώ** για την αντιμετώπιση του ζητήματος των συντάξεων χηρείας.
Με βάση τα παραπάνω, η μετάβαση από την εκτίμηση του Απριλίου στην εκτίμηση του Σεπτεμβρίου μπορεί, σε **στρογγυλοποιημένους όρους**, να αποτυπωθεί ως εξής:

$$H_{\text{Sep}} \simeq H_{\text{Apr}} + DRM_{\text{new}} - W,$$

όπου H_{Apr} είναι ο διαθέσιμος χώρος του Απριλίου, DRM_{new} τα πρόσθετα αναγνωρισμένα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και W το πρόσθετο κόστος των συντάξεων χηρείας.
Επομένως, ενδεικτικά:

$$\text{περ. } 1.000 + \text{περ. } 300 - 48 \simeq 1.250 \text{ εκατ. ευρώ} = 1,25 \text{ δισ. ευρώ}.$$

Η παραπάνω αριθμητική αποτελεί **γέφυρα στρογγυλοποιημένων μεγεθών**. Εξηγεί τη μετάβαση από τον χώρο της τάξης του 1 δισ. ευρώ που είχε ανακοινωθεί τον Απρίλιο στον αναθεωρημένο χώρο των περίπου 1,25 δισ. ευρώ τον Σεπτέμβριο και δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως λογιστική ταυτότητα ακριβείας.

Τι σημαίνει ότι 550 εκατ. ευρώ ήταν "ήδη ενσωματωμένα" στη βάση Απριλίου;

Η εξειδίκευση της ΔΕΘ αναφέρει ρητά ότι, από το συνολικό κόστος των νέων μη θεσμοθετημένων μέτρων για το 2027, ποσό περίπου **550 εκατ. ευρώ είχε ήδη ληφθεί υπόψη στις προβλέψεις του Απριλίου 2026**.

Η αναφορά αυτή δεν σημαίνει ότι οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις είχαν ήδη θεσμοθετηθεί. Αντίθετα, στην ανακοίνωση του Σεπτεμβρίου εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στην κατηγορία των νέων μέτρων που δεν είχαν ακόμη θεσμοθετηθεί.

Το "ήδη ενσωματωμένο" αφορά τη **δημοσιονομική βάση πρόβλεψης**: το αναμενόμενο κόστος τους είχε ήδη συμπεριληφθεί στις προβολές του Απριλίου και, συνεπώς, δεν αποτελούσε νέα πρόσθετη επιβάρυνση όταν το πακέτο του Σεπτεμβρίου συγκρίνεται με εκείνη τη βάση.

Το ποσό αφορά δύο συγκεκριμένες παρεμβάσεις:

1. την αύξηση των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων λόγω της αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού, και
2. τη μείωση κατά **0,5 ποσοστιαία μονάδα** των ασφαλιστικών εισφορών του ιδιωτικού τομέα από τον Απρίλιο του 2027.

Προγενέστερες προσεγγιστικές κοστολογήσεις

Οι δύο παρεμβάσεις είχαν εμφανιστεί σε προγενέστερες επίσημες δημοσιονομικές παρουσιάσεις με περισσότερο προσεγγιστικές κοστολογήσεις.

Κατά την παρουσίαση του Κρατικού Προϋπολογισμού 2026 στις **20 Νοεμβρίου 2025**, το Υπουργείο ανέφερε ότι η ετήσια αύξηση του μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων λόγω της σύνδεσής του με την αύξηση του κατώτατου μισθού ήταν της τάξης των **350 εκατ. ευρώ ετησίως**. Στην ίδια παρουσίαση, η προγραμματισμένη μείωση κατά 0,5 ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών το 2027 κοστολογήθηκε προσεγγιστικά σε περίπου **250 εκατ. ευρώ**.

Η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στην *Πλήρη απομαγνητοφώνηση της Συνέντευξης Τύπου για τον Προϋπολογισμό του 2026*, 20.11.2025.

Για το πρώτο από τα δύο μέτρα υπήρξε νεότερη επίσημη κοστολόγηση στις **26 Μαρτίου 2026**. Με αφορμή την αύξηση των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων από τον Απρίλιο του 2026, το Υπουργείο εκτίμησε το δημοσιονομικό κόστος για το **2026** σε περίπου **358 εκατ. ευρώ**.

Η σχετική ανακοίνωση είναι η *Νέα αύξηση στις αποδοχές των Δημοσίων Υπαλλήλων από τον Απρίλιο, στη βάση της αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού*, 26.3.2026.

Οι παραπάνω εκτιμήσεις δεν αποτελούν απολύτως συγκρίσιμα μεγέθη. Τα 358 εκατ. ευρώ αφορούν ειδικά το 2026, ενώ η κοστολόγηση της ΔΕΘ αφορά το 2027. Αντίστοιχα, τα ποσά των 350 και 250 εκατ. ευρώ του Νοεμβρίου 2025 είχαν παρουσιαστεί ως προσεγγιστικές προβολές. Είναι, ωστόσο, χρήσιμα για την αποτύπωση της εξέλιξης των επίσημων εκτιμήσεων πριν από την αναλυτικότερη κοστολόγηση του Σεπτεμβρίου 2026.

Η αναλυτική κοστολόγηση της ΔΕΘ 2026

Η εξειδίκευση της 7ης Σεπτεμβρίου 2026 δημοσιεύει ρητά τις αναλυτικές κοστολογήσεις των δύο παρεμβάσεων για το 2027.

Το κόστος αποτιμάται σε:

382 εκατ. ευρώ

για την αύξηση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων και σε

163 εκατ. ευρώ

για τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Συνεπώς:

$$382 + 163 = 545 \text{ εκατ. ευρώ} \simeq 550 \text{ εκατ. ευρώ}.$$

Το ποσό των **550 εκατ. ευρώ** αποτελεί επομένως τη στρογγυλοποιημένη παρουσίαση της αναλυτικής κοστολόγησης των δύο παρεμβάσεων.
Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι στην ανακοίνωση του Απριλίου δεν εμφανίζεται αυτοτελής γραμμή "550 εκατ. ευρώ", ούτε η αναλυτική διάσπαση σε 382 και 163 εκατ. ευρώ. Η ρητή ταυτοποίηση του ποσού ως τμήματος που είχε ήδη ενσωματωθεί στις προβλέψεις Απριλίου γίνεται στην ανακοίνωση της ΔΕΘ του Σεπτεμβρίου, η οποία συνδέει τη βάση προβλέψεων του Απριλίου με τις δύο παραπάνω παρεμβάσεις.

Πηγή της αναλυτικής κοστολόγησης: Εξειδίκευση των οικονομικών μέτρων που ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός στην 90ή ΔΕΘ, 7.9.2026.

Η σχέση του ποσού των 550 εκατ. ευρώ με το πακέτο των 2,2 δισ. ευρώ.
Το Υπουργείο εκτιμά το συνολικό κόστος των **νέων μέτρων που δεν είχαν ακόμη θεσμοθετηθεί** σε περίπου **2,2 δισ. ευρώ** για το 2027.
Από το συνολικό αυτό πακέτο, περίπου **550 εκατ. ευρώ** είχαν ήδη ενσωματωθεί στη βάση προβλέψεων του Απριλίου.
Επιπλέον, ποσό **400 εκατ. ευρώ** αντιστοιχεί στην αύξηση του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Η δαπάνη αυτή αποτελεί μέρος του συνολικού δημοσιονομικού κόστους του πακέτου. Ωστόσο, σύμφωνα με την κυβερνητική ανακοίνωση της **7ης Σεπτεμβρίου 2026**, προβλέπεται να τύχει ειδικής μεταχείρισης μέσω της σχετικής ευελιξίας για την ενεργειακή ασφάλεια.
Η μεταχείριση αυτή τελεί υπό την προϋπόθεση της τελικής αξιολόγησης της επιλεξιμότητας των σχετικών δαπανών στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής δημοσιονομικής εποπτείας.
Επομένως, για την ανάλυση της σχέσης μεταξύ του συνολικού πακέτου και του στόχου καθαρών δαπανών μπορούν να διακριθούν τρία μέρη:

1. το μέρος του πακέτου που είχε ήδη ενσωματωθεί στις προβλέψεις του Απριλίου,
2. το μέρος για το οποίο, σύμφωνα με τον ανακοινωμένο μηχανισμό, προβλέπεται ειδική μεταχείριση μέσω της σχετικής δημοσιονομικής ευελιξίας, υπό την προϋπόθεση της επιλεξιμότητας, και
3. το υπόλοιπο μέρος που πρέπει να καλυφθεί από τον διαθέσιμο χώρο έναντι της πορείας των καθαρών δαπανών.

Αριθμητική αποτύπωση του πακέτου για το 2027

Μεταβλητή	Ποσό	Ερμηνεία
Συνολικό κόστος νέων μη θεσμοθετημένων μέτρων (C)	**περ. 2,2 δισ. ευρώ**	Επίσημο αναλυτικό σύνολο: 2.208 εκατ. ευρώ
Ήδη ενσωματωμένο στη βάση Απριλίου (B)	**περ. 550 εκατ. ευρώ**	382 εκατ. ευρώ για μισθούς Δημοσίου + 163 εκατ. ευρώ για ασφαλιστικές εισφορές ($545 \simeq 550$)

Μεταβλητή	Ποσό	Ερμηνεία
Δαπάνη για την οποία προβλέπεται ενεργειακή ευελιξία (F)	**400 εκατ. ευρώ**	Αύξηση Εθνικού ΠΔΕ· η ειδική μεταχείριση τελεί υπό την προϋπόθεση της τελικής επιλεξιμότητας
Υπόλοιπο του πακέτου προς κάλυψη από τον διαθέσιμο χώρο	**περ. 1,25 δισ. ευρώ**	Συμφωνία στρογγυλοποιημένων μεγεθών με βάση τον ανακοινωμένο μηχανισμό

Με βάση τις στρογγυλοποιήσεις και τη δημοσιονομική μεταχείριση που περιγράφονται στην κυβερνητική ανακοίνωση της 7ης Σεπτεμβρίου 2026, η συμφωνία των μεγεθών είναι:

$$2.200 - 550 - 400 = 1.250 \text{ εκατ. ευρώ.}$$

Η σχέση αυτή αποτελεί **συμφωνία στρογγυλοποιημένων μεγεθών και ανακοινωμένων παραδοχών**. Δεν σημαίνει ότι τα 400 εκατ. ευρώ παύουν να αποτελούν δημοσιονομική δαπάνη. Αποτυπώνει την υπόθεση ότι, εφόσον το σχετικό ποσό αναγνωριστεί ως επιλέξιμο, μπορεί να τύχει της προβλεπόμενης ειδικής μεταχείρισης κατά την αξιολόγηση της πορείας των καθαρών δαπανών.
Εάν χρησιμοποιηθούν τα λεπτομερέστερα ποσά του πίνακα, η αντίστοιχη αριθμητική είναι:

$$2.208 - 545 - 400 = 1.263 \text{ εκατ. ευρώ.}$$

Η διαφορά των 13 εκατ. ευρώ από το ποσό των 1,25 δισ. ευρώ οφείλεται στις στρογγυλοποιήσεις που χρησιμοποιούνται στο επεξηγηματικό κείμενο της ανακοίνωσης. Για τον λόγο αυτό η δεύτερη γέφυρα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως προσεγγιστική συμφωνία και όχι ως λογιστική ταυτότητα ακριβείας.

Επομένως, τα **2,2 δισ. ευρώ δεν αποτελούν 2,2 δισ. ευρώ νέου δημοσιονομικού χώρου**. Αποτελούν το συνολικό κόστος των νέων μη θεσμοθετημένων παρεμβάσεων.
Από το ποσό αυτό, περίπου 550 εκατ. ευρώ είχαν ήδη ενσωματωθεί στη δημοσιονομική βάση του Απριλίου. Παράλληλα, 400 εκατ. ευρώ αφορούν δαπάνη για την οποία η κυβερνητική ανακοίνωση προβλέπει ειδική μεταχείριση μέσω της ενεργειακής ευελιξίας, υπό την προϋπόθεση της επιλεξιμότητας. Με αυτές τις παραδοχές, το υπόλοιπο συμφωνεί, σε στρογγυλοποιημένους όρους, με τον ανακοινωμένο διαθέσιμο χώρο των περίπου 1,25 δισ. ευρώ.

Δύο διαφορετικοί τρόποι συμφωνίας του ποσού των 1,25 δισ. ευρώ.
Η ανάλυση μπορεί να παρουσιαστεί με δύο διαφορετικές αλλά συμβατές αριθμητικές γέφυρες.
Η πρώτη ξεκινά από τον **δημοσιονομικό χώρο του Απριλίου**:

$$\text{περ. } 1.000 + \text{περ. } 300 - 48 \simeq 1.250 \text{ εκατ. ευρώ.}$$

Δηλαδή, ο χώρος της τάξης του 1 δισ. ευρώ αυξάνεται με την αναγνώριση πρόσθετων DRMs και μειώνεται λόγω του πρόσθετου κόστους των συντάξεων χηρείας.
Η δεύτερη ξεκινά από το **συνολικό πακέτο της ΔΕΘ** και χρησιμοποιεί τις στρογγυλοποιήσεις και τη δημοσιονομική μεταχείριση που περιγράφονται στην ανακοίνωση:

$$2.200 - 550 - 400 = 1.250 \text{ εκατ. ευρώ.}$$

Στη δεύτερη αυτή προσέγγιση αφαιρείται το τμήμα που είχε ήδη προβλεφθεί τον Απρίλιο και, αποκλειστικά για σκοπούς συμφωνίας με τον ανακοινωμένο μηχανισμό, το τμήμα για το οποίο προβλέπεται ειδική μεταχείριση μέσω της ενεργειακής ευελιξίας.

Οι δύο γέφυρες απαντούν σε διαφορετικά ερωτήματα. Η πρώτη εξηγεί **πώς εξελίχθηκε ο εκτιμώμενος διαθέσιμος χώρος** μεταξύ Απριλίου και Σεπτεμβρίου. Η δεύτερη εξηγεί **πώς το συνολικό πακέτο των περίπου 2,2 δισ. ευρώ συμφωνεί, με βάση τις ανακοινωμένες παραδοχές, με ποσό περίπου 1,25 δισ. ευρώ που πρέπει να καλυφθεί από τον διαθέσιμο χώρο**.

Η δεύτερη γέφυρα δεν αποτελεί εκτίμηση για την τελική ευρωπαϊκή επιλεξιμότητα των σχετικών ενεργειακών δαπανών.

Τρία ενδεικτικά σενάρια.

Ο ακόλουθος πίνακας απομονώνει, για αναλυτικούς σκοπούς, τον ρόλο των πρόσθετων DRMs και της ενεργειακής ευελιξίας.

Τα σενάρια αποτελούν **απλοποιημένες ασκήσεις αριθμητικής ευαισθησίας** και όχι προβλέψεις για την τελική εφαρμογή των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων.

Όπου χρησιμοποιείται ποσό 400 εκατ. ευρώ ως ενεργειακή ευελιξία, αυτό γίνεται σύμφωνα με τη μεταχείριση που περιγράφεται στην κυβερνητική ανακοίνωση και **υπό την παραδοχή ότι ολόκληρο το ποσό αναγνωρίζεται ως επιλέξιμο**.

Σύνοψη ενδεικτικών σεναρίων

Σενάριο	Διαθέσιμος χώρος	Ενεργειακή ευελιξία	Υπέρβαση διαθέσιμου χώρου
Α. Ανακοινωμένος μηχανισμός	1,25 δισ. ευρώ	400 εκατ. ευρώ	**0 ευρώ***
Β. Χωρίς ενεργειακή ευελιξία	1,25 δισ. ευρώ	0 ευρώ	**400 εκατ. ευρώ**
Γ. Χωρίς τα πρόσθετα DRMs του Σεπτεμβρίου	περ. 950 εκατ. ευρώ	400 εκατ. ευρώ	**περ. 300 εκατ. ευρώ**

* Υπό την παραδοχή πλήρους επιλεξιμότητας των 400 εκατ. ευρώ για την προβλεπόμενη ενεργειακή ευελιξία.

Σενάριο Α – Ανακοινωμένος μηχανισμός.

Τα πρόσθετα DRMs έχουν ήδη ενσωματωθεί στην αναθεωρημένη εκτίμηση του διαθέσιμου χώρου των περίπου **1,25 δισ. ευρώ**.

Παράλληλα, για τις ανάγκες του απλοποιημένου σεναρίου, υποτίθεται ότι τα **400 εκατ. ευρώ** της αύξησης του Εθνικού ΠΔΕ αναγνωρίζονται στο σύνολό τους ως επιλέξιμα για την προβλεπόμενη ενεργειακή ευελιξία.

Υπό τις συγκεκριμένες παραδοχές, το ποσό του πακέτου που πρέπει να καλυφθεί από τον διαθέσιμο χώρο δεν υπερβαίνει το ανακοινωμένο περιθώριο. Η υπόθεση αυτή δεν συνιστά εκτίμηση της τελικής ευρωπαϊκής

επιλεξιμότητας.

Σενάριο Β – Χωρίς ενεργειακή ευελιξία.
Εάν το ίδιο πακέτο εφαρμοζόταν χωρίς ειδική μεταχείριση των **400 εκατ. ευρώ** του Εθνικού ΠΔΕ, το ποσό που θα έπρεπε να απορροφηθεί από τον διαθέσιμο χώρο του δείκτη καθαρών δαπανών θα ήταν κατά περίπου **400 εκατ. ευρώ υψηλότερο**. Κατά συνέπεια, στο απλοποιημένο παράδειγμα θα προέκυπτε αντίστοιχη υπέρβαση του ανακοινωμένου διαθέσιμου χώρου.

Σενάριο Γ – Χωρίς αναγνώριση των πρόσθετων DRMs του Σεπτεμβρίου.
Για λόγους ευαισθησίας, υποτίθεται ότι τα περίπου **300 εκατ. ευρώ** πρόσθετων εσόδων δεν αναγνωρίζονταν ως μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων.
Με όλες τις άλλες παραδοχές αμετάβλητες, ο διαθέσιμος χώρος θα ήταν κατά περίπου 300 εκατ. ευρώ μικρότερος:

$$1.250 - 300 = 950 \text{ εκατ. ευρώ.}$$

Εφόσον διατηρηθεί ταυτόχρονα η υπόθεση πλήρους επιλεξιμότητας των 400 εκατ. ευρώ για την ενεργειακή ευελιξία, θα προέκυπτε στο απλοποιημένο παράδειγμα υπέρβαση του διαθέσιμου χώρου της τάξης των **300 εκατ. ευρώ**.
Το σενάριο αναδεικνύει τη διαφορά μεταξύ αναγνωρισμένων DRMs και μιας απλής βελτίωσης της εισπρακτικής επίδοσης που δεν συνδέεται με μέτρο διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων.

Αξιολόγηση.
Η αριθμητική της κυβερνητικής ανακοίνωσης μπορεί να συμφωνηθεί με τη λογική του νέου δημοσιονομικού πλαισίου, εφόσον διατηρείται σαφής η διάκριση μεταξύ του συνολικού δημοσιονομικού κόστους των νέων μέτρων, του διαθέσιμου χώρου έναντι της πορείας των καθαρών δαπανών, των παρεμβάσεων που είχαν ήδη ενσωματωθεί στη βάση προβλέψεων και των δαπανών για τις οποίες προβλέπεται ειδική μεταχείριση μέσω της εθνικής ρήτρας διαφυγής.
Ο πίνακας των κυριότερων συνιστωσών δείχνει ότι το συνολικό ποσό των περίπου 2,2 δισ. ευρώ δεν αποτελεί ένα ενιαίο δημοσιονομικό μέτρο αλλά άθροισμα παρεμβάσεων με διαφορετική μεταχείριση έναντι της βάσης προβλέψεων και του ευρωπαϊκού δείκτη καθαρών δαπανών.
Ειδικότερα, δύο από τις μεγαλύτερες γραμμές, ύψους 382 και 163 εκατ. ευρώ, είχαν ήδη ενσωματωθεί στη βάση Απριλίου. Για την αύξηση του Εθνικού ΠΔΕ κατά **400 εκατ. ευρώ**, αντίθετα, η κυβερνητική ανακοίνωση προβλέπει ειδική μεταχείριση μέσω της ενεργειακής ευελιξίας, υπό την προϋπόθεση της τελικής αξιολόγησης της επιλεξιμότητας.
Κατά συνέπεια, το ποσό των περίπου **550 εκατ. ευρώ** δεν δημιουργεί νέο δημοσιονομικό χώρο τον Σεπτέμβριο. Αποτελεί τμήμα του συνολικού πακέτου του οποίου το κόστος είχε ήδη προβλεφθεί στη βάση Απριλίου και, για τον λόγο αυτό, δεν επιβαρύνει εκ νέου τη σύγκριση με εκείνη τη βάση.
Αντίστοιχα, τα πρόσθετα αναγνωρισμένα DRMs επηρεάζουν την εκτίμηση του διαθέσιμου περιθωρίου.
Η περίπτωση των 400 εκατ. ευρώ είναι διαφορετική. Το ποσό παραμένει δημοσιονομική δαπάνη. Η ενεργειακή ευελιξία αφορά τον τρόπο με τον οποίο η επιλέξιμη δαπάνη μπορεί να αντιμετωπιστεί κατά την εφαρμογή της πορείας των καθαρών δαπανών και του λογαριασμού ελέγχου.
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει διευκρινίσει ότι η επιλεξιμότητα των συγκεκριμένων μέτρων, η προσ-

θετικότητα, η στόχευση/σχέση κόστους–αποτελεσματικότητας και η δημοσιονομική τους επίπτωση θα αξιολογούνται στο πλαίσιο της τακτικής δημοσιονομικής εποπτείας.
Η παραπάνω άσκηση δεν συνιστά, επομένως, από μόνη της **πλήρη έλεγχο δημοσιονομικής συμμόρφωσης για το 2027**. Για έναν τέτοιο έλεγχο απαιτούνται τα τελικά στοιχεία της επίσημης πορείας των καθαρών δαπανών, η εξέλιξη του λογαριασμού ελέγχου, η οριστική ταξινόμηση των DRMs, η τελική ταυτοποίηση και ποσοτικοποίηση των επιλέξιμων μέτρων ενεργειακής ασφάλειας και η εφαρμογή των σχετικών ετήσιων, σωρευτικών και συνολικών ορίων της εθνικής ρήτρας διαφυγής.
Η βασική αριθμητική συμφωνία των μεγεθών της ανακοίνωσης παραμένει, συνεπώς, χρήσιμη για την κατανόηση της σύνθεσης του πακέτου και της σχέσης του με τον ανακοινωμένο διαθέσιμο χώρο. Δεν υποκαθιστά, όμως, την τελική αξιολόγηση συμμόρφωσης στο ευρωπαϊκό πλαίσιο δημοσιονομικής εποπτείας.

Πηγές:

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, *Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία*, 29.4.2024.

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, *Πλήρης απομαγνητοφώνηση της Συνέντευξης Τύπου για τον Προϋπολογισμό του 2026*, 20.11.2025.

Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, *Οι νέοι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ και η Ελλάδα*, 28.1.2026.

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, *Νέα αύξηση στις αποδοχές των Δημοσίων Υπαλλήλων από τον Απρίλιο, στη βάση της αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού*, 26.3.2026.

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, *Οκτώ μέτρα για την ενίσχυση του εισοδήματος των πολιτών και την αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους – Συνέντευξη Τύπου*, 22.4.2026.

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, *Ετήσια Έκθεση Προόδου έτους 2026 αναφορικά με τους στόχους του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού–Διαρθρωτικού Σχεδίου*, 30.4.2026.

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, *Υποβλήθηκε το αίτημα για την ενεργοποίηση της ρήτρας διαφυγής για την ενεργειακή ανθεκτικότητα*, 6.8.2026.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Ανακοίνωση της Επιτροπής – Καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη σχετικά με την επέκταση, στην ενεργειακή ασφάλεια, του πεδίου εφαρμογής της εθνικής ρήτρας διαφυγής*, C/2026/4514, 18.8.2026.

Ελληνική Κυβέρνηση – Υπουργείο Οικονομικών, *Εξειδίκευση των οικονομικών μέτρων που ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός στην 90ή ΔΕΘ*, 7.9.2026.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Recommendation for a Council Recommendation allowing Greece to deviate from the maximum growth rates of net expenditure as set by the Council under Regulation (EU) 2024/1263 (Activation of the national escape clause)*, COM(2026) 495 final, 17.9.2026.

2.2. Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου του 2026

Σύμφωνα με την εκτίμηση του ΓΠΚΒ, το Ενοποιημένο Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (ΓΚ) με προσαρμογές το επτάμηνο Ιανουαρίου - Ιουλίου του 2026 καταγράφει πλεόνασμα 11.302 εκατ. ευρώ, που ισοδυναμεί με βελτίωση 1.995 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το αντίστοιχο επτάμηνο του 2025.

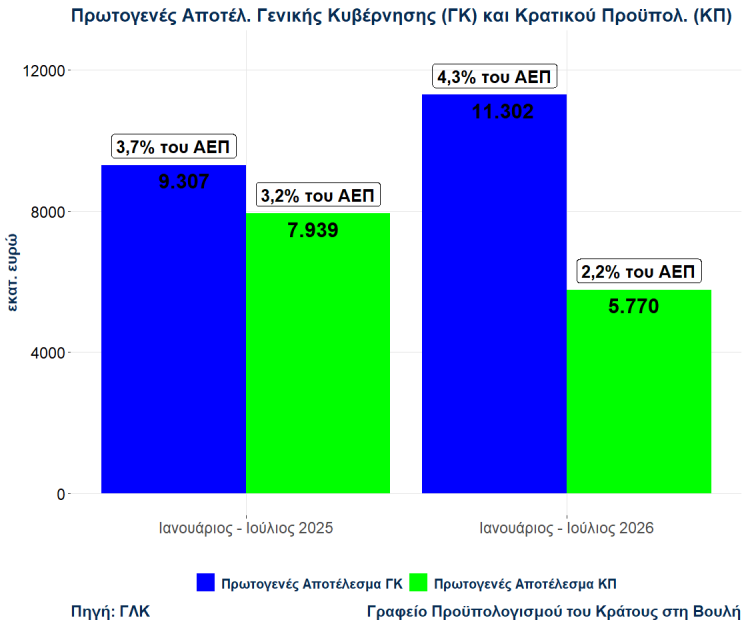

Σημειώνεται ότι, στην Εισηγητική Έκθεση του ΚΠ 2026, συνολικά για το 2026, το πρωτογενές αποτέλεσμα ΓΚ, σε δημοσιονομική βάση, προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί σε πλεόνασμα 7.211 εκατ. ευρώ ή 2,8% του ΑΕΠ.

Ο Κρατικός Προϋπολογισμός (ΚΠ) παρουσιάζει ταμειακό πρωτογενές πλεόνασμα 5.770 εκατ. ευρώ (σε τροποποιημένη ταμειακή βάση), μειωμένο κατά 2.169 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου του 2025. Στην πλευρά των εσόδων, τα καθαρά έσοδα του ΚΠ εμφανίζονται αυξημένα κατά 2.405 εκατ. ευρώ. Η αύξηση αυτή προκύπτει κυρίως από την αύξηση των φορολογικών εσόδων κατά 2.360 εκατ. ευρώ και των εσόδων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 823 εκατ. ευρώ, καθώς και από τη μείωση των επιστροφών εσόδων κατά 74 εκατ. ευρώ, ενώ τα μη φορολογικά και μη τακτικά έσοδα μειώθηκαν κατά 853 εκατ. ευρώ. Επισημαίνεται ότι, στα φορολογικά έσοδα, τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος εμφανίζονται αυξημένα κατά 145 εκατ. ευρώ, ενώ τα έσοδα από τον ΦΠΑ εμφανίζονται αυξημένα κατά 2.037 εκατ. ευρώ και τα έσοδα από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης (ΕΦΚ) εμφανίζονται μειωμένα κατά 194 εκατ. ευρώ. Επισημαίνεται επίσης ότι, στα μη φορολογικά και μη τακτικά έσοδα του Κράτους συμπεριλαμβάνεται η είσπραξη ποσών από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ). Για το επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026 καταγράφεται η είσπραξη 884 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 462 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου του 2025 κατά το οποίο καταγράφηκε η είσπραξη 1.346 εκατ. ευρώ. Οι αντιστοιχούσες δαπάνες το επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου του 2026 ανέρχονται σε 3.558 εκατ. ευρώ.

Σε επίπεδο επιμέρους κατηγοριών και υποκατηγοριών εσόδων, τους κύριους παράγοντες βελτίωσης των καθαρών εσόδων του ΚΠ αποτελούν:

1) **Τα έσοδα από ΦΠΑ (αύξηση κατά 2.037 εκατ. ευρώ):** Η εξέλιξη αυτή οφείλεται σε πολλαπλούς παράγοντες.

   Πρώτον, στα έσοδα του Ιανουαρίου 2026 καταγράφηκε ΦΠΑ 24% επί του τιμήματος της σύμβασης παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, ύψους 306 εκατ. ευρώ, ο οποίος αποδόθηκε από τον Παραχωρησιούχο στο Ελληνικό Δημόσιο και ακολούθησε ισόποση επιστροφή φόρου. Αν και το καθαρό δημοσιονομικό αποτέλεσμα ήταν ουδέτερο, η εγγραφή αυτή δημιούργησε σημαντική διαφορά στη σύγκριση των ακαθάριστων εσόδων.

   Δεύτερον, η αύξηση συνδέεται με τη σημαντική άνοδο των ταξιδιωτικών εισπράξεων. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος,[8] οι ταξιδιωτικές εισπράξεις κατά το επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026 αυξήθηκαν κατά 12,0% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Η εξέλιξη αυτή εκτιμάται ότι συνέβαλε στην ενίσχυση των εσόδων από ΦΠΑ, μέσω της αυξημένης τουριστικής δαπάνης σε υπηρεσίες διαμονής, εστίασης και λοιπές δραστηριότητες που συνδέονται με τον τουρισμό.

   Τρίτον, η αύξηση αποδίδεται στην άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης σε τρέχουσες τιμές. Σύμφωνα με το τελευταίο μακροοικονομικό σενάριο της Διεύθυνσης Μακροοικονομικής Πολιτικής, ο ρυθμός αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης, η οποία επηρεάζει άμεσα τα έσοδα από ΦΠΑ, εκτιμάται για το τρέχον έτος σε 4,85%. Η εξέλιξη αυτή εκτιμάται ότι, από μόνη της, δικαιολογεί αύξηση των εσόδων από ΦΠΑ κατά περίπου 762 εκατ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Δεν αποκλείεται, μάλιστα, ο πραγματικός ρυθμός αύξησης της κατανάλωσης να αποδειχθεί υψηλότερος από την τελευταία σχετική εκτίμηση, η οποία είχε πραγματοποιηθεί τον Μάρτιο.

   Τέταρτον, θετική επίδραση στα έσοδα από ΦΠΑ ασκεί και η διατήρηση του πληθωρισμού σε σχετικά υψηλά επίπεδα. Η αύξηση του επιπέδου των τιμών διευρύνει, ceteris paribus, τη φορολογητέα αξία των συναλλαγών και, συνεπώς, τις εισπράξεις ΦΠΑ. Το 2026 ο πληθωρισμός κινήθηκε, κατά το μεγαλύτερο μέρος της εξεταζόμενης περιόδου, σε επίπεδα άνω του 3%.

2) **Οι λοιποί φόροι επί παραγωγής (αύξηση κατά 402 εκατ. ευρώ):** Η αύξηση αυτή οφείλεται, αφενός, στην καταβολή της β' δόσης για την άδεια χορήγησης καζίνο στο Ελληνικό, ύψους 135 εκατ.

[8] Τράπεζα της Ελλάδος, ≪Ισοζύγιο Πληρωμών: Ιούλιος 2026≫ 21 Σεπτεμβρίου 2026.

ευρώ, και, αφετέρου, στο αυξημένο ποσό από τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα κέρδη της Τράπεζας της Ελλάδος. Συγκεκριμένα, κατά το 2026 καταβλήθηκε ποσό 244,4 εκατ. ευρώ, έναντι 69,6 εκατ. ευρώ το 2025, δηλαδή αυξημένο κατά περίπου 175 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, εισπράχθηκε ποσό 79 εκατ. ευρώ που αφορά τη σύμβαση παραχώρησης των κρατικών λαχείων.

3) **Ο Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (αύξηση κατά 346 εκατ. ευρώ):** Η αύξηση αυτή συνδέεται με τη μεγέθυνση της οικονομικής δραστηριότητας, την αύξηση του κατώτατου και των μέσων μισθών στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και τη μείωση της ανεργίας. Σύμφωνα με το τελευταίο μακροοικονομικό σενάριο, ο ρυθμός μεταβολής της αμοιβής εξαρτημένης εργασίας κατά το τρέχον έτος εκτιμάται σε 4,4%, εξέλιξη που ενισχύει τη φορολογική βάση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων.
4) **Τα λοιπά τρέχοντα έσοδα (αύξηση κατά 226 εκατ. ευρώ):** Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στα αυξημένα έσοδα από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 137 εκατ. ευρώ, καθώς και στα αυξημένα μερίσματα που αποδόθηκαν στο Ελληνικό Δημόσιο κατά το πρώτο επτάμηνο του έτους, τα οποία ήταν υψηλότερα κατά 86 εκατ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025.
5) **Τα έσοδα από μεταβιβάσεις (αύξηση κατά 98 εκατ. ευρώ):** Η αύξηση αυτή οφείλεται στα αυξημένα έσοδα από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων κατά 686 εκατ. ευρώ και στις αυξημένες λοιπές απολήψεις για τη μελέτη ή εκτέλεση διαφόρων προγραμμάτων εκτός ΠΔΕ κατά 120 εκατ. ευρώ. Αντιθέτως, τα έσοδα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ήταν μειωμένα κατά 462 εκατ. ευρώ. Παράλληλα, δεν έχει ακόμη καταβληθεί στο Δημόσιο από τον ΔΑΠΕΕΠ το ποσό που αφορά το επίδομα θέρμανσης, ενώ κατά το αντίστοιχο επτάμηνο του 2025 είχε καταβληθεί ποσό 180 εκατ. ευρώ.
6) **Οι επιστροφές εσόδων (μείωση/θετική επίδραση κατά 74 εκατ. ευρώ):** Η εξέλιξη αυτή έχει θετική επίδραση στα καθαρά έσοδα και συνδέεται κυρίως με εφάπαξ παράγοντες. Ειδικότερα, τον Ιανουάριο του 2025 είχε καταγραφεί επιστροφή ΦΠΑ για τη Σύμβαση Παραχώρησης της Αττικής Οδού, ύψους 785 εκατ. ευρώ, ενώ τον Ιανουάριο του 2026 καταγράφηκε επιστροφή ΦΠΑ για τη Σύμβαση Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, ύψους 306 εκατ. ευρώ. Αν εξαιρεθεί η επίδραση των συγκεκριμένων εφάπαξ συναλλαγών, οι επιστροφές εσόδων εμφανίζονται αυξημένες κατά περίπου 405 εκατ. ευρώ.
7) **Οι φόροι επί χρηματοοικονομικών και κεφαλαιακών συναλλαγών (αύξηση κατά 62 εκατ. ευρώ):** Η θετική αυτή απόκλιση ανταναικλά κυρίως την αύξηση του φόρου επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών κατά περίπου 28 εκατ. ευρώ, του φόρου μεταβίβασης οικοδομών κατά 25 εκατ. ευρώ

και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων κατά 11 εκατ. ευρώ κατά το πρώτο επτάμηνο του έτους.

Τις κύριες πηγές μείωσης των εσόδων του ΚΠ αποτελούν:

1) **Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών (μείωση κατά 351 εκατ. ευρώ):** Η απόκλιση αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι τον Ιανουάριο του 2025 είχε εισπραχθεί μέρος του τιμήματος για τη Σύμβαση Παραχώρησης της Αττικής Οδού, ύψους 785 εκατ. ευρώ, ενώ τον Ιανουάριο του 2026 εισπράχθηκε μέρος του τιμήματος για τη Σύμβαση Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού, ύψους 310 εκατ. ευρώ. Οι συναλλαγές αυτές συνδέονται με τις αντίστοιχες επιστροφές ΦΠΑ που καταγράφονται στις επιστροφές εσόδων. Επιπλέον, κατά το 2026 εισπράχθηκε ποσό 199 εκατ. ευρώ από τη συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα κέρδη (EBITDA) των Περιφερειακών Αεροδρομίων, η διαχείριση των οποίων έχει ανατεθεί στη Fraport, έναντι ποσού 129 εκατ. ευρώ κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2025.
2) **Τα έσοδα από ΕΦΚ (μείωση κατά 194 εκατ. ευρώ):** Η μείωση εντοπίζεται κυρίως στους ΕΦΚ ενεργειακών προϊόντων, οι οποίοι εμφανίζονται μειωμένοι κατά 203 εκατ. ευρώ, αντανακλώντας τη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων στο πλαίσιο της ενεργειακής κρίσης που συνδέεται με τις συγκρούσεις στη Μέση Ανατολή και το «σφράγισμα» των Στενών του Ορμούζ. Ειδικότερα, η μείωση εντοπίζεται κυρίως στους ΕΦΚ βενζινών κατά 84 εκατ. ευρώ, στους ΕΦΚ diesel κίνησης κατά 82 εκατ. ευρώ και στους ΕΦΚ diesel θέρμανσης κατά 28 εκατ. ευρώ.
3) **Ο Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων (μείωση κατά 115 εκατ. ευρώ):** Η μείωση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι το 2025 είχε εισπραχθεί η Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης (Π.Σ.Α.), σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854, ύψους 463 εκατ. ευρώ, η οποία επιβάλλεται στα διυλιστήρια λόγω των αυξημένων κερδών τους, ενώ δεν υπήρχε αντίστοιχο έσοδο το 2026. Εάν εξαιρεθεί η επίδραση της Π.Σ.Α., τα έσοδα από τον Φόρο Εισοδήματος Νομικών Προσώπων εμφανίζονται αυξημένα κατά περίπου 348 εκατ. ευρώ, εξέλιξη που αντανακλά την αύξηση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων.
4) **Οι λοιποί φόροι εισοδήματος (μείωση κατά 86 εκατ. ευρώ):** Η μείωση οφείλεται κυρίως στη μείωση των φόρων επί των τόκων καταθέσεων κατά 65 εκατ. ευρώ, λόγω της υποχώρησης των επιτοκίων, καθώς και στη μείωση των φόρων εισοδήματος νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κατά 27 εκατ. ευρώ.
5) **Οι λοιποί τρέχοντες φόροι (μείωση κατά 64 εκατ. ευρώ):** Η μείωση οφείλεται κυρίως στη

μείωση των λοιπών μη ταξινομημένων εσόδων κατά 55 εκατ. ευρώ. Στην κατηγορία αυτή εμφανίζονται αρχικά τα έσοδα που καταβάλλονται από τους οφειλέτες–φορολογούμενους με λανθασμένη ταυτότητα οφειλής. Στη συνέχεια, τα ποσά αυτά τακτοποιούνται στις ορθές κατηγορίες φορολογικών εσόδων, όπως, για παράδειγμα, στην κατηγορία του ΦΠΑ, και, προκειμένου να μην υπάρξει διπλοεγγραφή του αντίστοιχου εσόδου, πραγματοποιείται επιστροφή ποσού στον ΑΛΕ των λοιπών μη ταξινομημένων φορολογικών εσόδων. Ως εκ τούτου, η συγκεκριμένη μείωση, η οποία αντανακλά περιορισμό των πληρωμών με λανθασμένη ταυτότητα οφειλής, δεν έχει δημοσιονομικό αντίκτυπο.

6) **Οι τακτικοί φόροι ακίνητης περιουσίας (μείωση κατά 10 εκατ. ευρώ):** Η μικρή αυτή απόκλιση οφείλεται κυρίως στη χορήγηση μείωσης 50% στον ΕΝΦΙΑ για δικαιώματα επί κύριας κατοικίας φυσικών προσώπων σε μικρούς οικισμούς, βάσει της παρ. 3 του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025), καθώς και στη διεύρυνση του αριθμού των δικαιούχων της έκπτωσης 10% λόγω ασφάλισης κατοικιών.

Οι δαπάνες του ΚΠ εμφανίζονται αυξημένες κατά 4.916 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου του 2025. Η αύξηση αυτή αποδίδεται κυρίως στην αύξηση των πρωτογενών δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού κατά 3.190 εκατ. ευρώ και στην αύξηση των δαπανών ΠΔΕ και Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας κατά 1.471 εκατ. ευρώ, ενώ οι δαπάνες τόκων αυξήθηκαν κατά 254 εκατ. ευρώ.

3. Ελληνικά κρατικά ομόλογα: αποδόσεις, ανθεκτικότητα και εκδοτικό πρόγραμμα

3.1 Αποδόσεις δεκαετών τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου

Από την αρχή του 2026 έως τα τέλη Ιουνίου, οι αποδόσεις των 10ετών κρατικών ομολόγων παρουσίασαν σημαντικές διακυμάνσεις. Μετά τη σταδιακή αποκλιμάκωση που καταγράφηκε κατά τους δύο πρώτους μήνες του έτους, ακολούθησε έντονη άνοδος τον Μάρτιο, σε ένα περιβάλλον αυξημένης γεωπολιτικής αβεβαιότητας και ενισχυμένων πληθωριστικών κινδύνων. Κατά τους επόμενους μήνες οι αποδόσεις παρέμειναν σε σχετικά υψηλά επίπεδα και παρουσίασαν αυξημένη μεταβλητότητα, ενώ από τα τέλη Μαΐου καταγράφηκε εκ νέου αποκλιμάκωση. Η απόδοση του ελληνικού 10ετούς ομολόγου διαμορφώθηκε στο 3,53% στις 30 Ιουνίου 2026, έναντι 3,44% στην αρχή του έτους.

Από τα τέλη Ιουνίου και μετά, ωστόσο, η τάση αντιστράφηκε και οι αποδόσεις ακολούθησαν εκ νέου ανοδική πορεία, η οποία δεν περιορίστηκε στους ελληνικούς τίτλους αλλά ήταν κοινή στις εξεταζόμενες αγορές κρατικών ομολόγων της Ευρωζώνης. Ειδικότερα, η απόδοση του ελληνικού 10ετούς αυξήθηκε από 3,53% στις 30 Ιουνίου σε 3,91% στις 31 Ιουλίου και σε 4,00% στις 31 Αυγούστου. Η ανοδική κίνηση εντάθηκε τον Σεπτέμβριο, με την απόδοση να φθάνει στο 4,31% στις 18 Σεπτεμβρίου, το υψηλότερο επίπεδο της εξεταζόμενης περιόδου, πριν υποχωρήσει στο 4,21% στις 21 Σεπτεμβρίου 2026. Συνολικά, μεταξύ τέλους Ιουνίου και 21 Σεπτεμβρίου η απόδοση του ελληνικού 10ετούς αυξήθηκε κατά περίπου 68 μονάδες βάσης, ενώ σε σχέση με την αρχή του έτους ήταν υψηλότερη κατά περίπου 77 μονάδες βάσης. Η παράλληλη άνοδος των αποδόσεων στις υπόλοιπες εξεταζόμενες χώρες υποδηλώνει ότι η μεταβολή αυτή εντάσσεται σε ευρύτερη αναπροσαρμογή των μακροπρόθεσμων αποδόσεων στις ευρωπαϊκές αγορές κρατικού χρέους.

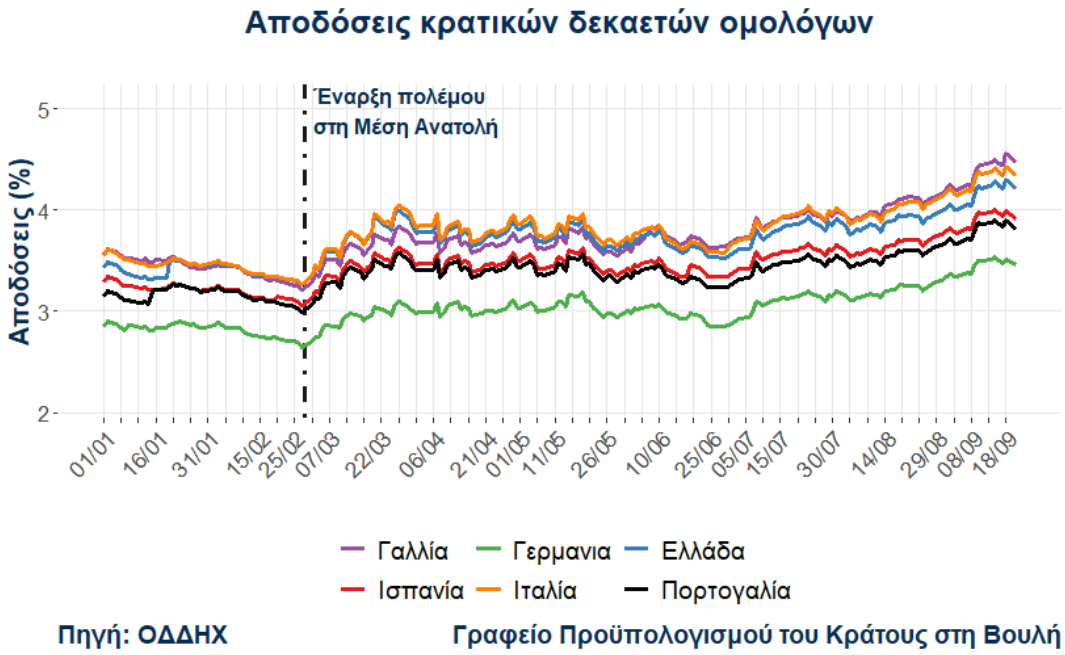

Παράλληλα με την παραπάνω πορεία των αποδόσεων των ελληνικών και ευρωπαϊκών τίτλων, η διαφορά (spread) μεταξύ των ελληνικών και των αντίστοιχων τίτλων της Ευρωζώνης παρουσίασε μεικτή εικόνα σε σχέση με το προηγούμενο έτος. **Συγκεκριμένα, στις 21 Σεπτεμβρίου 2026**, η διαφορά (spread) έναντι των γερμανικών τίτλων διαμορφώθηκε στις 75,7 μονάδες βάσης, (από 65,5 πέρυσι), έναντι των πορτογαλικών τίτλων στις 40,0 μονάδες βάσης (από 24,8 πέρυσι), έναντι των ισπανικών στις 29,9 μονάδες βάσης (από 10,5 πέρυσι), έναντι των ιταλικών στις -12,5 μονάδες βάσης (από -14,1 πέρυσι) και έναντι των γαλλικών στις -25,9 μονάδες βάσης (από -15,7 πέρυσι). Συνεπώς, σε ετήσια βάση καταγράφεται διεύρυνση του spread έναντι της Γερμανίας, της Πορτογαλίας και της Ισπανίας, ενώ η απόδοση του ελληνικού 10ετούς εξακολουθεί να βρίσκεται χαμηλότερα από εκείνη των αντίστοιχων ιταλικών και γαλλικών τίτλων. Ιδιαίτερα έναντι της Γαλλίας, το αρνητικό spread διευρύνθηκε περαιτέρω, ενώ έναντι της Ιταλίας περιορίστηκε ελαφρά. Η εξέλιξη αυτή καταδεικνύει ότι η σχετική εικόνα των ελληνικών τίτλων διαφοροποιείται ανά χώρα αναφοράς, σε ένα περιβάλλον γενικευμένης ανόδου των μακροπρόθεσμων αποδόσεων.

Πλαίσιο Β: Η ευαισθησία των αποδόσεων των ελληνικών κρατικών ομολόγων σε παγκόσμιες κρίσεις αβεβαιότητας την περίοδο 2016–2026

Η παγκόσμια αγορά κρατικών ομολόγων παρουσίασε το τελευταίο διάστημα σημαντική αύξηση των αποδόσεων, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις διαμορφώθηκαν πολύ κοντά στο υψηλότερο επίπεδο μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007, εξαιτίας της όξυνσης της γεωπολιτικής αβεβαιότητας, της επακόλουθης ανόδου του ενεργειακού κόστους και του πληθωρισμού, καθώς και της περαιτέρω σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής. Σε αυτό το δυσμενές διεθνές περιβάλλον, διαπιστώνεται ότι τα ελληνικά ομόλογα καταγράφουν μεν αύξηση των αποδόσεών τους, αλλά η αύξηση αυτή είναι αισθητά μικρότερη σε σύγκριση με εκείνη στα κρατικά χρεόγραφα μεγάλων οικονομιών εντός και εκτός ευρωζώνης, καθώς, όπως δείχνει πρόσφατο ερευνητικό σημείωμα του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, οι δημοσιονομικές επιδόσεις της Ελλάδας έχουν ενισχύσει την ανθεκτικότητα των ομολόγων της σε διεθνείς αναταράξεις.

Το ερευνητικό σημείωμα εξέτασε την ευαισθησία των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων σε παγκόσμιες κρίσεις αβεβαιότητας κατά την περίοδο 2016–2026 και διαπίστωσε μία δομική μεταβολή στην τιμολόγηση του ελληνικού δημόσιου χρέους: ενώ η Ελλάδα εμφάνισε τη μεγαλύτερη ευαισθησία ως προς την πορεία των αποδόσεων των ομολόγων της σε κρίσεις αβεβαιότητας κατά την περίοδο της πανδημίας του COVID-19, στη συνέχεια η ευαισθησία υποχώρησε δραστικά και το Ελληνικό Δημόσιο μετατράπηκε από τον πιο ευάλωτο σε διεθνείς αναταράξεις κρατικό δανειολήπτη της ευρωζώνης σε μια χώρα που τα τελευταία τέσσερα χρόνια βρίσκεται στη μέση της σχετικής κατάταξης.

Ειδικότερα, ενώ το 2016 οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων ξεπερνούσαν τα επίπεδα του 7% – τα υψηλότερα στην ευρωζώνη και κληρονομιά της κρίσης χρέους – το 2024 έπεσαν σε επίπεδα συγκρίσιμα με εκείνα της Ιταλίας και της Πορτογαλίας, αντανακλώντας μια άνευ προηγουμένου δημοσιονομική προσαρμογή. Η αλλαγή αυτή ερμηνεύεται ως αποτέλεσμα της δημοσιονομικής αξιοπιστίας: η διατήρηση πρωτογενών πλεονασμάτων και η μείωση του δημοσίου χρέους ως ποσοστού του ΑΕΠ έχουν περιορίσει το «πριμ αβεβαιότητας» που απαιτούν οι επενδυτές, μειώνοντας την ευαισθησία των ελληνικών αποδόσεων σε παγκόσμιες κρίσεις, ανεξάρτητα από τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της αγοράς. Στο ερευνητικό σημείωμα επισημαίνεται, μάλιστα, ότι τα συμπεράσματα είναι τα ίδια ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται εναλλακτικοί δείκτες αβεβαιότητας.

Η ανάλυση βασίστηκε στις ημερήσιες αποδόσεις των 10ετών κρατικών ομολόγων για δέκα χώρες της ευρωζώνης (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Ολλανδία, Πορτογαλία και Φινλανδία) και στη σύγκριση του τρόπου με τον οποίο αντέδρασαν τα ομόλογα κάθε χώρας στις πιο ταραχώδεις ημέρες διαπραγμάτευσης πριν και μετά την πανδημία του COVID-19. Από τη σύγκριση αυτή προέκυψαν τα ακόλουθα βασικά συμπεράσματα:

1. **Τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου ενίσχυσαν σημαντικά την ανθεκτικότητά τους σε διεθνείς αναταράξεις μετά την πανδημία.**
   Κατά τη διάρκεια της κρίσης του COVID-19 (3ο τρίμηνο 2019 – 1ο τρίμηνο 2022), τα ελληνικά κρατικά ομόλογα παρουσίαζαν μεγαλύτερες διακυμάνσεις σε ημέρες αναταραχής στις αγορές από ό,τι αυτά οποιασδήποτε άλλης χώρας της ευρωζώνης – με αντίδραση υπερδιπλάσια από εκείνη των αμέσως επόμενων πιο ευάλωτων κρατικών τίτλων – και εμφάνιζαν μεγάλη εξάρτηση από τα μέτρα στήριξης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Μετά την πανδημία, από το 2ο τρίμηνο του 2022 έως το 2ο τρίμηνο του 2026, αυτή η ακραία ευαισθησία έχει εξασθενήσει σημαντικά: η Ελλάδα κινείται πλέον σε γενικές γραμμές παράλληλα με χώρες όπως η Ιταλία και η Πορτογαλία, ενώ, σύμφωνα με ορισμένους δείκτες, αντιδρά λιγότερο έντονα από την Ιταλία.

2. **Η δημοσιονομική εξυγίανση, και όχι η χρηματοοικονομική μηχανική, ήταν το**

«κλειδί» της ελληνικής επιτυχίας.
Ο δείκτης χρέους/ΑΕΠ της Ελλάδας μειώθηκε κατά περίπου 34 ποσοστιαίες μονάδες μεταξύ των δύο περιόδων. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μείωση από οποιαδήποτε άλλη χώρα αναλύθηκε. Παράλληλα, ο Κρατικός Προϋπολογισμός πέτυχε σταθερά πρωτογενή πλεονάσματα. Η πιο ήρεμη συμπεριφορά των αγορών αντανακλά αυτή τη δημοσιονομική αξιοπιστία, η οποία κατακτήθηκε με κόπο: οι επενδυτές απαιτούν μικρότερο ασφάλιστρο κινδύνου από έναν δανειολήπτη τον οποίο έχουν αρχίσει να εμπιστεύονται.

3. **Το ίδιο μοτίβο ισχύει σε ολόκληρη την ευρωζώνη.**
Εξετάζοντας και τις δέκα χώρες που μελετήθηκαν, διαπιστώνεται πως εκείνες που μείωσαν περισσότερο το χρέος τους είδαν τις αγορές ομολόγων τους να σταθεροποιούνται περισσότερο. Η Ελλάδα πέτυχε τη μεγαλύτερη μείωση δημοσίου χρέους και τον μεγαλύτερο περιορισμό της ευαισθησίας των ομολόγων της έναντι διεθνών αναταράξεων, ενώ χώρες στις οποίες το δημόσιο χρέος αυξήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου, όπως η Γαλλία και η Φινλανδία, δεν παρουσίασαν καμία τέτοια βελτίωση.

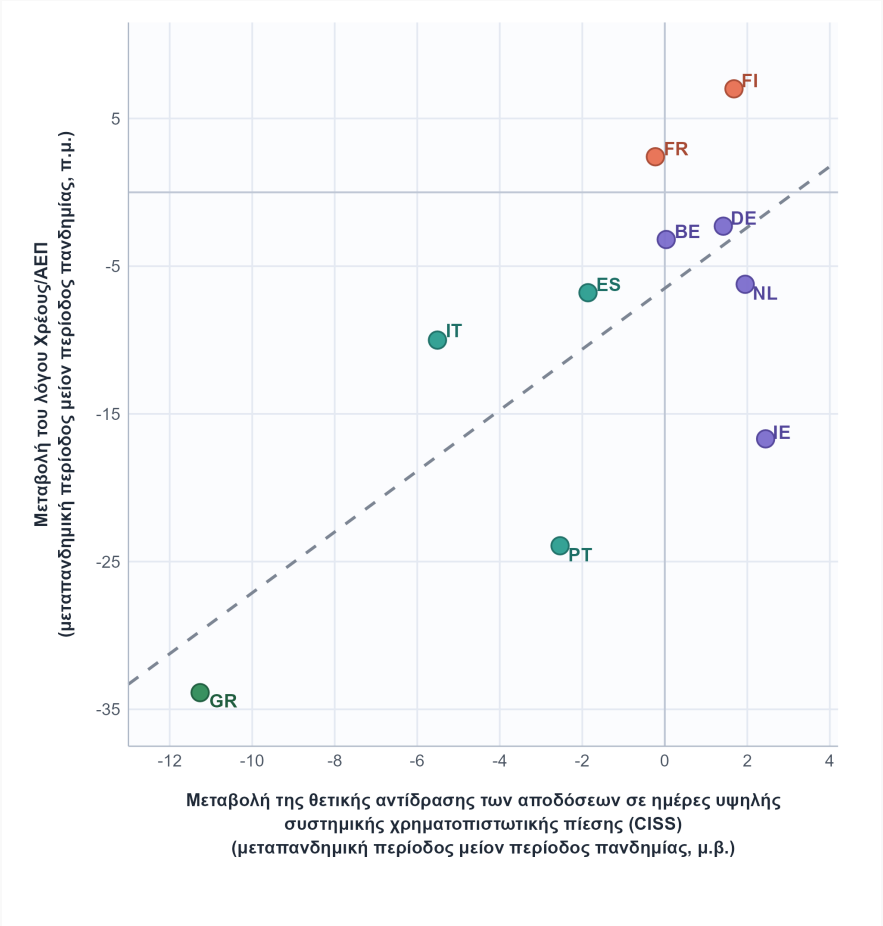

Η μείωση του δημοσίου χρέους οδηγεί σε μείωση της ευαισθησίας έναντι διεθνών αναταράξεων. Κάθε κουκκίδα του διαγράμματος αντιπροσωπεύει μία από τις 10 χώρες της ευρωζώνης που μελετήθηκαν. Οι χώρες προς τα κάτω αριστερά μείωσαν περισσότερο το χρέος τους (κάθετος άξονας) και παρουσίασαν τη μεγαλύτερη πτώση ως προς την ένταση με

την οποία αντέδρασαν τα ομόλογά τους στις πιέσεις της αγοράς (οριζόντιος άξονας). Η Ελλάδα (GR) ξεχωρίζει και στα δύο.

4. **Το παραπάνω συμπέρασμα είναι αξιόπιστο.**
   Το ίδιο εύρημα προκύπτει από τρεις ανεξάρτητους δείκτες πίεσης της αγοράς και αποτύπωσης της οικονομικής αβεβαιότητας: τον δείκτη VIX (μεταβλητότητα των μετοχών στα Χρηματιστήρια), τον δείκτη CISS (χρηματοοικονομική πίεση στην ευρωζώνη) και τον δείκτη EPU (αβεβαιότητα για την οικονομική πολιτική στις ΗΠΑ).

Βελτίωση υπό όρους που πρέπει να διαφυλαχθεί

Τα ευρήματα του ερευνητικού σημειώματος περικλείουν σημαντικά μηνύματα για τη δημοσιονομική πολιτική: η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των ελληνικών ομολόγων σε διεθνείς αναταράξεις δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί ως το τέλος της δημοσιονομικής προσπάθειας, διότι ≪τελεί υπό όρους, δεν είναι μόνιμη: αντανακλά μια αξιοπιστία που έχει κερδηθεί και πρέπει να διαφυλαχθεί≫ μέσω της διαρκούς εναρμόνισης με το δημοσιονομικό πλαίσιο που προσέλκυσε την εμπιστοσύνη των επενδυτών, όπως τονίζεται στο σημείωμα.

Υπογραμμίζεται επίσης ότι η συμπίεση του ≪πριμ αβεβαιότητας≫ δεν θα είχε συμβεί χωρίς σταθερή δημοσιονομική πειθαρχία και θα εξανεμιζόταν εάν η πειθαρχία αυτή χαλάρωνε. Καθώς το ελληνικό χρέος περνά με την πάροδο του χρόνου από τα χέρια των δανειστών του επίσημου τομέα στα χέρια των ιδιωτών επενδυτών, η αγορά θα γίνεται πιο ευαίσθητη στις δημοσιονομικές επιλογές της χώρας.

Η δημοσιονομική πειθαρχία είναι απαραίτητη, αλλά, όπως τονίζεται στο ερευνητικό σημείωμα, δεν αρκεί: ≪Η αξιοπιστία που έχει περιορίσει το ασφάλιστρο κινδύνου έναντι της αβεβαιότητας βασίζεται σε τελική ανάλυση στην πορεία του δείκτη χρέους/ΑΕΠ, ο παρονομαστής του οποίου εξαρτάται από την ανάπτυξη. Τα συνεχιζόμενα πρωτογενή πλεονάσματα πρέπει, επομένως, να συνοδευθούν από την επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την ανάπτυξη – την ατζέντα επενδύσεων και παραγωγικότητας του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, σε συνδυασμό με μεταρρυθμίσεις στο φορολογικό σύστημα, τη Δημόσια Διοίκηση και τις αγορές εργασίας και προϊόντων... Η διατήρηση της δημοσιονομικής σταθερότητας, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν το αναπτυξιακό δυναμικό της οικονομίας, παραμένει η πιο ισχυρή άμυνα απέναντι σε ένα μεταβαλλόμενο και αβέβαιο παγκόσμιο περιβάλλον≫.

Πηγή: Kontonikas, A. and Tsoukalas, J., *Greek Sovereign Yield Sensitivity to Global Uncertainty Shocks: Evidence from Daily Data, 2016–2026*, Hellenic Parliamentary Budget Office Research Note, 2026, No. 2. Το σημείωμα είναι διαθέσιμο εδώ.

Εκδοτικό πρόγραμμα ΟΔΔΗΧ

Πίνακας 1: Εκδοτικό πρόγραμμα ΟΔΔΗΧ

Έκδοση	Ημερομηνία	Απόδοση (%)	Κουπόνι (%)	Λήξη / Διάρκεια	Ποσό (εκατ. ευρώ)
Έκδοση εντόκων γραμματίων	2/9/2026	2,62	-	52 εβδομάδες	400
Έκδοση εντόκων γραμματίων	23/9/2026	2,58	-	26 εβδομάδες	400
Έκδοση εντόκων γραμματίων	29/7/2026	2,22	-	13 εβδομάδες	400

Παράρτημα

Προβλέψεις διεθνών οργανισμών

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), στην επικαιροποίηση του World Economic Outlook του Ιουλίου 2026, εκτιμά ότι η παγκόσμια ανάπτυξη θα διαμορφωθεί στο 3,0% το 2026 και στο 3,4% το 2027. Σε σχέση με την έκθεση του Απριλίου 2026, η πρόβλεψη για το 2026 αναθεωρήθηκε οριακά προς τα κάτω κατά 0,1 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ για το 2027 αναθεωρήθηκε προς τα πάνω κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες. Συνολικά, ωστόσο, οι προοπτικές για την παγκόσμια οικονομία παραμένουν σε σωρευτικούς όρους σε γενικές γραμμές αμετάβλητες σε σχέση με τον Απρίλιο. Για την Ευρωζώνη, το ΔΝΤ προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης 0,9% το 2026 και 1,2% το 2027, με την πρόβλεψη για το 2026 να αναθεωρείται προς τα κάτω κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ εκείνη για το 2027 παραμένει αμετάβλητη. Η εξέλιξη των παγκόσμιων προοπτικών ανταναικλά δύο αντίρροπες δυνάμεις: αφενός, την αρνητική επίδραση της σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή, κυρίως μέσω των υψηλότερων τιμών ενέργειας και των διαταραχών στην προσφορά, και, αφετέρου, την ισχυρότερη δυναμική του παγκόσμιου τεχνολογικού κύκλου, η οποία συνδέεται με την επιτάχυνση των επενδύσεων και της ζήτησης που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη. Οι επιπτώσεις της σύγκρουσης στην παγκόσμια οικονομία έχουν μέχρι στιγμής αποδειχθεί ηπιότερες από ό,τι αρχικά αναμενόταν, καθώς η αποκλιμάκωση των τιμών των εμπορευμάτων από τα υψηλά του Απριλίου, η αξιοποίηση αποθεμάτων και η σχετικά ανθεκτική εγχώρια ζήτηση σε ορισμένες οικονομίες περιόρισαν μέρος των αρνητικών επιδράσεων. Στην Ευρωζώνη, η προς τα κάτω αναθεώρηση για το 2026 ανταναικλά κυρίως την ασθενέστερη δυναμική της οικονομικής δραστηριότητας, την αρνητική μεταφερόμενη επίδραση από το πρώτο τρίμηνο του έτους, καθώς και την επιβάρυνση από τις υψηλότερες τιμές ενέργειας και την υποτονική καταναλωτική εμπιστοσύνη. Ο ΟΟΣΑ, στην ενδιάμεση έκθεση Economic Outlook του Σεπτεμβρίου 2026, επισημαίνει ότι οι προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας εξακολουθούν να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την επίτευξη μιας διατηρήσιμης διευθέτησης της σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή. Παρά την ανθεκτικότητα που επέδειξε η παγκόσμια οικονομία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026, οι ανανεωμένες διαταραχές στην παραγωγή και τις εξαγωγές ενέργειας από τις χώρες του Κόλπου, σε συνδυασμό με τις αυξημένες τιμές ορισμένων αγροτικών εμπορευμάτων και την άνοδο των μακροπρόθεσμων επιτοκίων, αναμένεται να περιορίσουν τη δυναμική της οικονομικής δραστηριότητας. Η παγκόσμια ανάπτυξη προβλέπεται να επιβραδυνθεί από 3,4% το 2025 σε 2,9% το 2026 και να ενισχυθεί οριακά στο 3,0% το 2027. Οι προβλέψεις βασίζονται στην τεχνική

παραδοχή ότι οι τιμές πετρελαίου και φυσικού αερίου θα κινηθούν σύμφωνα με τις τιμές των προθεσμιακών συμβολαίων στα μέσα Σεπτεμβρίου, με την τιμή του Brent και του ευρωπαϊκού φυσικού αερίου να κορυφώνονται κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2026 περίπου στα 105 δολάρια ανά βαρέλι και στα 82 ευρώ ανά MWh, αντίστοιχα, και να αποκλιμακώνονται σταδιακά στη διάρκεια του 2027. Παράλληλα, ο πληθωρισμός στις χώρες του G20 προβλέπεται να αυξηθεί από 3,4% το 2025 σε 4,1% το 2026, πριν υποχωρήσει στο 3,6% το 2027, καθώς θα εξασθενούν σταδιακά οι πιέσεις από τις τιμές ενέργειας και η αυστηρότερη νομισματική πολιτική θα περιορίζει τις ευρύτερες πληθωριστικές πιέσεις. Σε ένα ενδεικτικό δυσμενές σενάριο παρατεταμένων διαταραχών στις αγορές ενέργειας, υψηλότερων τιμών τροφίμων και επιδείνωσης των χρηματοπιστωτικών συνθηκών, ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι ο παγκόσμιος ρυθμός ανάπτυξης θα μπορούσε να είναι χαμηλότερος κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες το 2027 και ο παγκόσμιος πληθωρισμός υψηλότερος κατά 1,1 ποσοστιαίες μονάδες.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στις μακροοικονομικές προβλέψεις του Σεπτεμβρίου 2026, διαπιστώνει ότι η οικονομία της Ευρωζώνης αποδεικνύεται περισσότερο ανθεκτική από ό,τι αναμενόταν στη διαταραχή από τη σύγκρουση στη Μέση Ανατολή. Η ανθεκτικότητα αυτή αποδίδεται στην ισχυρότερη εγχώρια ζήτηση, σε συνθήκες εύρωστης αγοράς εργασίας, καθώς και στις δημόσιες επενδύσεις και στις επενδύσεις που συνδέονται με την τεχνητή νοημοσύνη. Σε αντίθεση με τον προηγούμενο κύκλο προβλέψεων του Ιουνίου 2026, ο οποίος είχε αναθεωρήσει τις εκτιμήσεις μεγέθυνσης προς τα κάτω, ο κύκλος του Σεπτεμβρίου 2026 τις αναθεωρεί προς τα πάνω. Συγκεκριμένα, το πραγματικό ΑΕΠ της Ευρωζώνης προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,9% το 2026, 1,4% το 2027 και 1,5% το 2028, με τις εκτιμήσεις για το 2026 και το 2027 αυξημένες κατά 0,1 και 0,2 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα έναντι του Ιουνίου 2026 και την εκτίμηση για το 2028 αμετάβλητη. Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να ενισχυθεί, στηριζόμενη στην ανάκαμψη του πραγματικού μισθολογικού εισοδήματος και στην ανθεκτικότητα της απασχόλησης, ενώ η αύξηση των δημόσιων δαπανών για υποδομές και άμυνα, ιδίως στη Γερμανία, αναμένεται να στηρίξει τη δραστηριότητα στα επόμενα έτη. Το ποσοστό ανεργίας προβλέπεται να υποχωρήσει σε νέα ιστορικά χαμηλά, στο 5,9% έως το 2028.

Αναφορικά με τον πληθωρισμό, οι προβλέψεις της ΕΚΤ του Σεπτεμβρίου 2026 διατηρούν την εκτίμηση για το 2026 στο 3,0%, ενώ αναθεωρούν προς τα πάνω τις προβλέψεις για το 2027 και το 2028, στο 2,5% και στο 2,1% αντίστοιχα. Ο συνολικός πληθωρισμός αναμένεται να κορυφωθεί στο 3,6% το τέταρτο τρίμηνο του 2026 και να υποχωρήσει στη συνέχεια, καθώς εξασθενεί η ενεργειακή διαταραχή και λειτουργούν ευνοϊκά αποτελέσματα βάσης.

Η πορεία διαφοροποιείται μεταξύ των επιμέρους συνιστωσών. Ο πληθωρισμός της ενέργειας προβλέπεται να κορυφωθεί κοντά στο 15% στο τέλος του 2026 και να καταστεί αρνητικός το δεύτερο εξάμηνο του 2027. Το 2028, η εισαγωγή του νέου Συστήματος Εμπορίας Εκπομπών της ΕΕ για τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές (ETS2) ασκεί ανοδική επίδραση, χωρίς να καθιστά θετικό τον μέσο ετήσιο ενεργειακό πληθωρισμό. Ο πληθωρισμός των τροφίμων αναμένεται να κορυφωθεί στο 3,4% το τρίτο τρίμηνο του 2027, λόγω των έμμεσων ενεργειακών επιδράσεων και δυσμενών καιρικών συνθηκών. Ο πληθωρισμός χωρίς ενέργεια και τρόφιμα προβλέπεται να κορυφωθεί στο 2,8% το πρώτο τρίμηνο του 2027, με αύξηση του πληθωρισμού των μη ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών και σχετική σταθερότητα στις υπηρεσίες, προτού αποκλιμακωθεί. Οι πιέσεις μετριάζονται από την εξασθένηση των πιέσεων του κόστους εργασίας, την προηγούμενη ανατίμηση του ευρώ και τις χαμηλές τιμές εισαγωγών από την Κίνα.

Λόγω της αυξημένης αβεβαιότητας, οι προβλέψεις της ΕΚΤ του Σεπτεμβρίου 2026 περιλαμβάνουν, πέραν του βασικού, τρία εναλλακτικά σενάρια. Στο βασικό σενάριο, ο πληθωρισμός υποχωρεί σταδιακά προς τον στόχο του 2%, ενώ η μεγέθυνση ενισχύεται στο 1,4% το 2027 και στο 1,5% το 2028. Στο ηπιότερο σενάριο, η ταχύτερη εξομάλυνση των τιμών ενέργειας οδηγεί τον πληθωρισμό κάτω από το 2% το 2027 και το 2028, με ελαφρώς υψηλότερη μεγέθυνση. Στο δυσμενές σενάριο, η εντονότερη και πιο επίμονη ενεργειακή διαταραχή αυξάνει τον πληθωρισμό στο 3,2% και περιορίζει τη μεγέθυνση στο 1,1% το 2027. Στο δυσμενέστερο σενάριο, η ισχυρότερη ενεργειακή διαταραχή και οι εντονότερες αντιδράσεις μισθών και τιμών οδηγούν τον πληθωρισμό στο 5,4% και τη μεγέθυνση στο 0,4% το ίδιο έτος.

Εξωτερικός τομέας

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, για την περίοδο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026 το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών διευρύνθηκε κατά 1,49 δισ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025.[9]

Η επιδείνωση αυτή προήλθε από τα ισοζύγια πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων, ενώ αντίθετα το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασε βελτίωση. Ειδικότερα, οι εισπράξεις πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων μειώθηκαν κατά 25,5% (έναντι αύξησης 0,5% την αντίστοιχη περίοδο του 2025), ενώ οι αντίστοιχες

[9] Το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών διαμορφώθηκε σε 7.828 εκατ. ευρώ την περίοδο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2025 και σε 9.320 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2026.

πληρωμές αυξήθηκαν κατά 5,8% (έναντι μείωσης 3,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2025). Παράλληλα, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 12,8% (έναντι μείωσης 2,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2025), υπερκαλύπτοντας την αύξηση των εισαγωγών κατά 7,4% (έναντι μείωσης 3,0% την αντίστοιχη περίοδο του 2025).

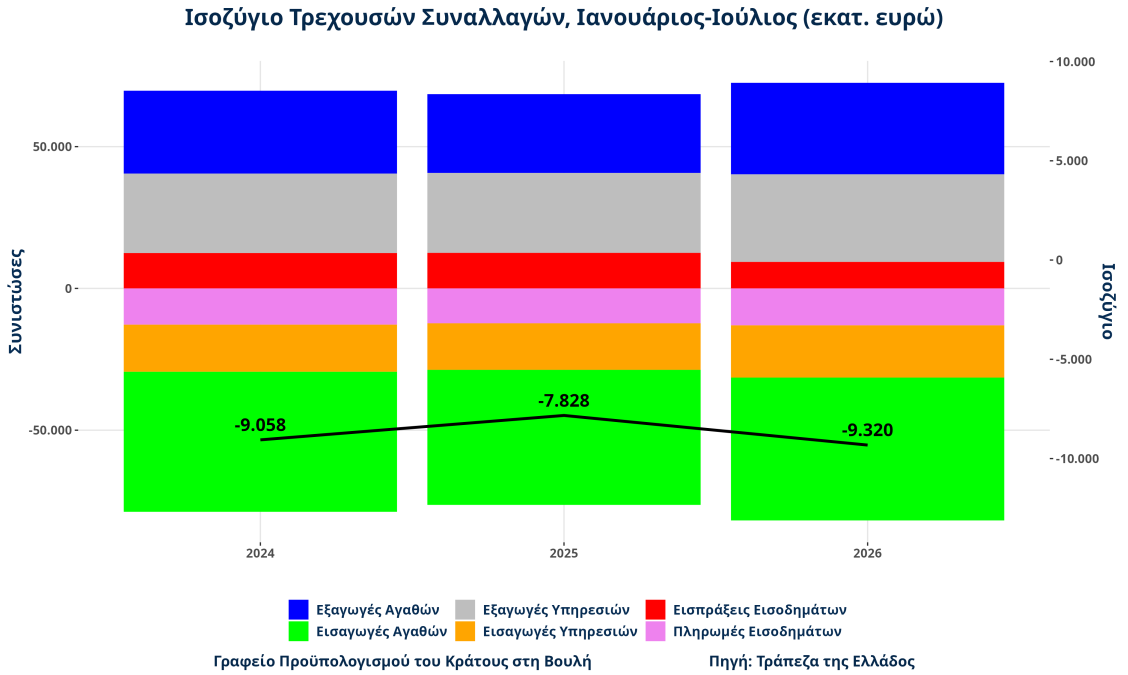

Όσον αφορά τις **ταξιδιωτικές εισπράξεις**, αυτές αυξήθηκαν κατά 1.447,6 εκατ. ευρώ την περίοδο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025 (αύξηση 12,0%, έναντι αύξησης 11,4% την αντίστοιχη περίοδο του 2025). Η αύξηση των ταξιδιωτικών εισπράξεων οφείλεται στην άνοδο της εισερχόμενης ταξιδιωτικής κίνησης κατά 8,6% (έναντι αύξησης 2,6% την αντίστοιχη περίοδο του 2025), καθώς και της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι κατά 2,9% (έναντι αύξησης 8,9% την αντίστοιχη περίοδο του 2025).

Ειδικά για τον Ιούλιο του 2026, το πλεόνασμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών μειώθηκε κατά 450,7 εκατ. ευρώ. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στην επιδείνωση των ισοζυγίων πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων, καθώς οι σχετικές πληρωμές αυξήθηκαν κατά 27,8% (έναντι μείωσης 18,5% τον Ιούλιο του 2025), κυρίως λόγω των αυξημένων πληρωμών της Γενικής Κυβέρνησης στα δευτερογενή εισοδήματα. Αντίθετα, το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών βελτιώθηκε οριακά, καθώς η αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών κατά 13,2% (έναντι μείωσης 0,6% τον Ιούλιο του 2025) αντιστάθμισε την αύξηση των αντίστοιχων εισαγωγών

κατά 14,9% (έναντι μείωσης 3,2% τον Ιούλιο του 2025).

Η επιδείνωση των ισοζυγίων πρωτογενών και δευτερογενών εισοδημάτων κατά το επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026 προήλθε κυρίως από τη σημαντική υποχώρηση των εισπράξεων των λοιπών τομέων στα δευτερογενή εισοδήματα. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στις χαμηλότερες εισπράξεις από την αναδιανομή του νομισματικού εισοδήματος. Πρόσθετη αρνητική συμβολή είχαν οι χαμηλότερες εισπράξεις από λοιπά πρωτογενή εισοδήματα, οι οποίες συνδέονται κυρίως με μειωμένες εισροές αγροτικών επιδοτήσεων, καθώς και οι χαμηλότερες εισπράξεις της Γενικής Κυβέρνησης στα δευτερογενή εισοδήματα, λόγω μειωμένων εισροών κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα, αυξημένες ήταν και οι πληρωμές της Γενικής Κυβέρνησης στα δευτερογενή εισοδήματα. Επισημαίνεται ότι οι συγκεκριμένες ροές καταγράφονται σε ταμειακή βάση, γεγονός που καθιστά τις συγκρίσεις μεταξύ επιμέρους περιόδων ευαίσθητες στον χρονισμό των αντίστοιχων εισπράξεων και πληρωμών.

Τραπεζικός τομέας και ρευστότητα

Το υπόλοιπο των τραπεζικών δανείων προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα (επιχειρήσεις και νοικοκυριά) από τα εγχώρια Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (ΝΧΙ) παρέμεινε αυξημένο σε ετήσια βάση. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, τον Αύγουστο του 2026 το υπόλοιπο των δανείων διαμορφώθηκε σε 131,3 δισ. ευρώ, αυξημένο κατά 7,7 δισ. ευρώ (6,2%) σε σχέση με τον Αύγουστο του 2025.

Η τραπεζική χρηματοδότηση των επιχειρήσεων παραμένει ισχυρή και εξακολουθεί να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ), καθώς και από τις εκταμιεύσεις των ήδη συμβασιοποιημένων δανείων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF). Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των δανείων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις[10] διαμορφώθηκε σε 9,3% τον Αύγουστο του 2026, από 11,7% τον Δεκέμβριο του 2025 και 16,2% τον Αύγουστο του 2025.[11] Παρά την επιβράδυνση του ετήσιου ρυθμού μεταβολής, η αξία των νέων συμβάσεων επιχειρηματικών δανείων συγκεκριμένης διάρκειας ανήλθε σε 11,3 δισ. ευρώ κατά την

[10] Στα στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η χρηματοδότηση ενός τομέα της οικονομίας αποτελεί ευρύτερη έννοια από τα δάνεια, καθώς περιλαμβάνει τόσο τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από τα εγχώρια Νομισματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα όσο και τα χρεόγραφα που αυτά διακρατούν και έχουν εκδοθεί από τον συγκεκριμένο τομέα. Επομένως, τα δάνεια αποτελούν υποκατηγορία της συνολικής χρηματοδότησης.

[11] Τράπεζα της Ελλάδος, *Δάνεια_1980*, φύλλο "Χρηματοδοτηση_1980_%μεταβολες", στήλη Ι ("Δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις").

περίοδο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026, έναντι 10,6 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025.[12]

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά το α΄ εξάμηνο του 2026 οι εκταμιεύσεις τραπεζικών δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που υποστηρίχθηκαν από χρηματοδοτικά εργαλεία της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ), της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤαΕ) ανήλθαν σε περίπου 1,4 δισ. ευρώ. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε 13% του συνόλου των νέων επιχειρηματικών τραπεζικών δανείων και σε περισσότερο από 25% των νέων δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το ποσό των 1,4 δισ. ευρώ αφορά τις εκταμιεύσεις που υποστηρίχθηκαν από τα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΑΤ, της ΕΤΕπ και του ΕΤαΕ και δεν περιλαμβάνει τις εκταμιεύσεις δανείων του RRF, οι οποίες παρουσιάζονται χωριστά από την Τράπεζα της Ελλάδος στην ίδια ενότητα. [13]

Για λόγους σύγκρισης, κατά το σύνολο του 2025 οι εκταμιεύσεις τραπεζικών δανείων προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις που υποστηρίχθηκαν από τα αντίστοιχα χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΑΤ, της ΕΤΕπ και του ΕΤαΕ ανήλθαν σε σχεδόν 4,0 δισ. ευρώ. Το ποσό αυτό αντιστοιχούσε σε περίπου 20% του συνόλου των νέων επιχειρηματικών τραπεζικών δανείων και σε περίπου 40% των νέων δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Τα στοιχεία αυτά αναδεικνύουν τη σημαντική συμβολή των χρηματοδοτικών εργαλείων συγχρηματοδότησης και εγγυοδοσίας στην τραπεζική χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, ιδίως των μικρομεσαίων. Ωστόσο, τα απόλυτα μεγέθη του 2025 δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με εκείνα του α΄ εξαμήνου του 2026, λόγω της διαφορετικής χρονικής περιόδου αναφοράς.

Ως προς τα δάνεια του RRF, η 29η Μαΐου 2026 αποτέλεσε την καταληκτική ημερομηνία για τη σύναψη νέων δανείων με πιστωτικά ιδρύματα στο πλαίσιο του δανειακού σκέλους του ΕΣΑΑ. Οι υπογεγραμμένες δανειακές συμβάσεις αφορούν τη χρηματοδότηση επενδύσεων συνολικού προϋπολογισμού 29,2 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 13,2 δισ. ευρώ χρηματοδοτούνται από δάνεια του RRF, 9,4 δισ. ευρώ από τραπεζικά δάνεια και 6,6 δισ. ευρώ από ίδια συμμετοχή των επενδυτών. Οι εκταμιεύσεις των δανείων του RRF στο πλαίσιο των ήδη υπογεγραμμένων συμβάσεων εξαρτώνται από την πρόοδο υλοποίησης των επενδύσεων και, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, αναμένεται να συνεχιστούν έως το 2029. [14]

[12] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, σ. 40 και Διάγραμμα 42, σ. 41.
[13] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, ενότητα "Continued support to bank lending from financial instruments and the RRF", σ. 42.
[14] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, ενότητα "Continued support to bank lending from financial instruments and the RRF", σ. 42.

Η συνέχιση των εκταμιεύσεων έως το 2029 αφορά τις εκταμιεύσεις δανείων προς τους τελικούς δικαιούχους στο πλαίσιο ήδη υπογεγραμμένων δανειακών συμβάσεων και πρέπει να διακρίνεται από τις πληρωμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς την Ελλάδα στο πλαίσιο του RRF. Σύμφωνα με το θεσμικό χρονοδιάγραμμα του Μηχανισμού, τα κράτη μέλη όφειλαν να έχουν ολοκληρώσει τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους έως τις 31 Αυγούστου 2026 και πρέπει να υποβάλουν τα τελικά αιτήματα πληρωμής έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2026, ενώ όλες οι πληρωμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του RRF πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.[15]

Η σημασία των χρηματοδοτικών αυτών εργαλείων παραμένει ουσιώδης για τη διαμόρφωση του συνολικού επιτοκιακού κόστους χρηματοδότησης των επιχειρήσεων. Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευόμενα στοιχεία για τα τραπεζικά επιτόκια δεν αποτυπώνουν πλήρως το μεσοσταθμικό επιτόκιο των δανείων που εντάσσονται σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Ειδικότερα, στην περίπτωση δανείων που συγχρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους, όπως προγράμματα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας και το δανειακό σκέλος του RRF, οι σχετικές στατιστικές επιτοκίων αποτυπώνουν μόνο το επιτόκιο που εφαρμόζεται στη συμμετοχή των εμπορικών τραπεζών και δεν ενσωματώνουν το ευνοϊκότερο επιτόκιο του τμήματος του δανείου που χρηματοδοτείται από δημόσιους πόρους. Ως εκ τούτου, το μεσοσταθμικό επιτόκιο του συνολικού δανείου για τους δικαιούχους μπορεί να είναι χαμηλότερο από εκείνο που υποδηλώνουν τα δημοσιευόμενα στοιχεία για τα τραπεζικά επιτόκια.[16]

Στα δάνεια προς τα νοικοκυριά, οι ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής παρέμειναν χαμηλότεροι σε σχέση με τις επιχειρήσεις. Τον Αύγουστο του 2026, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των καταναλωτικών δανείων διαμορφώθηκε σε 6,1%, καταγράφοντας επιβράδυνση για πέμπτο διαδοχικό μήνα, ενώ ο αντίστοιχος ρυθμός των στεγαστικών δανείων υποχώρησε ελαφρά σε 1,1%, από 1,2% τον Ιούλιο. [17]

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου–Αυγούστου 2026, η σωρευτική καθαρή ροή των καταναλωτικών δανείων προς τα νοικοκυριά ανήλθε σε περίπου 0,3 δισ. ευρώ, έναντι περίπου 0,4 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Παράλληλα, η σωρευτική καθαρή ροή των στεγαστικών δανείων διαμορφώθηκε σε περίπου 0,1 δισ. ευρώ, έναντι αρνητικής καθαρής ροής περίπου 0,04 δισ. ευρώ το αντίστοιχο οκτάμηνο του 2025. [18]

[15] European Commission, *Commission Notice – Guidelines for Member States on operational aspects related to the final phase and closure of the Recovery and Resilience Facility*, OJ C, C/2026/2614, 04/05/2026, ενότητες 3.1–3.2.

[16] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, Πίνακας 6.4, σ. 42. Η Τράπεζα διευκρινίζει ότι τα στοιχεία για τα επιτόκια τραπεζικών δανείων δεν περιλαμβάνουν τα ευνοϊκά επιτόκια που εφαρμόζονται από φορείς όπως η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (π.χ. δάνεια ΤΕΠΙΧ ΙΙ ή «Σπίτι μου») ή στο πλαίσιο του RRF στο τμήμα του δανείου που χρηματοδοτείται από δημόσιους πόρους στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων σχημάτων. Ο Πίνακας περιλαμβάνει μόνο τα επιτόκια που χρεώνουν οι εμπορικές τράπεζες για τη συμμετοχή τους στα εν λόγω δάνεια.

[17] Τράπεζα της Ελλάδος, *Δάνεια_1980*, φύλλο "Χρηματοδοτηση_1980_%μεταβολες", στήλες N–O ("Στεγαστικά δάνεια" και "Καταναλωτική Πίστη").

[18] Τράπεζα της Ελλάδος, *Δάνεια_1980*, φύλλο "Χρηματοδοτηση_1980_ροες", στήλες Q–R ("Στεγαστικά δάνεια" και

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των στεγαστικών δανείων παρέμεινε θετικός τον Αύγουστο του 2026, συμβαδίζοντας με τις ενδείξεις σταδιακής ανάκαμψης της στεγαστικής πίστης.

Ακόμη εντονότερη είναι η μεταβολή ως προς τη νέα δανειακή δραστηριότητα στη στεγαστική πίστη. Η αξία των νέων τραπεζικών συμβάσεων στεγαστικών δανείων ανήλθε σε 2,1 δισ. ευρώ κατά το επτάμηνο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026, έναντι 1,1 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 90% και, συνεπώς, σχεδόν διπλασιασμό. [19]

Ως προς το κόστος χρηματοδότησης, το επιτόκιο των νέων στεγαστικών δανείων διαμορφώθηκε σε 3,27% τον Ιούλιο του 2026, έναντι 3,23% τον Ιούνιο και 3,28% τον Μάιο. Οι σχετικά περιορισμένες μεταβολές κατά τους τελευταίους διαθέσιμους μήνες υποδηλώνουν σχετική σταθερότητα του κόστους νέου στεγαστικού δανεισμού σε επίπεδα μεταξύ 3,2% και 3,3%. [20]

Σημαντική ήταν η συμβολή των συγχρηματοδοτούμενων στεγαστικών προγραμμάτων στη νέα στεγαστική χρηματοδότηση, με ιδιαίτερο ρόλο του προγράμματος "Σπίτι μου ΙΙ". Σύμφωνα με την *Έκθεση για τη Νομισματική Πολιτική 2025–2026*, κατά το πρώτο τετράμηνο του 2026 περίπου το 30% της αξίας των νέων συμβάσεων στεγαστικής πίστης υπαγόταν στα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα "Σπίτι μου ΙΙ" και "Αναβαθμίζω το Σπίτι μου". [21]

Τα προγράμματα αυτά μειώνουν το συνολικό επιτοκιακό κόστος χρηματοδότησης για τους δικαιούχους μέσω της αξιοποίησης δημόσιων πόρων. Ειδικότερα, στο πρόγραμμα "Σπίτι μου ΙΙ" το 50% του δανείου χρηματοδοτείται άτοκα από πόρους του RRF, ενώ το υπόλοιπο 50% παρέχεται από τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα. Στο πρόγραμμα "Αναβαθμίζω το Σπίτι μου", το 75% του δανείου χρηματοδοτείται άτοκα από πόρους του RRF και το υπόλοιπο 25% από τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα, με πλήρη επιδότηση των τόκων του τραπεζικού σκέλους από το Ελληνικό Δημόσιο. Ως εκ τούτου, το όφελος από τη δημόσια χρηματοδοτική στήριξη δεν αποτυπώνεται πλήρως στις δημοσιευόμενες στατιστικές σειρές τραπεζικών επιτοκίων. [22]

Νεότερα διαθέσιμα στοιχεία, μετά την ολοκλήρωση της φάσης συμβασιοποίησης του προγράμματος "Σπίτι μου

"Καταναλωτική Πίστη"). Βλ. επίσης Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, σ. 39.

[19] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, σ. 40 και Διάγραμμα 43, σ. 41.

[20] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, ενότητα "Bank lending rates to firms higher in 2026 but well below their 2023 peak", Διάγραμμα 45, σ. 41, και Πίνακας 6.4, σ. 42.

[21] Τράπεζα της Ελλάδος, *Νομισματική Πολιτική 2025–2026*, Ιούνιος 2026, Κεφάλαιο VI, ενότητα 1.2 "Επιτόκια τραπεζικών δανείων", σσ. 134–135. Βλ. επίσης σ. 85, όπου αναφέρεται ότι η σημαντική αύξηση του συνολικού ύψους των νέων στεγαστικών δανείων οφείλεται, μεταξύ άλλων, στο πρόγραμμα "Σπίτι μου ΙΙ".

[22] Ελλάδα 2.0, "Στεγαστικά δάνεια"· Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, "Αναβαθμίζω το Σπίτι μου". Για τη μεθοδολογική μεταχείριση των επιτοκίων των συγχρηματοδοτούμενων δανείων βλ. επίσης Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, Πίνακας 6.4, σ. 42.

ΙΙ" στις 31 Αυγούστου 2026, δείχνουν ότι εγκρίθηκαν συνολικά 15.097 δάνεια, αξίας 1,82 δισ. ευρώ, με μέσο ύψος εγκεκριμένου δανείου 120,4 χιλ. ευρώ. Από αυτά, υπογράφηκαν 14.114 δανειακές συμβάσεις συνολικού ύψους 1,54 δισ. ευρώ, με αποτέλεσμα το 93,5% των εγκρίσεων να μετατραπεί σε σύμβαση. Οι συμβάσεις αυτές συνδέθηκαν με αγορές ακινήτων συνολικής αξίας άνω των 2,15 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με την κοινή ανακοίνωση των αρμόδιων Υπουργείων, η συνολική δημόσια χρηματοδοτική στήριξη διαμορφώθηκε σε 943,2 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 909,2 εκατ. ευρώ αφορούσαν συμμετοχή στα δάνεια και 34,1 εκατ. ευρώ επιδότηση επιτοκίου. Το πρόγραμμα προέβλεπε κατά 50% άτοκη χρηματοδότηση από πόρους του RRF και κατά 50% χρηματοδότηση από τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα. Επιπλέον, τα εγκεκριμένα δάνεια που δεν είχαν συμβασιοποιηθεί έως το σχετικό ορόσημο του RRF στις 2 Ιουνίου 2026 συμβασιοποιήθηκαν έως τις 31 Αυγούστου 2026 με πόρους που διαχειρίζεται η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα. [23]

Επισημαίνεται ότι τα παραπάνω μεγέθη του προγράμματος "Σπίτι μου ΙΙ" δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με τη συνολική αξία των νέων τραπεζικών συμβάσεων στεγαστικών δανείων που καταγράφεται στις στατιστικές της Τράπεζας της Ελλάδος, τόσο λόγω της διαφορετικής περιόδου αναφοράς όσο και λόγω της διαφορετικής μεθοδολογικής κάλυψης. Ειδικότερα, τόσο στα στοιχεία για την τραπεζική χρηματοδότηση όσο και στα στοιχεία για τον όγκο των νέων στεγαστικών δανειακών συμβάσεων δεν περιλαμβάνεται το τμήμα των δανείων που χρηματοδοτείται από δημόσιους πόρους στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων σχημάτων, όπως το πρόγραμμα "Σπίτι μου ΙΙ". Στα σχετικά τραπεζικά μεγέθη αποτυπώνεται μόνο η συμμετοχή των εμπορικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Ως εκ τούτου, η συνολική αξία των δανείων που χορηγούνται μέσω του προγράμματος "Σπίτι μου ΙΙ" περιλαμβάνει και το τμήμα της δημόσιας χρηματοδότησης, το οποίο δεν καταγράφεται στις αντίστοιχες στατιστικές σειρές τραπεζικών δανείων της Τράπεζας της Ελλάδος. [24]

[23] Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, "Επιτυχής η ολοκλήρωση του "Σπίτι μου ΙΙ" – Πάνω από 14.100 συμπολίτες μας βρήκαν στέγη", 03/09/2026.

[24] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, Πίνακας 6.2, σ. 39, και Πίνακας 6.3, σ. 40.

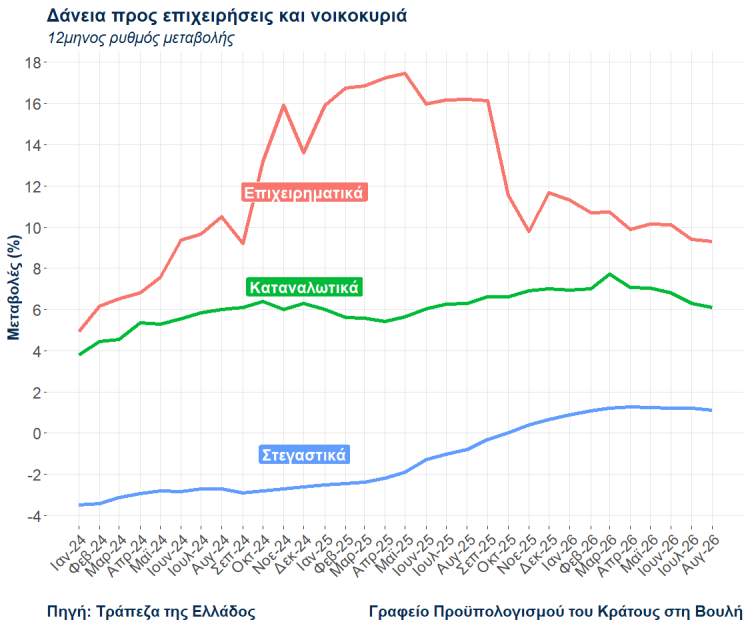

Οι καθαρές ροές τραπεζικών δανείων προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις (ΜΧΕ), οι οποίες αποτυπώνουν τον νέο δανεισμό μετά την αφαίρεση των αποπληρωμών, μειώθηκαν κατά περίπου 0,3 δισ. ευρώ το δεύτερο τρίμηνο του 2026 σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025, καθώς διαμορφώθηκαν σε περίπου 1,9 δισ. ευρώ, έναντι 2,2 δισ. ευρώ. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου–Αυγούστου 2026, η σωρευτική καθαρή ροή δανείων προς τις ΜΧΕ ανήλθε σε περίπου 2,13 δισ. ευρώ, έναντι 3,60 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Σε όρους μέσης μηνιαίας ροής, τα αντίστοιχα ποσά διαμορφώθηκαν σε περίπου 266,5 εκατ. ευρώ το 2026 και 450 εκατ. ευρώ το 2025. Ειδικότερα, τον Αύγουστο του 2026 η καθαρή ροή δανείων προς τις ΜΧΕ ήταν οριακά θετική, στα περίπου 19 εκατ. ευρώ, έναντι 182 εκατ. ευρώ τον Αύγουστο του 2025.[25]

Αναφορικά με τις καταθέσεις επιχειρήσεων και νοικοκυριών, τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος καταγράφουν το ποσό των 224,4 δισ. ευρώ τον Αύγουστο του 2026, αυξημένο κατά 19,0 δισ. ευρώ (9,3%) σε ετήσια βάση και κατά 11,2 δισ. ευρώ (5,3%) σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2025.

[25] Υπολογισμοί βάσει στοιχείων της Τράπεζας της Ελλάδος, *Δάνεια_1980*, φύλλο "Χρηματοδοτηση_1980_ροες", στήλη J ("Δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις"). Οι τριμηνιαίες και σωρευτικές καθαρές ροές προκύπτουν ως άθροισμα των αντίστοιχων μηνιαίων καθαρών ροών, ενώ οι μέσες μηνιαίες ροές για την περίοδο Ιανουαρίου–Αυγούστου υπολογίζονται ως ο λόγος της σωρευτικής ροής προς τους οκτώ μήνες της περιόδου.

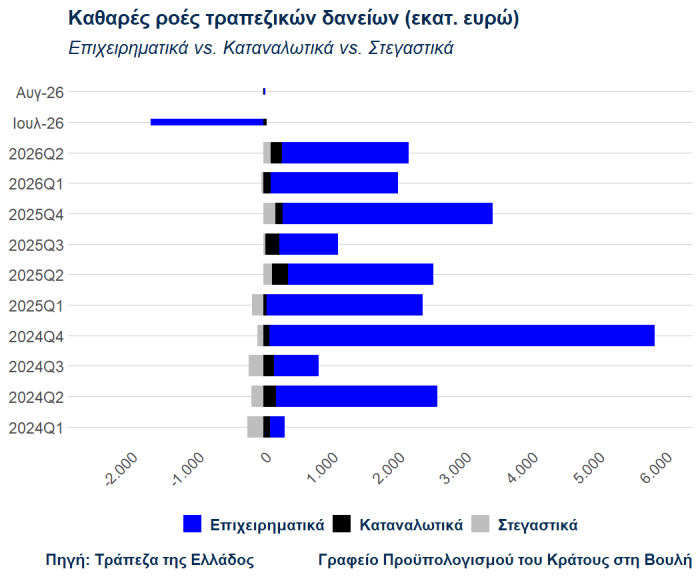

Συνολικά, ο ελληνικός τραπεζικός τομέας εξακολουθεί να διατηρεί ισχυρά θεμελιώδη μεγέθη, με ανθεκτική κερδοφορία και ισχυρές θέσεις κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας. Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά το α΄ εξάμηνο του 2026 τα καθαρά κέρδη των ελληνικών τραπεζών, σημαντικών και λιγότερο σημαντικών, διαμορφώθηκαν σε περίπου 2,6 δισ. ευρώ, έναντι 2,5 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Για τις τέσσερις συστημικές ελληνικές τράπεζες, τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε περίπου 2,4 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά περίπου 2% σε ετήσια βάση. [26]

Η βελτίωση της κερδοφορίας των τεσσάρων σημαντικών ελληνικών τραπεζών συνδέθηκε κυρίως με την ενίσχυση των καθαρών εσόδων από τόκους και τη συνεχιζόμενη αύξηση των καθαρών εσόδων από προμήθειες, τα οποία υπεραντιστάθμισαν τη μείωση των λοιπών εσόδων και την αύξηση των λειτουργικών δαπανών. Ο ρυθμός μεταβολής των καθαρών εσόδων από τόκους επανήλθε σε θετικό έδαφος από την αρχή του έτους, υποστηριζόμενος, μεταξύ άλλων, από την ισχυρή πιστωτική επέκταση και τα υψηλότερα έσοδα από τα χαρτοφυλάκια τίτλων των τραπεζών. Παράλληλα, οι προβλέψεις απομείωσης δανείων μειώθηκαν, σε συνάφεια με την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του ενεργητικού, ενώ ο δείκτης κόστους προς έσοδα παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα και κάτω από τον αντίστοιχο μέσο όρο των τραπεζών της ζώνης του ευρώ. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, εξαιρουμένων των προβλέψεων για μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία, η συνολική κερδοφορία των ελληνικών

[26] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, ενότητα 8 “Banking Sector”, σ. 50, Πίνακας 8.1 και Διάγραμμα 56.

τραπεζών θα ήταν ελαφρώς υψηλότερη. [27]

Η κεφαλαιακή θέση των ελληνικών τραπεζών παρέμεινε ισχυρή, αν και ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 – CET1) υποχώρησε σε 14,8% τον Ιούνιο του 2026 για το σύνολο των σημαντικών και λιγότερο σημαντικών τραπεζών, από 15,9% τον Ιούνιο του 2025. Για τις σημαντικές τράπεζες, ο αντίστοιχος δείκτης διαμορφώθηκε σε 14,9%, έναντι 16,1% ένα έτος νωρίτερα. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, τα κεφαλαιακά αποθέματα των σημαντικών τραπεζών ενισχύθηκαν κατά το α΄ εξάμηνο του έτους, ωστόσο ο συνολικός δείκτης CET1 υποχώρησε, καθώς η αύξηση των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού, σε συνάφεια με την επέκταση του δανειακού χαρτοφυλακίου, ήταν αναλογικά μεγαλύτερη. Παράλληλα, η ποιότητα των κεφαλαίων αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω από τη διατηρήσιμη κερδοφορία και την υλοποίηση των σχεδίων για επιτάχυνση της απόσβεσης των αναβαλλόμενων φορολογικών πιστώσεων (Deferred Tax Credits – DTC). [28]

Ο συνολικός δείκτης MREL των σημαντικών τραπεζών διαμορφώθηκε σε 29,4% τον Ιούνιο του 2026, έναντι 29,6% τον Ιούνιο του 2025, ενώ οι επιμέρους δείκτες MREL των σημαντικών τραπεζών παρέμειναν υψηλότεροι από τους αντίστοιχους στόχους τους. [29]

Οι ελληνικές τράπεζες συνέχισαν να προσφεύγουν στις αγορές ομολόγων για άντληση κεφαλαίων. Κατά το οκτάμηνο Ιανουαρίου–Αυγούστου 2026, οι εκδόσεις ομολόγων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (senior bonds) των ελληνικών τραπεζών ανήλθαν σε 4,9 δισ. ευρώ, έναντι 2,3 δισ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Παράλληλα, οι εκδόσεις ομολόγων μειωμένης εξοφλητικής προτεραιότητας (subordinated bonds) ανήλθαν σε 1,1 δισ. ευρώ, έναντι 2,4 δισ. ευρώ το αντίστοιχο οκτάμηνο του 2025. [30]

Η δραστηριότητα αυτή συνεχίστηκε και τον Σεπτέμβριο. Στις 2 Σεπτεμβρίου η Eurobank ολοκλήρωσε την τιμολόγηση πράσινων ομολογιών υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (Green Senior Preferred) ύψους 600 εκατ. ευρώ, ενώ στις 21 Σεπτεμβρίου η Alpha Bank ανακοίνωσε την επιτυχή τιμολόγηση ομολογιών Senior Preferred ύψους 700 εκατ. ευρώ. Λαμβανομένων υπόψη των εκδόσεων senior ομολόγων ύψους 4,9 δισ. ευρώ κατά το οκτάμηνο Ιανουαρίου–Αυγούστου 2026, οι ανακοινωθείσες εκδόσεις ομολόγων υψηλής εξοφλητικής

[27] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, ενότητα "Banking Sector", σ. 50.
[28] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, ενότητα 8 "Banking Sector", σ. 50, Πίνακας 8.1.
[29] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, ενότητα 8 "Banking Sector", σ. 50, Πίνακας 8.1. Το MREL (Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities) αποτελεί την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων και αποσκοπεί στη διασφάλιση επαρκούς ικανότητας απορρόφησης ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης σε περίπτωση εξυγίανσης.
[30] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, Πίνακας 8.2, σ. 51.

προτεραιότητας των ελληνικών τραπεζών από την αρχή του έτους ανέρχονταν σε τουλάχιστον 6,2 δισ. ευρώ έως τις 21 Σεπτεμβρίου. [31]

Ειδικότερα ως προς την πράσινη χρηματοδότηση, έως τα μέσα Ιουλίου του 2026 οι σημαντικές ελληνικές τράπεζες είχαν προχωρήσει σε εκδόσεις πράσινων ομολόγων συνολικού ύψους 1,2 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση βιώσιμων επενδύσεων. Στις 2 Σεπτεμβρίου η Eurobank προχώρησε στην τιμολόγηση νέας έκδοσης Πράσινων Ομολογιών Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας (Green Senior Preferred) ύψους 600 εκατ. ευρώ, τα έσοδα της οποίας προορίζονται για τη χρηματοδότηση ή αναχρηματοδότηση επιλέξιμων πράσινων επενδύσεων. Ως εκ τούτου, οι ανακοινωθείσες εκδόσεις πράσινων ομολόγων των σημαντικών ελληνικών τραπεζών από την αρχή του 2026 ανέρχονταν σε τουλάχιστον 1,8 δισ. ευρώ έως τις αρχές Σεπτεμβρίου. [32]

Παράλληλα, τα στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για τις διακρατήσεις τίτλων βιώσιμης χρηματοδότησης καταγράφουν σημαντική αύξηση της τρέχουσας αξίας των πράσινων χρεογράφων που διακρατούν οι εγχώριες χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις. Ενδεικτικά, από 5,473 δισ. ευρώ το α΄ τρίμηνο του 2021, η αξία των σχετικών διακρατήσεων ανήλθε σε 14,782 δισ. ευρώ το β΄ τρίμηνο του 2026, δηλαδή σε περίπου 2,7 φορές το επίπεδο που καταγραφόταν στην αρχή της διαθέσιμης περιόδου. [33]

Η εξέλιξη αυτή αποτυπώνει τη σημαντική διεύρυνση της τρέχουσας αξίας των διακρατούμενων θέσεων του εγχώριου χρηματοοικονομικού τομέα σε πράσινους τίτλους κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι η μεταβολή της τρέχουσας αξίας των διακρατήσεων μπορεί να αντανακλά τόσο μεταβολές στις επενδυτικές θέσεις όσο και μεταβολές στην αποτίμηση των τίτλων. Επιπλέον, τα συγκεκριμένα στοιχεία πρέπει να διακρίνονται από τις εκδόσεις πράσινων ομολόγων από τις ίδιες τις ελληνικές τράπεζες, καθώς η στατιστική των διακρατήσεων αφορά την πλευρά του επενδυτή και περιλαμβάνει τίτλους που έχουν εκδοθεί τόσο στην ελληνική όσο και σε ξένες κεφαλαιαγορές.

Η συνολικά θετική εικόνα των θεμελιωδών μεγεθών του τραπεζικού συστήματος είναι συνεπής και με τις αξιολογήσεις διεθνών οίκων. Σύμφωνα με τη Morningstar DBRS, κατά το α΄ εξάμηνο του 2026 οι τέσσερις

[31] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, Πίνακας 8.2, σ. 51· Eurobank, "Η Eurobank ολοκλήρωσε επιτυχώς την τιμολόγηση Πράσινων Ομολογιών Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας ύψους €600 εκατ.", 02/09/2026· Alpha Bank, "Επιτυχής τιμολόγηση ομολογιών Senior Preferred ύψους 700 εκατ. ευρώ", 21/09/2026.

[32] Τράπεζα της Ελλάδος, Ομιλία του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, 14/07/2026· Eurobank, "Η Eurobank ολοκλήρωσε επιτυχώς την τιμολόγηση Πράσινων Ομολογιών Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας ύψους €600 εκατ.", 02/09/2026.

[33] Τράπεζα της Ελλάδος, "Διακρατήσεις τίτλων βιώσιμης χρηματοδότησης από κατοίκους εσωτερικού". Τα στοιχεία είναι τριμηνιαία, καταχωρούνται σε τρέχουσα αξία και αφορούν υπόλοιπα θέσεων στο τέλος κάθε περιόδου. Περιλαμβάνονται χρεόγραφα βιώσιμης χρηματοδότησης που έχουν εκδοθεί τόσο στην ελληνική όσο και σε ξένες κεφαλαιαγορές.

μεγάλες ελληνικές τράπεζες διατήρησαν ανθεκτική κερδοφορία, ισχυρή πιστωτική επέκταση και ισχυρές θέσεις χρηματοδότησης, ρευστότητας και κεφαλαιακής επάρκειας. Παράλληλα, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις των σημαντικών ελληνικών τραπεζών έχουν βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία έτη, ανταναλώντας τη βελτίωση των θεμελιωδών μεγεθών τους και του εγχώριου οικονομικού περιβάλλοντος. Οι τέσσερις σημαντικές ελληνικές τράπεζες βρίσκονται πλέον σε επενδυτική βαθμίδα, με αξιολογήσεις που φθάνουν έως την κατηγορία BBB+. [34]

Όσον αφορά τη ρευστότητα, ο δείκτης κάλυψης ρευστότητας (Liquidity Coverage Ratio – LCR) του συνόλου των σημαντικών και λιγότερο σημαντικών ελληνικών τραπεζών διαμορφώθηκε σε 217,1% τον Ιούνιο του 2026, έναντι 231,7% τον Ιούνιο του 2025. Για τις σημαντικές τράπεζες, ο αντίστοιχος δείκτης διαμορφώθηκε σε 219,2%, έναντι 232,7% ένα έτος νωρίτερα. Παρά την ετήσια υποχώρηση, τα επίπεδα ρευστότητας παρέμειναν ιδιαίτερα υψηλά και σημαντικά υψηλότερα από τις ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, τόσο ο LCR όσο και ο δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (Net Stable Funding Ratio – NSFR) εξακολούθησαν να διαμορφώνονται με σημαντικό περιθώριο άνω των ελάχιστων εποπτικών απαιτήσεων, ενώ ο λόγος δανείων προς καταθέσεις παρέμεινε αισθητά χαμηλότερος από τον αντίστοιχο μέσο όρο των τραπεζών της ζώνης του ευρώ. [35]

Συνολικά, τα διαθέσιμα στοιχεία καταδεικνύουν ότι το εγχώριο τραπεζικό σύστημα εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από ανθεκτική κερδοφορία, υψηλά επίπεδα ρευστότητας και ισχυρή κεφαλαιακή θέση, παρά την υποχώρηση ορισμένων κεφαλαιακών δεικτών και δεικτών ρευστότητας σε ετήσια βάση. Παράλληλα, η πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις παραμένει ισχυρή, ενώ στη στεγαστική πίστη διαφαίνονται ενδείξεις σταδιακής ανάκαμψης, οι οποίες υποστηρίζονται και από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα. Η περαιτέρω εξέλιξη της πιστωτικής δυναμικής θα εξαρτηθεί, μεταξύ άλλων, από την εξέλιξη της ζήτησης δανείων, την ποιότητα των νέων χορηγήσεων, τις μακροοικονομικές και γεωπολιτικές συνθήκες, καθώς και από την ομαλή υλοποίηση των ήδη συμβασιοποιημένων επενδυτικών σχεδίων και την αξιοποίηση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων.

[34] Τράπεζα της Ελλάδος, *The Bank of Greece Report on Monetary Policy 2025–2026*, 23/06/2026· Morningstar DBRS, *Large Greek Banks: Strong Fundamentals Mitigate Persistent Risks in H1 2026*, 04/08/2026.

[35] Τράπεζα της Ελλάδος, *Note on the Greek Economy*, 25/09/2026, ενότητα "Banking Sector", Πίνακας 8.1, σ. 50· Τράπεζα της Ελλάδος, Ομιλία του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, 14/07/2026.

Βραχυχρόνιοι δείκτες οικονομικής δραστηριότητας

Ο εποχικά διορθωμένος Γενικός Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής παρουσίασε τον Ιούλιο του 2026 μείωση κατά 0,9% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2025 και κατά 1,7% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Ο εποχικά διορθωμένος Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο τον Ιούνιο του 2026 παρουσίασε αύξηση σε ετήσια βάση κατά 4,2% και μείωση κατά 2,1% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Ο εποχικά διορθωμένος Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο κατά τον ίδιο μήνα αυξήθηκε κατά 1,8% σε ετήσια βάση και μειώθηκε κατά 1,4% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

Τον Αύγουστο του 2026, οι λειτουργικές συνθήκες στον ελληνικό τομέα μεταποίησης συνέχισαν να βελτιώνονται, καθώς ο εποχικά διορθωμένος Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών στη Μεταποίηση (PMI) διαμορφώθηκε στις 54,4 μονάδες, από 54,3 μονάδες τον Ιούλιο, παραμένοντας σαφώς πάνω από το όριο των 50 μονάδων. Η εικόνα του μήνα είναι μικτή. Οι νέες παραγγελίες ενισχύθηκαν με τον ταχύτερο ρυθμό από τον Μάρτιο και η απασχόληση αυξήθηκε με τον εντονότερο ρυθμό από τον Μάιο του 2025, ενώ οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για την παραγωγή ανέβηκαν στο υψηλότερο επίπεδο από τον Ιανουάριο του 2024, ανταναακλώντας τις νέες παραγγελίες και τα σχέδια επενδύσεων σε εγκαταστάσεις. Αντίθετα, η αύξηση της παραγωγής επιβραδύνθηκε, καθώς περιορίστηκε από ελλείψεις υλικών και από τις πιέσεις στις εφοδιαστικές αλυσίδες, οι οποίες παραμένουν ιστορικά υψηλές, και οι νέες εξαγωγικές παραγγελίες αυξήθηκαν οριακά για δεύτερο συνεχή μήνα. Ο όγκος των ανεκτέλεστων εργασιών αυξήθηκε για πρώτη φορά σε τρεις μήνες. Στο σκέλος των τιμών, το κόστος εισροών επιταχύνθηκε, λόγω των υψηλότερων τιμών των προϊόντων πετρελαίου και της ενέργειας, παρέμεινε όμως μεταξύ των βραδύτερων ρυθμών από τον Φεβρουάριο, ενώ και οι τιμές πώλησης αυξήθηκαν με τον βραδύτερο ρυθμό από τον Φεβρουάριο, παρότι σε ιστορικά υψηλά επίπεδα.

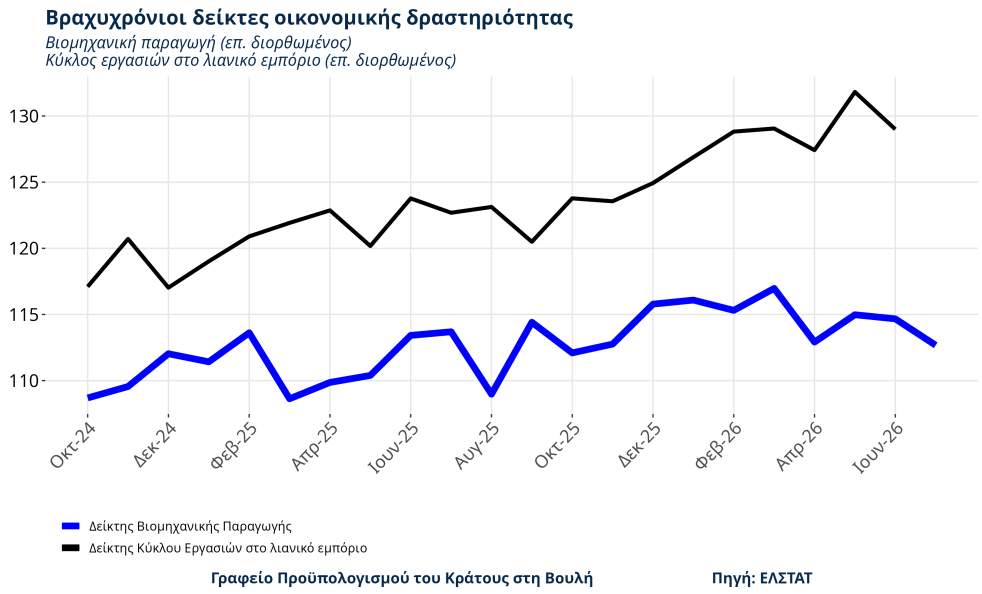

Δείκτες τιμών παραγωγού και εισαγωγών στη βιομηχανία

Έντονες πληθωριστικές πιέσεις κατέγραψαν τόσο ο δείκτης τιμών παραγωγού στη βιομηχανία όσο και ο δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία τον Ιούλιο του 2026, με τις ετήσιες μεταβολές να ανέρχονται σε διψήφια επίπεδα.

Συγκεκριμένα, τον Ιούλιο του 2026 ο δείκτης τιμών παραγωγού στη βιομηχανία, για το σύνολο της εγχώριας και της εξωτερικής αγοράς, αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 11,8%, έναντι μείωσης 0,5% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του προηγούμενου έτους, ενώ σε σχέση με τον Ιούνιο του 2026 παρουσίασε αύξηση 2,9%. Η ετήσια άνοδος προέρχεται κατά κύριο λόγο από την εξωτερική αγορά, όπου ο αντίστοιχος δείκτης αυξήθηκε κατά 23,4%, ενώ ο δείκτης τιμών παραγωγού εγχώριας αγοράς αυξήθηκε κατά 7,0%. Η μεγάλη απόσταση μεταξύ των δύο επιμέρους δεικτών υποδηλώνει ότι η πίεση ασκείται πρωτίστως μέσω των τιμών των εξαγόμενων προϊόντων, με τα προϊόντα διύλισης πετρελαίου να καταγράφουν τη μεγαλύτερη συμβολή.

Ο δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία για τον Ιούλιο του 2026 παρουσίασε ετήσια αύξηση 10,0%, έναντι μείωσης 2,1% την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι, ενώ σε σχέση με τον Ιούνιο αυξήθηκε κατά 4,4%. Η άνοδος αποδίδεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στις εισαγωγές από χώρες εκτός της Ευρωζώνης, όπου ο δείκτης αυξήθηκε κατά 16,5%, ενώ ο δείκτης για τις χώρες της Ευρωζώνης αυξήθηκε κατά 1,5%. Η διάκριση αυτή είναι συνεπής

με μια διαταραχή που μεταδίδεται μέσω των διεθνών τιμών ενέργειας και εμπορευμάτων και όχι μέσω του ενδοευρωπαϊκού εμπορίου.

Αποκρατικοποιήσεις

Το Εθνικό Αναπτυξιακό Ταμείο (Hellenic Growth Fund), ανακοίνωσε:

- Στις 16 Σεπτεμβρίου 2026, υπεγράφησαν έξι Συμφωνίες-Πλαίσιο μεταξύ του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και των αναδόχων που προέκυψαν από σχετική διεθνή διαγωνιστική διαδικασία, η οποία διενεργήθηκε από το PPF (Public Properties & Fund) για λογαριασμό του Υπουργείου, για την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών Διαχείρισης Εγκαταστάσεων (Facilities Management) στις δομές προσωρινής υποδοχής και φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, προσφύγων και μεταναστών, καθώς και στις κτιριακές υποδομές των υπηρεσιών του Υπουργείου. Η υπογραφή πραγματοποιήθηκε παρουσία του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου του Εθνικού Αναπτυξιακού Ταμείου. Η συνολική αξία των έξι Συμφωνιών-Πλαίσιο ανέρχεται σε 137,1 εκατ. ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) για διάστημα δύο ετών, με δυνατότητα ενεργοποίησης δικαιώματος προαίρεσης έως 100%, ώστε η συνολική αξία να μπορεί να ανέλθει έως 274,2 εκατ. ευρώ (χωρίς ΦΠΑ). Ο διεθνής ανοικτός διαγωνισμός δημοσιεύθηκε στις 24 Μαρτίου 2026, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά, και οι Συμφωνίες-Πλαίσιο καλύπτουν τις δομές και εγκαταστάσεις του Υπουργείου σε ολόκληρη τη χώρα, υποδιαιρούμενες σε έξι γεωγραφικά Τμήματα, με τρεις βασικές κατηγορίες υπηρεσιών: καθαριότητα, φύλαξη/ασφάλεια και συντήρηση/τεχνική υποστήριξη. Ανάδοχοι αναδείχθηκαν, μεταξύ άλλων, οι ενώσεις οικονομικών φορέων NOVACON-LA BOLAGET-BRINK'S (Τμήμα 1, 23,4 εκατ. ευρώ), ΑΚΤΩΡ FM-OCEANIC (Τμήμα 2, 20,07 εκατ. ευρώ), ΑΒΑΞ-ICTS-TASK (Τμήματα 3 και 6, συνολικά 33,75 εκατ. ευρώ), UNISON Facility Services-ESA SECURITY (Τμήμα 4, 34,26 εκατ. ευρώ) και ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ-ΓΕΚ Services-G4S (Τμήμα 5, 25,6 εκατ. ευρώ). Η συνεργασία του Υπουργείου με το Εθνικό Αναπτυξιακό Ταμείο αποσκοπεί στην αξιοποίηση της τεχνογνωσίας του Ταμείου στη διαχείριση δημοσίων συμβάσεων, με στόχο τη διασφάλιση διαφάνειας, επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας λειτουργίας των δομών φιλοξενίας, καθώς και τη διατήρηση θέσεων εργασίας στους τομείς φύλαξης, καθαριότητας και τεχνικής υποστήριξης.

Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και απαιτήσεις Δημοσίου

Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις Δημοσίου

Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του δημοσίου προς τους ιδιώτες διακρίνονται στις ληξιπρόθεσμες δαπάνες για αγορά αγαθών και υπηρεσιών από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και στις εκκρεμείς επιστροφές φόρων. Τον Ιούλιο του 2026 καταγράφηκε μείωση των συνολικών ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Δημοσίου κατά 267 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2025. Ειδικότερα, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές μειώθηκαν κατά 164 εκατ. ευρώ φτάνοντας τα 2.646 εκατ. ευρώ και οι εκκρεμείς επιστροφές φόρων μειώθηκαν κατά 103 εκατ. ευρώ φτάνοντας τα 629 εκατ. ευρώ. Σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2025 οι συνολικές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δημοσίου μειώθηκαν κατά 24 εκατ. ευρώ. Ειδικότερα, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές αυξήθηκαν κατά 69 εκατ. ευρώ [36] και οι εκκρεμείς επιστροφές φόρων μειώθηκαν κατά 93 εκατ. ευρώ.

[36] Η αύξηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων τον Ιούλιο του 2026 σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2025, κατά 69 εκατ. ευρώ, οφείλεται κυρίως στην αύξησή τους στους υποτομείς των ΟΤΑ κατά 146 εκατ. ευρώ, του Κράτους κατά 41 εκατ. ευρώ και των Νομικών Προσώπων κατά 29 εκατ. ευρώ. Οι αυξήσεις αυτές αντισταθμίζονται σε σημαντικό βαθμό από τη μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των Νοσοκομείων–ΕΚΑΠΥ κατά 162 εκατ. ευρώ. Αντίθετα, κατά το αντίστοιχο διάστημα του 2025, όταν η συνολική αύξηση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων είχε ανέλθει σε 458 εκατ. ευρώ, τα Νοσοκομεία–ΕΚΑΠΥ (Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας) είχαν καταγράψει αύξηση κατά 335 εκατ. ευρώ, ενώ οι αντίστοιχες αυξήσεις στο Κράτος και στα Νομικά Πρόσωπα είχαν διαμορφωθεί σε 61 εκατ. ευρώ και 41 εκατ. ευρώ αντίστοιχα.

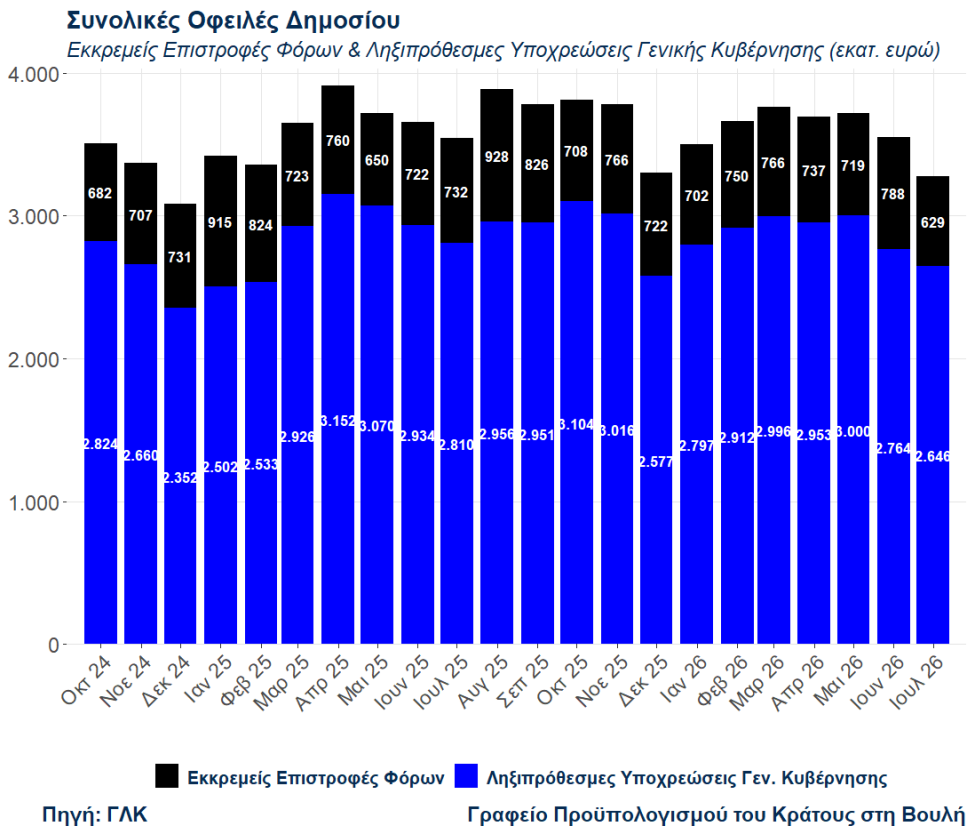

Ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις Δημοσίου

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΑΔΕ, το συνολικό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο στο τέλος του Ιουλίου του 2026 διαμορφώθηκε στα 109,77 δισ. ευρώ, μειωμένο κατά 2,06 δισ. ευρώ σε σχέση με τον Ιούλιο του 2025.[37]

[37] Το ≪Συνολικό Ληξιπρόθεσμο Υπόλοιπο≫ περιλαμβάνει τις συσσωρευμένες οφειλές στο τέλος κάθε μήνα αναφοράς, αθροίζοντας το ≪παλιό≫ ληξιπρόθεσμο χρέος, όπως διαμορφώθηκε στις 30/11 του προηγούμενου έτους, με το ≪νέο≫ ληξιπρόθεσμο χρέος, όπως διαμορφώθηκε μέχρι τον μήνα αναφοράς και αφαιρώντας εισπράξεις και διαγραφές έναντι ≪παλιού≫ και ≪νέου≫ ληξιπρόθεσμου χρέους μέχρι τον μήνα αναφοράς.

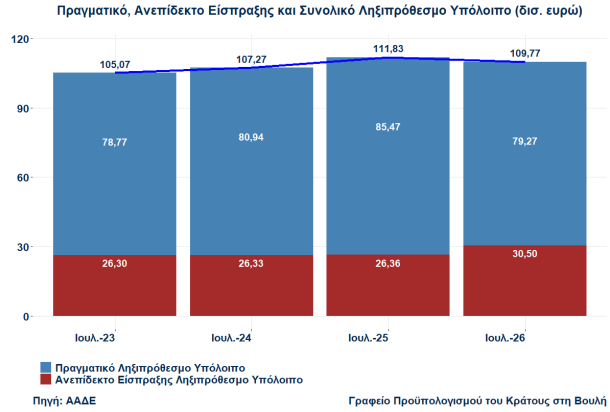

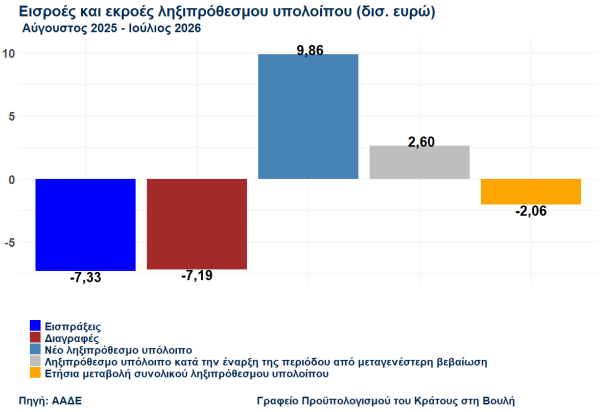

Σημειώνεται ότι ποσοστό 27,78% του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, που αντιστοιχεί σε 30,50 δισ. ευρώ, αφορά σε οφειλές που χαρακτηρίζονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης. Οφειλή ύψους 5,51 δισ. ευρώ που αφορά πρόστιμα Κ.Β.Σ (ενός οφειλέτη) χαρακτηρίστηκε τον Νοέμβριο του 2025 ως ανεπίδεκτη είσπραξης. Για τον λόγο αυτό, παρατηρείται σημαντική μείωση στο Πραγματικό Ληξιπρόθεσμο Υπόλοιπο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος και αντίστοιχα αύξηση των ανεπίδεκτων είσπραξης[38]. Η μείωση του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου προκύπτει από (α) τις νέες ληξιπρόθεσμες οφειλές ύψους 9,86 δισ. ευρώ συν (β) τις ληξιπρόθεσμες οφειλές κατά την 1/8/2026 που βεβαιώθηκαν μεταγενέστερα ύψους 2,60 δισ. ευρώ, μείον (γ) τις εισπράξεις και διαγραφές, οι οποίες αγγίζουν συνολικά τα 14,52 δισ. ευρώ.

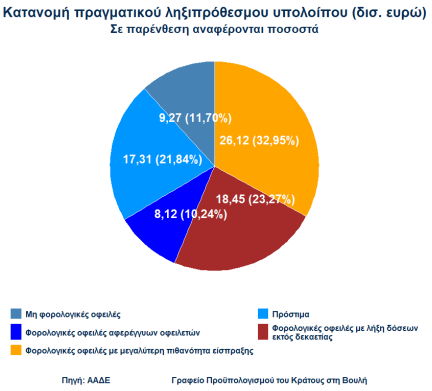

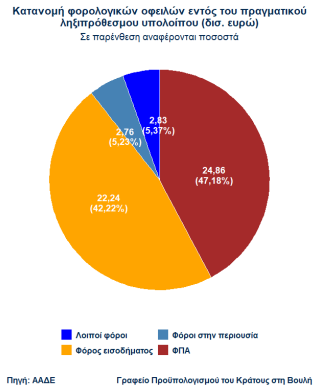

[38]Πρόκειται για οφειλές των οποίων η είσπραξη είναι αντικειμενικά αδύνατη, βάσει των προϋποθέσεων που ορίζονται στο άρθρο 82 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΝΔ 356/1974). Αφορά για παράδειγμα περιπτώσεις στις οποίες ο οφειλέτης και οι συνυπόχρεοί του δε διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία και ολοκληρώθηκε η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών, ακινήτων και απαιτήσεων του οφειλέτη (και έπαυσαν οι εργασίες πτώχευσης αν πρόκειται για πτωχό). Οι οφειλές αυτές σημείωσαν αύξηση σε ετήσια βάση, κατά 4.138,3 εκατ. ευρώ. Κατά συνέπεια η μείωση του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου προέρχεται από τη μεταβολή του ≪πραγματικού≫ ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, δηλαδή του συνολικού μετά την αφαίρεση του ανεπίδεκτου είσπραξης υπολοίπου, το οποίο σημείωσε μείωση κατά 6.196,5 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση αγγίζοντας την 1/8/2026 τα 79,27 δισ. ευρώ.

Εξετάζοντας την ποιοτική διάρθρωση του πραγματικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, διαπιστώνουμε ότι το 66,46% αυτού, που αντιστοιχεί σε 52,69 δισ. ευρώ, πηγάζει από φορολογικές οφειλές. Το υπόλοιπο των πραγματικών ληξιπρόθεσμων οφειλών προέρχεται από άλλες κατηγορίες οφειλής, οι οποίες παρουσιάζουν χαμηλό ποσοστό είσπραξης. Σύμφωνα με στοιχεία της ΑΑΔΕ, σε αυτές περιλαμβάνονται τα πρόστιμα (φορολογικά και μη φορολογικά) τα οποία αποτελούν το 21,84% του πραγματικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, καθώς αγγίζουν τα 17,31 δισ. ευρώ και οι μη φορολογικές οφειλές (δάνεια, δικαστικά έξοδα, καταλογισμοί κτλ.), οι οποίες αποτελούν το 11,70% του πραγματικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 9,27 δισ. ευρώ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι 8,12 δισ. ευρώ από τις φορολογικές οφειλές πηγάζουν από αφερέγγυους οφειλέτες και 18,45 δισ. ευρώ αφορούν σε οφειλές με λήξη δόσεων πέραν της τελευταίας δεκαετίας, απομένουν 26,12 δισ. ευρώ οφειλών από τις οποίες, σύμφωνα με στοιχεία της ΑΑΔΕ, πηγάζει το 91,99% των εισπράξεων. Με άλλα λόγια, σχεδόν το σύνολο των εισπράξεων προέρχεται από μόλις το 32,95% του πραγματικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου.

Αναλύοντας περαιτέρω τις φορολογικές οφειλές που περιλαμβάνονται στο πραγματικό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο (52,69 δισ. ευρώ), διαπιστώνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (47,18%) αφορά τον ΦΠΑ, καθώς οι οφειλές αγγίζουν τα 24,86 δισ. ευρώ. Ακολουθεί ο φόρος εισοδήματος με ποσοστό 42,22%, ενώ οι φόροι στην περιουσία καταγράφουν χαμηλό ποσοστό 5,23% αφού περιλαμβάνουν οφειλές ύψους 2,76 δισ. ευρώ.

Ποιοτική διάρθρωση ληξιπρόθεσμων οφειλών φορολογουμένων

Αναφορικά με τον συνολικό αριθμό των οφειλετών, στο τέλος Ιουλίου του 2026 παρατηρείται μείωση κατά 16.682 πρόσωπα (φυσικά και νομικά) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025 με αποτέλεσμα να ανέρχεται σε 3.985.112 οφειλέτες. Αναλυτικότερα, η εν λόγω μείωση προέρχεται σε μεγάλο ποσοστό από τις χαμηλότερες κατηγορίες οφειλής (μέχρι 3000 ευρώ), με τον αριθμό των οφειλετών να μειώνεται κατά 68.120 πρόσωπα[39]. Σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα υπήρξε σημαντική αύξηση κατά 129.337 οφειλέτες σε σχέση με το αντίστοιχο την 1/7/2026 κυρίως λόγω της σημαντικής αύξησης του πλήθους που προέρχεται από οφειλές στις κατηγορίες Εισοδήματος και Φ.Π.Α. Η αύξηση που παρουσιάστηκε οφείλεται στη λήξη της 1ης δόσης του ΦΕΦΠ. Επιπρόσθετα η ετήσια μείωση στους οφειλέτες παρατηρείται κυρίως στις κατηγορίες Φόροι στην Περιουσία και

[39]Για μεγαλύτερη ακρίβεια σημειώνεται ότι η μείωση του αριθμού των οφειλετών παρατηρείται στο εύρος οφειλής από 500 μέχρι 2000 ευρώ (κατά 66.366 πρόσωπα), καθώς και από 2.001 μέχρι 3.000 ευρώ (κατά 1.754 πρόσωπα), ενώ αύξηση του αριθμού των οφειλετών σημειώνεται σε οφειλές από 3.001 ευρώ μέχρι 100.000.000 ευρώ (κατά 38.062 πρόσωπα).

Πρόστιμα Άμεσοι Φόροι.

Πίνακας 2: Κατανομή πλήθους οφειλετών με χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση

Εύρος οφειλής (ευρώ)	Πλήθος ΑΦΜ οφειλετών κατά την 1/8/2025	Πλήθος ΑΦΜ οφειλετών κατά την 1/8/2026	Μεταβολή πλήθους οφειλετών
<50	789.912	794.796	4.884
50-500	1.405.159	1.413.654	8.495
500-10.000	1.421.810	1.368.835	-52.975
10.000-100.000	326.328	344.537	18.209
100.000-1.000.000	48.639	52.838	4.199
>1.000.000	9.946	10.452	506
Σύνολο	**4.001.794**	**3.985.112**	**-16.682**

Πηγή: ΑΑΔΕ

Η μείωση του αριθμού των οφειλετών στο εύρος οφειλής από 500 μέχρι 3.000 ευρώ συνοδεύεται από μείωση του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου σε ετήσια βάση κατά 36,7 εκατ. ευρώ συνολικά[40]. Ωστόσο, το συνολικό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο αυξάνεται στις υψηλότερες κατηγορίες οφειλής, με τη μεγαλύτερη αύξηση να εντοπίζεται σε οφειλές άνω του 1,5 εκατ. ευρώ (κατά 2,31 δισ. ευρώ) με εξαίρεση την κατηγορία 100.000.001 και άνω με μείωση (κατά 6,22 δισ. ευρώ).

Πίνακας 3: Κατανομή ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση, σε εκατ. ευρώ

Εύρος οφειλής (ευρώ)	Ληξιπρόθεσμες οφειλές κατά την 1/8/2025	Ληξιπρόθεσμες οφειλές κατά την 1/8/2026	Μεταβολή ληξιπρόθεσμων οφειλών
<50	13,9	14,0	0,1
50-500	281,7	282,9	1,2
500-10.000	3.583,9	3.625,8	41,9
10.000-100.000	9.573,8	10.186,1	612,3
100.000-1.000.000	13.031,4	14.038,5	1.007,1
>1.000.000	85.344,5	81.623,7	-3.720,8
Σύνολο	**111.829,2**	**109.771,0**	**-2.058,2**

Σημείωση 1: Οι μικρές αποκλίσεις στα σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Σημείωση 2: Τυχόν διαφορές με προγενέστερες εκθέσεις οφείλονται σε επικαιροποίηση στοιχείων από την ΑΑΔΕ.

Πηγή: ΑΑΔΕ

[40] Αναλυτικότερα σημειώνεται ότι μείωση του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου παρατηρείται στο εύρος οφειλής από 500 μέχρι 2.000 ευρώ (κατά 32,3 εκατ. ευρώ), καθώς και στην κατηγορία 2000 μέχρι 3000 ευρώ (κατά 4,3 εκατ. ευρώ). Αύξηση σημειώνεται τόσο στην κατηγορία από 3.001 μέχρι 100.000 ευρώ (κατά 690,9 εκατ. ευρώ) όσο και σε αυτήν από 100.001 ευρώ μέχρι 1.500.000 (κατά 1,19 δισ. ευρώ).

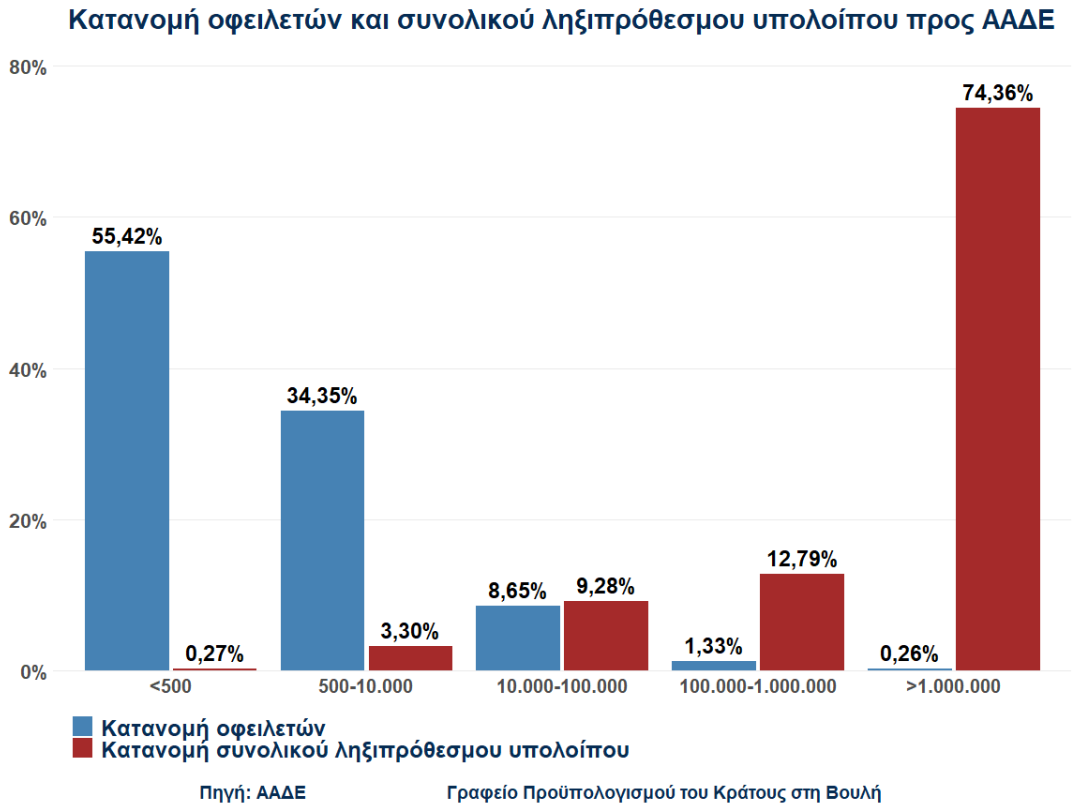

Εξετάζοντας την κατανομή των οφειλετών και του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, διαπιστώνεται ότι σχεδόν το σύνολο των οφειλών (96,43%) πηγάζει από την κατηγορία άνω των 10.000 ευρώ. Ειδικότερα, στο εύρος οφειλής άνω του 1 εκατ. ευρώ συγκεντρώνεται το 74,36% του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου και μόλις το 0,26% των οφειλετών. Αντιθέτως, το 89,77% των οφειλετών συγκεντρώνεται στις οφειλές έως 10.000 ευρώ με το συνολικό τους ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο να αγγίζει το 3,57% των συνολικών οφειλών.

Αξίζει να σημειωθεί η διαφορετική συμμετοχή φυσικών και νομικών προσώπων στη διαμόρφωση του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου. Συγκεκριμένα, οι οφειλές των φυσικών προσώπων αποτελούν το 39,76% του συνόλου, αγγίζοντας τα 43,65 δισ. ευρώ, ενώ οι οφειλές των νομικών προσώπων διαμορφώνονται στα 66,12 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 60,24% του συνόλου.

Αναλύοντας τα στοιχεία οφειλών των φυσικών και νομικών προσώπων ανά εύρος οφειλής διαπιστώνεται ότι στις χαμηλές κατηγορίες οφειλών σχεδόν το σύνολο του ληξιπρόθεσμου υπολοίπου προέρχεται από τα φυσικά πρόσωπα. Ενδεικτικό είναι ότι το 97,88% των οφειλών κάτω των 50 ευρώ και το 88,15% των οφειλών κάτω των

10.000 ευρώ πηγάζει από τα φυσικά πρόσωπα. Αντίστοιχα, το πλήθος των φυσικών προσώπων που οφείλουν λιγότερα από 50 ευρώ αντιστοιχεί στο 88,70% των οφειλετών αυτής της κατηγορίας οφειλής, ενώ για οφειλές μικρότερες των 10.000 ευρώ το πλήθος των φυσικών προσώπων διαμορφώθηκε στο τέλος του Ιουλίου του 2026 στα 3.229.092 άτομα, αποτελώντας το 90,27% του συνόλου για το συγκεκριμένο εύρος οφειλής.

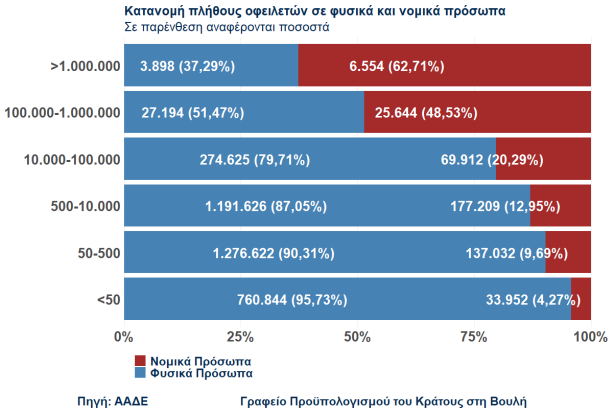

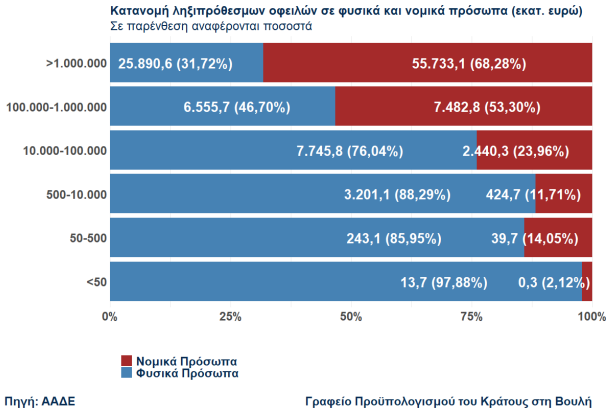

Αντιθέτως, όσο αυξάνεται το ύψος των οφειλών, ενισχύεται και ο ρόλος των νομικών προσώπων στη διαμόρφωση του ληξιπρόθεσμου υπολοίπου. Ειδικότερα, στην κατηγορία ληξιπρόθεσμου υπολοίπου άνω του 1 εκατ. ευρώ τα νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στις οφειλές κατά 68,28%, με το ληξιπρόθεσμο υπόλοιπό τους να αγγίζει στο τέλος του Ιουλίου του 2026 τα 55,73 δισ. ευρώ. Αντίστοιχα, το πλήθος των νομικών προσώπων που οφείλουν πάνω από 1 εκατ. ευρώ διαμορφώθηκε στα 6.554, αποτελώντας το 62,71% του πλήθους των οφειλετών σε αυτό το εύρος οφειλής.

Αναφορικά με τη ρύθμιση των οφειλών, σημειώνεται ότι μόλις το 6,70% του πραγματικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου βρίσκεται σε ρύθμιση, ποσοστό που αντιστοιχεί σε 5,31 δισ. ευρώ. Το υψηλότερο ποσοστό των συνολικών ρυθμισμένων οφειλών (18,44%) εντοπίζεται στο εύρος από 10.001 έως 100.000 ευρώ, ενώ εντός αυτού του εύρους το ποσοστό των ρυθμισμένων οφειλών αγγίζει το 19,82% για ποσά από 20.001 έως 50.000 ευρώ. Ωστόσο, τα ποσοστά διαφέρουν μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων. Συγκεκριμένα, το υψηλότερο ποσοστό ρυθμισμένων οφειλών φυσικών προσώπων εντοπίζεται μεταξύ 500 και 10.000 ευρώ (16,63%) και αγγίζει το 19,48% για ποσά από 2.000 έως 3.000 ευρώ. Αντίθετα, τα νομικά πρόσωπα ρυθμίζουν σε υψηλότερο ποσοστό (25,70%) οφειλές που ανήκουν στο εύρος από 10.001 έως 100.000 ευρώ, ενώ το ποσοστό αυτό φτάνει στο 27,15% στην κατηγορία από 10.001 έως 20.000 ευρώ. Χαμηλά ποσοστά ρύθμισης οφειλών διαπιστώνονται τόσο σε χαμηλά ποσά οφειλής (ιδιαίτερα κάτω των 500 ευρώ), όσο και σε υψηλά ποσά οφειλής (άνω των 50.000 ευρώ

για φυσικά πρόσωπα και άνω των 300.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα).

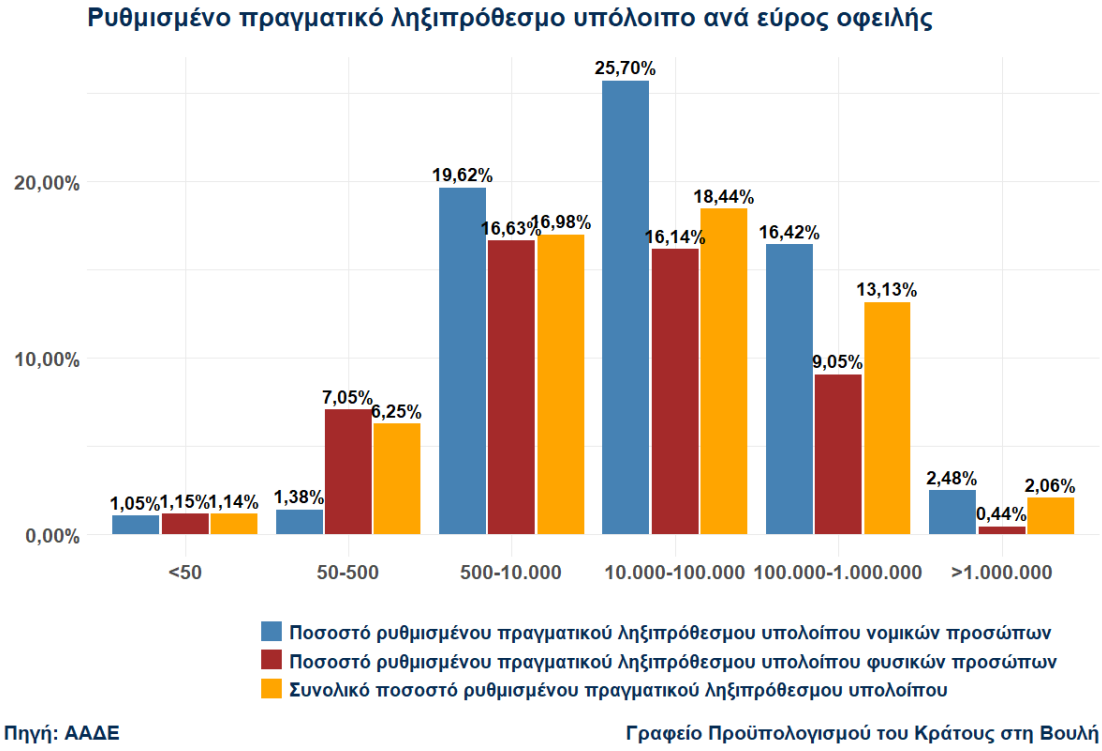

Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ασφαλισμένων

Σύμφωνα με την 2η Τριμηνιαία Έκθεση Προόδου Έτους 2026 του ΚΕΑΟ, το σύνολο των ληξιπρόθεσμων ασφαλιστικών οφειλών στο τέλος Ιουνίου του 2026 διαμορφώθηκε στα 52,42 δισ. ευρώ, δηλαδή παρουσίασε αύξηση των συνολικών οφειλών κατά περίπου 2,13 δισ. ευρώ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.[41] Η μεταβολή αυτή οφείλεται σε αύξηση τόσο των κύριων οφειλών (κατά 457,1 εκατ. ευρώ), όσο και των πρόσθετων τελών (κατά 1,68 δισ. ευρώ). Αναλυτικότερα, η αύξηση στις ληξιπρόθεσμες κύριες οφειλές πηγάζει από το εύρος οφειλής άνω των 10.000 ευρώ (κατά 642,2 εκατ. ευρώ συνολικά), ενώ μείωση καταγράφεται στις κύριες ληξιπρόθεσμες οφειλές κάτω των 10.000 ευρώ (κατά 185 εκατ. ευρώ).

[41] Οι συνολικές οφειλές περιλαμβάνουν τις κύριες οφειλές ύψους 30,30 δισ. ευρώ και τα πρόσθετα τέλη ύψους 22,12 δισ. ευρώ.

Πίνακας 4: Κατανομή κύριων οφειλών και πρόσθετων τελών ανά πλήθος μητρώων οφειλετών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, σε εκατ. ευρώ

Εύρος οφειλής (ευρώ)	Ληξιπρόθεσμες οφειλές 30/06/2025	Πρόσθετα τέλη 30/06/2025	Ληξιπρόθεσμες οφειλές 30/06/2026	Πρόσθετα τέλη 30/06/2026	Μεταβολή ληξιπρόθεσμων οφειλών	Μεταβολή πρόσθετων τελών
<50	1,8	0,3	2,1	0,3	0,3	0,0
50–500	45,4	11,8	51,5	12,0	6,2	0,1
500–10.000	2.303,1	1.022,3	2.111,6	1.027,3	-191,5	5,0
10.000–100.000	13.943,0	6.420,7	13.964,4	7.018,7	21,5	598,0
100.000–1.000.000	8.132,3	6.304,7	8.446,9	6.850,8	314,6	546,1
>1.000.000	5.423,5	6.683,5	5.729,6	7.210,1	306,1	526,6
Σύνολο	**29.849,0**	**20.443,4**	**30.306,2**	**22.119,3**	**457,2**	**1.675,9**

Σημείωση 1: Οι αποκλίσεις στα σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Σημείωση 2: Τα πρόσθετα τέλη του ΚΕΑΟ αποτελούν προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις (τόκους και έξοδα), που επιβάλλονται στις ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές προς τα ασφαλιστικά ταμεία, όταν δεν καταβάλλονται εμπρόθεσμα.

Πηγή: ΚΕΑΟ

Πίνακας 5: Κατανομή πλήθους οφειλετών με χρέη προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης

Εύρος οφειλής (ευρώ)	Πλήθος ΑΦΜ οφειλετών κατά την 30/06/2025	Πλήθος ΑΦΜ οφειλετών κατά την 30/06/2026	Μεταβολή πλήθους οφειλετών
<50	123.354	130.509	7.155
50-500	180.724	193.922	13.198
500-10.000	615.120	585.722	-29.398
10.000-100.000	510.468	498.028	-12.440
100.000-1.000.000	92.629	99.353	6.724
>1.000.000	2.964	3.145	181
Σύνολο	**1.525.259**	**1.510.679**	**-14.580**

Σημείωση: Οι αποκλίσεις στα σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: ΚΕΑΟ

Σύμφωνα με στοιχεία του ΚΕΑΟ, οι οφειλέτες με ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε ασφαλιστικά ταμεία διαμορφώθηκαν στο τέλος Ιουνίου του 2026 στους 1.510.679 (φυσικά και νομικά πρόσωπα). Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι σχεδόν το σύνολο των κύριων οφειλών αφορά ποσά άνω των 10.000 ευρώ, ενώ μεγάλο ποσοστό των κύριων οφειλών εντοπίζεται στο εύρος οφειλής από 10.000 έως 100.000 ευρώ.

Κοινωνικός Προϋπολογισμός: ασφαλιστικά ταμεία

Η εκτέλεση του Προϋπολογισμού των ασφαλιστικών ταμείων για το δεύτερο τρίμηνο του 2026 δεν μπορεί να παρουσιαστεί λόγω μη διαθεσιμότητας στοιχείων από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Η μη διαθεσιμότητα στοιχείων οφείλεται στην αλλαγή και αναβάθμιση των σχετικών πληροφοριακών συστημάτων, η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί ώστε να είναι δυνατή η άντληση και αξιοποίηση των στοιχείων, τα οποία απαιτούνται για τη σύνταξη του αρχείου της Εκτέλεσης Κοινωνικού Προϋπολογισμού.

Εξέλιξη των εκκρεμών και των ληξιπρόθεσμων αιτήσεων συνταξιοδότησης (κύριας και επικουρικής σύνταξης)

Σύμφωνα με στοιχεία του e-ΕΦΚΑ, ο συνολικός αριθμός εκκρεμών αιτήσεων για κύρια σύνταξη άγγιξε τον Ιούνιο του 2026 τις 33.987, παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο κατά 3.673 αιτήσεις.[42] Παράλληλα, το πλήθος των αιτήσεων κύριας συνταξιοδότησης συνεχίζει την πτωτική του πορεία σε ετήσια βάση, καθώς κατέγραψε μείωση κατά 7.750 αιτήσεις σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Παρόμοια είναι και η εξέλιξη του πλήθους των ληξιπρόθεσμων αιτήσεων συνταξιοδότησης (εκκρεμείς πάνω από 90 ημέρες), το οποίο άγγιξε στο τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2026 τις 15.398 αιτήσεις, καταγράφοντας μείωση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (κατά 1.004 αιτήσεις), ενώ σε σχέση με τον Ιούνιο του 2025 παρατηρείται μείωση (κατά 3.948 αιτήσεις).

[42] Δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν συνταξιοδότηση με διεθνείς κανόνες.

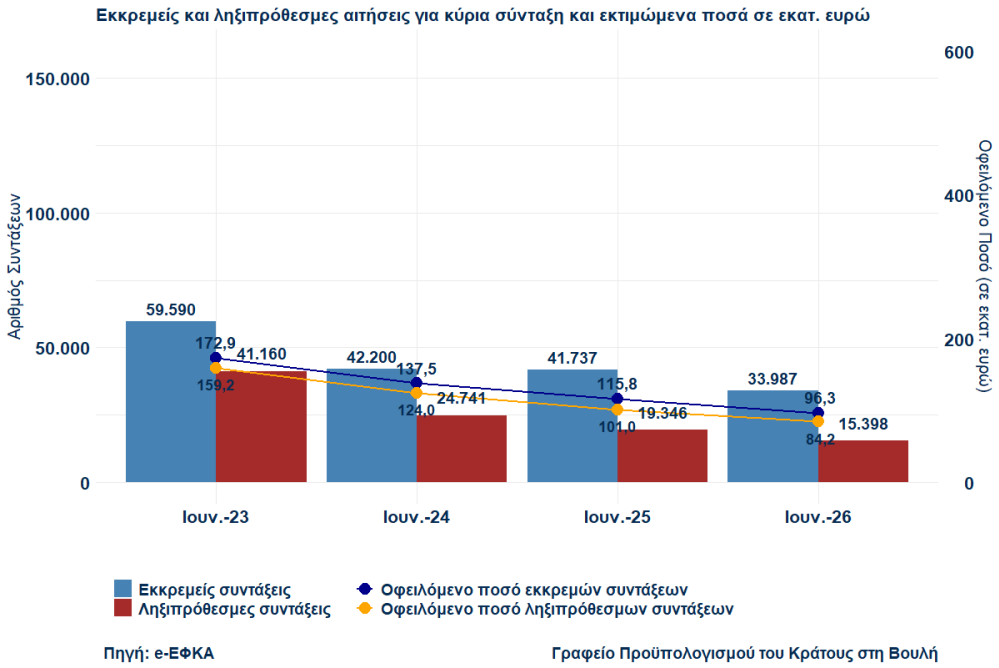

Σχετικά με την εκτιμώμενη δαπάνη για τις εκκρεμείς και ληξιπρόθεσμες κύριες συντάξεις, ο e-ΕΦΚΑ έχει αλλάξει τον τρόπο υπολογισμού της. Στην εκτιμώμενη δαπάνη των συντάξεων, στο ποσό που αποδίδεται τελικά στους συνταξιούχους συνυπολογίζονται πλέον οι οφειλές των ασφαλισμένων και οι κρατήσεις (υπέρ ΑΚΑΓΕ, υπέρ ΕΟΠΥΥ, υπέρ φόρου) στις συντάξεις τους. Το ποσό που εκτιμάται ότι θα αποδοθεί στους συνταξιούχους προκύπτει μετά την αφαίρεσή τους. Το ΑΚΑΓΕ (Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών) είναι ένας ειδικός λογαριασμός με σκοπό τη δημιουργία αποθεματικών για τη χρηματοδότηση των κλάδων σύνταξης των φορέων κοινωνικής ασφάλισης. Ο ΕΟΠΥΥ (Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υγείας) είναι ένας κρατικός οργανισμός σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη των ασφαλισμένων συμπεριλαμβανομένων και των συνταξιούχων. Για να είναι εφικτή η σύγκριση των ποσών της δαπάνης σε βάθος χρόνου, στην έκθεση αναφέρεται η συνολική εκτιμώμενη δαπάνη (η οποία περιλαμβάνει τις οφειλές και τις κρατήσεις).

Σε συνέχεια των ανωτέρω, η εκτιμώμενη δαπάνη για τις εκκρεμείς κύριες συντάξεις για τον Ιούνιο του 2026 (χωρίς να υπολογίζεται η συνταξιοδότηση με διεθνείς κανόνες) διαμορφώθηκε στα 96,3 εκατ. ευρώ, μειωμένη σε ετήσια βάση κατά 19,4 εκατ. ευρώ. Αντίστοιχα, η εκτιμώμενη δαπάνη για τις ληξιπρόθεσμες (εκκρεμείς πάνω από 90 ημέρες) κύριες συντάξεις ανήλθε τον Ιούνιο του 2026 στα 84,2 εκατ. ευρώ μειωμένη σε ετήσια

βάση κατά 16,7 εκατ. ευρώ.[43]

Εάν από την ανωτέρω εκτιμώμενη δαπάνη για τις εκκρεμείς κύριες συντάξεις αφαιρεθούν οι οφειλές των ασφαλισμένων, η εκτίμηση της δαπάνης διαμορφώνεται στα -10,8 εκατ. ευρώ[44].

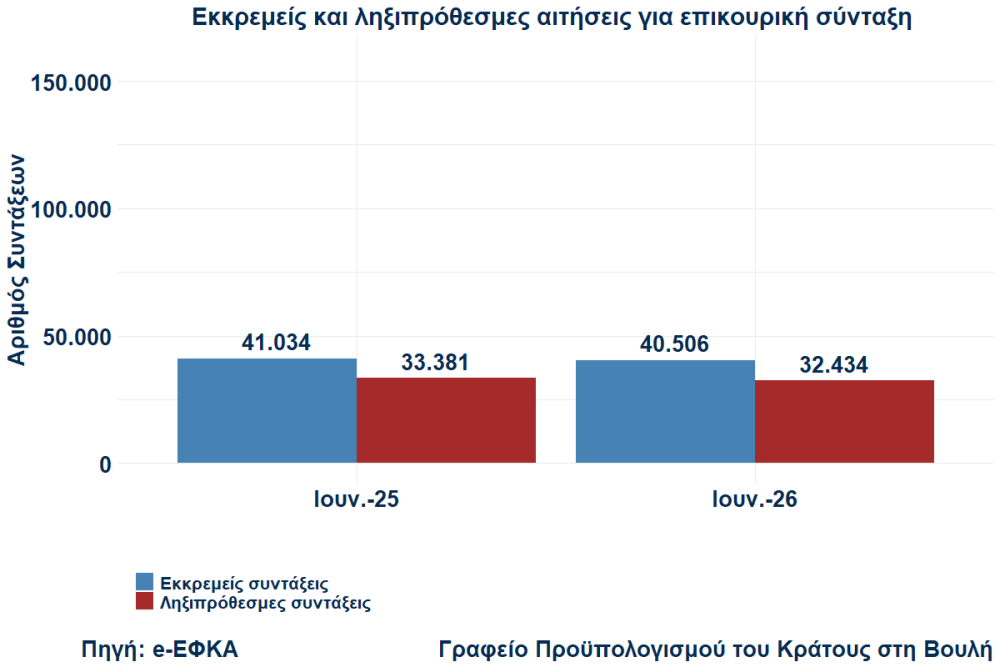

Ειδικά για τις ληξιπρόθεσμες κύριες συντάξεις (περιλαμβάνοντας και αυτές που εκδίδονται με διεθνείς κανόνες), η συνολική εκτίμηση της δαπάνης είναι 221,7 εκατ. ευρώ. Αν ωστόσο αφαιρεθούν οι οφειλές των ασφαλισμένων, το ποσό της δαπάνης διαμορφώνεται στα 110,4 εκατ. ευρώ, ενώ μετά την αφαίρεση και των κρατήσεων (υπέρ ΕΟΠΥΥ, ΑΚΑΓΕ και φόρου) το ποσό που εκτιμάται ότι θα αποδοθεί στους συνταξιούχους αγγίζει τα 55,8 εκατ. ευρώ.

Στον κλάδο επικουρικής σύνταξης, ο e-ΕΦΚΑ πραγματοποίησε αλλαγή του τρόπου παρακολούθησης του πλήθους των αιτήσεων συνταξιοδότησης. Ειδικότερα, στις εκκρεμείς αιτήσεις περιλαμβάνονται εκείνες για τις οποίες έχει προηγηθεί έκδοση πράξης Κύριου Φορέα. Το πλήθος των συγκεκριμένων αιτήσεων άγγιξε τον Ιούνιο του 2026 τις 40.506, με μικρή μείωση σε ετήσια βάση κατά 528 αιτήσεις. Αντίστοιχα, στις ληξιπρόθεσμες περιλαμβάνονται εκείνες με δυνατότητα έκδοσης, δηλαδή εκείνες για τις οποίες έχει παρέλθει διάστημα

[43] Διαφορές σε σχέση με τα στοιχεία που αναφέρονταν σε προηγούμενες εκθέσεις οφείλονται σε αναθεώρηση των σχετικών στοιχείων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ.

[44] Από τον 6/2022 λήφθηκαν υπόψη οι οφειλές των ασφαλισμένων στην εκτίμηση της δαπάνης. Στις περιπτώσεις που η οφειλή είναι μεγαλύτερη από την αρχική εκτιμώμενη δαπάνη, προκύπτει αρνητική τελική εκτιμώμενη δαπάνη.

90 ημερών μετά την έκδοση της απόφασης του Κύριου Φορέα. Οι εν λόγω αιτήσεις άγγιξαν τον Ιούνιο του 2026 τις 32.434, καταγράφοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά 947 αιτήσεις. Τέλος, στοιχεία αναφορικά με την εκτιμώμενη δαπάνη των αιτήσεων για επικουρική σύνταξη δεν είναι διαθέσιμα.

Κοινωνική πρόνοια

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2026 ο ΟΠΕΚΑ κατέβαλε 645 εκατ. ευρώ, μειώνοντας τη δαπάνη για επιδόματα κατά 5,5 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση. Η μεγαλύτερη αύξηση στη δαπάνη παρατηρείται στα αναπηρικά επιδόματα (κατά 20,8 εκατ. ευρώ), η οποία συνοδεύεται από αύξηση του αριθμού των δικαιούχων κατά 13.712, συγκρίνοντας τον μέσο όρο των δικαιούχων του 2026 με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Αύξηση σημειώθηκε επίσης στο επίδομα ανασφάλιστων υπερηλίκων (κατά 0,7 εκατ. ευρώ) με τον μέσο όρο των δικαιούχων του εν λόγω επιδόματος να αυξάνεται κατά 1.228 σε ετήσια βάση, αγγίζοντας κατά μέσο όρο τους 49.541 δικαιούχους το δεύτερο τρίμηνο του 2026.

Πίνακας 6: Δαπάνη καταβολής επιδομάτων ΟΠΕΚΑ ανά επίδομα σε εκατ. ευρώ

Επίδομα	Δαπάνη κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025	Δαπάνη κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2026	Μεταβολή δαπάνης
Στέγασης	70,8	60,9	-9,9
Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα	109,3	99,2	-10,1
Αναπηρικά	272,0	292,8	20,8
Ανασφάλιστοι υπερήλικες	54,1	54,8	0,7
Γέννησης	36,2	36,2	0
Επίδομα παιδιού	100,5	92,0	-8,4
Άλλα επιδόματα*	7,7	9,1	1,4
Σύνολο	**650,5**	**645,0**	**-5,5**

Σημείωση: Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: ΟΠΕΚΑ

* Περιλαμβάνονται τα επιδόματα στεγαστικής συνδρομής, ομογενών, ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, τα έξοδα κηδείας ανασφάλιστων υπερηλίκων, η επιδότηση δανείων, το επίδομα στα προστατευόμενα τέκνα θανόντων σε φυσικές καταστροφές, το Πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ», οι καταβολές του Προγράμματος Συνεισφοράς του Δημοσίου σε Ευάλωτους Οφειλέτες, το επίδομα Προσωπικού Βοηθού, το επίδομα Αναδοχής και το επίδομα Ανασφάλιστων Υπερηλίκων Ομογενών, το επίδομα Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης.

Αντιθέτως, η μεγαλύτερη μείωση σε όρους δαπάνης καταγράφεται στο ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα καθώς ο ΟΠΕΚΑ κατέβαλε 99,2 εκατ. ευρώ κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2026, δηλαδή ποσό μειωμένο κατά 10,1

εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση. Παράλληλα, ο αριθμός των δικαιούχων του συγκεκριμένου επιδόματος άγγιξε το δεύτερο τρίμηνο του 2026 τους 145.486 (μέσο πλήθος), σημειώνοντας μείωση κατά 14.528 άτομα σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Χαμηλότερο κατά 9,9 εκατ. ευρώ είναι επίσης το ύψος της δαπάνης για το επίδομα στέγασης, ενώ το μέσο πλήθος των δικαιούχων του εν λόγω επιδόματος είναι μικρότερο κατά 24.926 σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, κυρίως λόγω της αλλαγής των εισοδηματικών ορίων για το 2025.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι εκτός των ανωτέρω δαπανών, ο ΟΠΕΚΑ διέθεσε το δεύτερο τρίμηνο του 2026 31,4 εκατ. ευρώ για την παροχή του προγράμματος σχολικών γευμάτων.

Πίνακας 7: Αριθμός δικαιούχων επιδομάτων ΟΠΕΚΑ ανά επίδομα (μέσο πλήθος)

Επίδομα	Αριθμός δικαιούχων κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2025	Αριθμός δικαιούχων κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2026	Μεταβολή δικαιούχων
Στέγασης	195.533	170.606	-24.926
Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα	160.014	145.486	-14.528
Αναπηρικά	194.999	208.712	13.712
Ανασφάλιστοι υπερήλικες	48.313	49.541	1.228
Γέννησης	9.176	9.168	-8
Επίδομα παιδιού	171.123	153.601	-17.522
Άλλα επιδόματα*	10.898	11.716	818
Σύνολο	**790.056**	**748.830**	**-41.226**

Σημείωση: Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: ΟΠΕΚΑ

* Περιλαμβάνονται τα επιδόματα στεγαστικής συνδρομής, ομογενών, ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, τα έξοδα κηδείας ανασφάλιστων υπερηλίκων, η επιδότηση δανείων, το επίδομα στα προστατευόμενα τέκνα θανόντων σε φυσικές καταστροφές, το Πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ», οι καταβολές του Προγράμματος Συνεισφοράς του Δημοσίου σε Ευάλωτους Οφειλέτες, το επίδομα Προσωπικού Βοηθού, το επίδομα Αναδοχής και το επίδομα Ανασφάλιστων Υπερηλίκων Ομογενών, το επίδομα Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης.